

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

1076

OEFENINGEN

BIJ DE

NEDERLANDSCHE SPRAAKKUNST

DOOR

DR. P. J. COSIJN.

Zevende, geheel herziene druk.

HAARLEM.

DE ERVEN F. BOHN.

1894.

f 0.90.

F 26

1076
F. 26.

OEFENINGEN

BIJ DE

NEDERLANDSCHE SPRAAKKUNST.

OEFENINGEN

BIJ DE

NEDERLANDSCHE SPRAAKKUNST

DOOR

DR. P. J. COSIJN.

Zevende, geheel herziene druk.

HAARLEM.
DE ERVEN F. BOHN.
1894.

1076. J. 26

VOORWOORD.

Op verzoek en wel op *dringend* verzoek van de Uitgevers ga ik er (schoon niet dan noode) toe over om met een voorberichtje de verschijning van dezen nieuwen druk mijner „Oefeningen” aan te kondigen en rekenschap af te leggen van de daaringemaakte veranderingen. Immers het werkje staat weer op *mijn* naam, terwijl de ware omwerker feitelijk de Heer Zuidema is, dien de bescheidenheid en andere beweegredenen welke ik eerbiedigen moet, beletten om op het titelblad als „herziener” te worden vermeld. Ik waagde het niet zijn moeilijke taak op mij te nemen, daar ik niet meer de behoeften ken van het middelbaar en gymnasiaal onderwijs in de moedertaal. En ronduit gezegd, ik begrijp ook niet meer waarom ik verscheiden zinnen en zinnetjes voor jaren zóó en niet anders gesteld heb: de aard en strekking van die listen en lagen om de kunde des leerlings te toetsen zijn me niet meer helder. Geen wonder! Alleen herinner ik mij nog zeer goed, dat ik opzettelijk vermeden heb mooie spreuken en fraaie citaten uit onze klassieke schrijvers den schoolknaap voor te leggen. Dat ware heiligschennis. Onze classici in verminkten vorm, een levensspreuk in

gemutiliseerden staat te laten herstellen of (nog erger) te laten verbeteren bederft den indruk dien de schrijver of de wijze moralist in zijn eigenaardigen vorm of vaak verheven eenvoud op den lezer maken moet. Dat gaat nog in spraak-kunsten: *kwade gezelschappen bederven goede zeden* is zeker een even voortreffelijk voorbeeld om subject en object en nog wat meer te leeren onderscheiden dan de nuchtere waarheid dat *Caesar de Galliërs overwon* of dat *Jan Lijsje sloeg*. Onze oude Latijnsche grammatica's waren in dat opzicht modellen, waaruit heel veel jongens heel wat Latijn geleerd hebben en waardoor ze — misschien van heel wat kwaad afgehouden zijn. Zulke levensspreuken of bv. dichtregels uit *Bilderdijk* uit te kiezen om ze in „Oefeningenvorm” onze schooljeugd ter completeering in handen te geven achtte en acht ik nog glad verkeerd. Ondergeteekende was daarom dikwijls radeloos, als hij zijn leerlingen taalregels moest doen toepassen en toch een redelijk goeden vorm aan zijn zinnen en zinneljes diende te geven. Hij beweert volstrekt niet daarin geslaagd te zijn, maar had toch de voldoening op te merken dat de vele drukken zijner oefeningen dit bewezen: dat ze aan een diepgevoelde behoefte bij het classicaal onderwijs voldeden. Men kan met de jongens niet eeuwig en zonder ophouden lezen of grammaticale regels behandelen; de opstellen komen eerst in de hoogere klassen aan de orde — en men wil toch ook wat huiswerk laten maken om zich van de vorderingen van het eerste en tweede „jaar” te overtuigen. Hoe men ook denken moge over de nieuwere taalbeweging, aan welke de namen der Heeren Kolléwijn en Buitenrust Hettema voor altoos verbonden zijn: één ding is zeker dat in den tegen(s)woordigen staat van zaken onze *spes patriae*

de gevestigde en sedert onheuglijke tijden vigeerende taalregels dient te kennen. En ook de Heeren Kolléwijn en Hetteema zijn verplicht de aan hunne zorgen toevertrouwde jongelingen daarin onderwijs te geven. Het argument dat zelfs onderwijzers een goed deel van hun kostelijken tijd „vermorsen” moeten om „achter die regels te komen”, is geen argument. Een onderwijzer, die niet als van zelf uit puur onderwijzersinstinkt bv. *steenkolen* met ééne, *bloemkoolen* met twee *o's* schrijft, bewijst reeds daardoor dat hij voor het vak zijner keuze niet deugt. Zoo iets leert men spelenderwijs omdat men het nooit anders geschreven ziet. Wie zal *v-i-s* spellen, als hem overal, op straat, in boeken of couranten de niet tot op zijn graat afgeknaagde *visch* onder de oogen komt?

Of men zich nu al over de lastigheid onzer schrijftaal warm maakt en daartegen — en zeker niet ten onrechte — in verzet komt, het baat niet, vooreerst althans niet. Zoolang er nog geen allernieuwste „officieele” spelling, nog geen extra-vereenvoudigde spraakkunst bestaat, dient men zich aan *het* algemeen erkend gezag te onderwerpen — bij het onderwijs. Wie daarbuiten staat, kan den geest laten getuigen die hem bezielt. Wie docent is, moet — om het eens wat prozaïsch uit te drukken — huilen met de wolven, zijn dierbare of verachte medewolven. Onze jongelieden te beklagen die met zulk hersenwerk belast worden, pleit gewis voor een medelijdend hart. Maar zóó ver te gaan dat men den onderwijzer ook nog die studie schenken zou, staat gelijk met een geheele klasse van eerbiedwaardige „werkers met het hoofd” voor uilen te verlijten.

De Heer Zuidema heeft — tot mijn groot genoegen —

vrij wat geschrapt en het uitgeworpene door iets beters vervangen. Veel was verouderd. Siegenbeekianen komen heden ten dage niet meer voor en de in onvervalscht Siegenbeeksch opgestelde Grondwet behoort juist niet tot de dagelijksche lectuur van Heer *Omnis*. Bijna al de zinnnetjes met de bekende *g/ch* waren overbodig geworden. Ook vele andere werden bevonden minder doeltreffend te zijn. Zoo-doende heeft de Heer Zuidema eigenlijk een nieuw werk geleverd, waarin alleen een enkele „oude kennis” den oud-leerling, die in een onbewaakt oogenblik het verfoeilijke en verfoeide boekje ter hand neemt dat hem vroeger zoo-vele pijnlijke uren bezorgd heeft, aan de *editio princeps* herinneren zal. Voor die moeite en goede zorgen betuig ik den geachten Bewerker hier openlijk mijn welgemeenden dank. Ik zelf ware voor die taak onbekwaam. En alles te laten overdrukken zooals het was in de periode voordat de Heer Frederiks als hervormer optrad, vonden de Uitgevers, en volkomen terecht, niet raadzaam. Zal het boekje nog veel drukken beleven? Ik hoop het van harte, al mag ik mij niet meer beroemen iets daartoe te hebben bijgedragen.

Leiden, 10 Juli '94.

P. J. COSIJN.

SPELLING.

1. Ve-len blijven d Haarlem|er Laurens Janszoon d uitvinder d(2n v.) boekdrukkunst he-ten.
D Loch.m|er diamanten zijn kwartskristal(mv.).
De herinnering aan d- Verovering van Damiate wordt levendig gehouden door de Haarlem|er Damia-tjes en het Dokk.m|er Koggeschip.
D Dokk.m|er Nieuwe zijlen zijn een merkwaardig sluiswerk.
2. Bij de Germanen was de hon-g een- zeer gewild- lekern^g, vooral ook omdat men er me- uit wist te trekken, die met het bier, uit gerst ber^gd, d geliefd- drank aan d feestdis- was.
3. De monn.k(mv.) behooren tot verscheiden orde (mv).
De Zat.rdag is naar Saturnus, de Di|sdag naar d krijgsgod Thys genoemd.
De zilver- to-nen der nachtegaal(mv.) en het kwe-len der leeuwerik(mv.) verrukt d mensch; 't eento-nig geroep van d koek-oek gaat gauw verve-len.
4. D houthandelaar(mv.) koopen Noor(d)sche de-len op.
5. Met Januari zenden verschillende le-veran^gier(mv.) hun jaarrekeningen, ook wel be-ren gehe-ten.
Kunt ge aan d sterrenhemel de beide be-ren vinden, d groot- en d klein-?
Onopgevoede lieden of ongelikte be-ren gene-ren zich

om niemand en stellen hun fatsoenlijk omge-ving aan allerl^{ei} onheus- beje-geningen bloot.

Deze waterke-ringen of be-ren schijnen in di- droog gracht tamelijk overbo-dig.

Ve-le landman(mv.) leggen zich toe op 't vetmesten van be-ren.

6. In ve-le stre-ken van 'd Noordelijk- provincie(mv.) gaan de boeren be-ten te-len, die ze voorde-lic aan de sui-kerfabri-ken ho-pen te verkoopen.

Een be-te broods vraagt het havelo-ze kind op sme-kend- toon.

7. U zuster(mv.) bege-ren hun kleedje(mv.) te ge-ren.

8. D best jene-ver is d dubbelgeb^{ei}de.

D n^{ei}ver b^{ei} gaart zich honi-g uit bloem(mv.).

Aardb^{ei}en zijn geurig vruchten.

9. De lak^{ei}(mv.) staken in sierlijk livr^{ei}.

10. De straten en pl^{ei}nen van dez- stad zijn slecht geplav^{ei}d.

11. Wij vl^{ei}den ons neer in 't duin en lieten onz- zoet- m^{ei}meringen d vrij- loop.

12. Wasdom en ged^{ei} komt van hoog- hand.

13. Voor moed, bel^{ei}d en trouw wordt vaak een eere-te-ken uitger^{ei}kt.

14. Laat ons over die bekend f^{ei}ten niet langer uitw^{ei}den. Waarom u met di- ^{ei}del- hoop te vl^{ei}en?

15. Bel^{ei}dt elkander u gebre-ken.

Hij heeft mij zijne zwakheid(mv.) bele-den.

16. Behoef ik u nog te beto-gen, dat 2 × 2 vier is?

De hemel is in ons land vaak met donkere wolken beto-gen.

Zijn wapenrusting aangeto-gen hebbende, spoe-de zich d held naar d strijd.

17. De Haarlem|er ble-kers zijn welbekend.
 Het zonnelicht zal deze ge-le kleed(mv.) ble-ken.
 D jongens(mv.) ble-ken niet op d hoogte met de voor-
 naamste feiten uit d gew^{ei}d- geschiedenis.
18. Bl^{ei}de(mv.) zijn bele-geringswerktuigen, waarmee de Ro-
 meinen met ongelo-felijk- kracht groote steenklompen
 over een- vestingmuur wierpen, die to-rens en man-
 schappen verbr^{ei}zelden en verpletterden.
19. Van ouds werden hier boomen als h^{ei}palen gebezigd,
 ook wel als ra-m^{ei}(mv.).
20. D vol- schuit door d droog gracht te bo-men, was
 geen licht karw^{ei}tje.
 Vat(mv.) moeten van bo-men voorzien zijn.
21. Wij bo-gen op ons afkomst.
 De bo-gen d(2 nv.) Indiaan (mv.) zijn lang en taai en
 hun- ko-kers meestal voorzien van ven^{ei}nige p^{ei}len.
22. D de-gen weten wij ter de-ge te hante-ren.
23. Deze schr^{ei}nwerker werkt het fijnst in eike-hout.
24. De maat(mv.) en gewichten worden ge^{ei}kt.
 Ge^{ei}kte term(mv.) te be-zigen is zaak voor ieder, die
 prijs stelt op een duidelijk- st^{ei}l.
25. Pr^{ei} porsel^{ei}n en and^{ei}vie kwe-ken wij geregeld ieder
 jaar in onz- tuin.
26. Geen mensch is zonder f^{ei}l(mv.), geen smid zonder v^{ei}l(mv.).
 T oude Rome was een v^{ei}l stad.
 Dit ijzer dient gev^{ei}ld; er zijn roestvlekken op.
 Een groot hoeveelheid oud ijzer wordt gev^{ei}ld, in v^{ei}ling
 gebracht.
 Niemand is v^{ei}lig voor de slag(mv.) d(2 nv.) Fortuin.
27. T is een f^{ei}t, dat ik d f^{ei}t in mijn vinger heb gehad.
28. T is ieders zaak, de te-ring naar de ne-ring te zetten.

Wie zich d overig- dagen van d- week, aan beroep of ne-ring gebonden, van alle vertre- ding moeten spe- nen, hebben des Zondags d grootst- lust om zich in d schoon- natuur, b.v. in d, Haarlem- Hout te verm^ejen.

We gelo- ven te mogen bewe- ren, dat we wel iets beters kunnen le- veren; maar we belo- ven niet, dit binnen eenig- we- ken te zullen doen.

29. Karels strijdgeno- ten vergo- ten hun bloed voor een recht- vaardig- zaak.

Boven d regenbak zijn twee lo- ze go- ten aangebracht. De vlo- ten der bondgeno- ten ste- venden voort.

De beke- ring van zoove- le duizend- ongelo- vigen was het werk der eerste vro- me Evange- li- predikers, die met weergaloos moed voor hun geloof wilden strijden en l^eiden.

Hoed u voor di man; het is een loos vos en een eerloos schurk.

30. D handgreep(mv.) van 't geweer zijn gemakkelijk aan te leeren.

Ve- le kre- ken doorsneden d lage kustlanden, die van tijd tot tijd aan overstro- mingen bloot stonden, toen aan zeewe- ringen nog niet gedacht werd.

31. D wond- he- ler wilde 't gevaarlijk mijn(2 nv.) toestand niet verhe- len. Geen geneesmiddel(mv.), zei hij, alleen rust kon mijn wonde he- len.

De he- ler is net zoo goed als de ste- ler.

32. D matroos(mv.) he- schen d z^eilen op.

U he- sche stem belet mij u te verstaan.

33. Wij he- ten onze vrienden van harte welkom.

Jacob van Maerlant werd d vader der Dietsch dichters gehe- ten.

Hoe kunnen wij koud koffie he-ten?

De deugniet schre^{ei}de he-te traan(mv.) van berouw, toen hij op he-terdaad betrap^d was.

34. Gehe-le ho-pen steenko-len werden voor een spotprij^s verkocht.

D groenteboer(mv.) ho-pen hunne roode ko-len bij ho-pen te verkoopen.

Door d gloed der steenko-len sto-ven de kok(mv.) de bloenko-len gaar.

35. Ho-zen zijn kous(mv.), ho-zen luchtversch^{ei}nsel (mv.)

36. Wij ^{ei}len naar huis. Ons broeder ligt ziek; hij heeft d gansch nacht ge^{ei}ld. Misschien zal hij herstellen; maar vl^{ei}en wij ons met geen ^{ei}del hoop!

37. D landlui bergen 't karw^{ei}zaad, zetten de ko-renschoof (mv.) aan gasten of hokken, bepo-ten de land(mv.) met r^{ei}s en werken aan d hooiro^{ei}ken. Velen hebben daar een goed karw^{ei} aan.

38. D kamer was zoo eng, dat men zich niet wenden of ke-ren kon en tevens zoo vuil, dat men ze waarlijk wel eens mocht ke-ren.

39. De rotsklo-ven verborgen d ro-vers aan d oog^en der soldaten.

„Geef u over!” riep Velzen met ontbloot kling dr^{ei}gend d- weerloos graaf toe, „of ik zal u d kop klo-ven.”

40. D ke^{ei}l(mv.) van duizend nachtegaal(mv.) vervulden d bos^{ei}chage met d zoetste to-nen.

41. Om zich aan onze liefko-zingen te onttrekken, kozen zij 't hazenpad.

42. Hij overlaadde mij met geschenken, me-nende aldus d vriendschap te kunnen aankwe-ken.

43. Als gij 't paardrijden wilt leren, raad ik u aan ge-le

(gew. v. keel
e samh. v. keel
keel keel)

ke-len en le-ren broeken te laten maken. Of wilt gij d mijne le-nen?

Luiard(mv.) le-nen met hun elleboog(mv.) op tafel.

44. Ongetw^{ef}feld l^{ij}den deze heertjes nu een prettig leven; maar 't kan verke-ren!

„Het roer aan l^{ij}! de z^{ij}len reven!” riep de schipper. Eerst-daags worden de bibliothe-ken van twee professo-ren in de medic^{en}en in v^{ij}ling gebracht.

De publi-ke v^{ij}ling liep als van een l^{ij}en dakje.

Laat u steeds door verstand, nimmer door blind drift l^{ij}den, of gij zult vaak door uw e^{ij}gen onbezonnenheid l^{ij}den.

Ik mag uwen vriend niet l^{ij}den.

D gidsen l^{ij}den d lastdieren aan d teugel voort.

45. De rijkdom dezès mans bestaat in 't bezit van l^{ij}groef (mv.) en steenko-lenm^{en}.

Door spottern^{en} zocht hij mijn gezag te onderm^{en}.

Op d laatst v^{ij}ling heb ik dit voor weinig geld gem^{en}nd.

46. Schoon le-ken in het vak, me-nen we te mogen tw^{ij}fe-len of u- redene-ring wel steek houd.

Deze winter hadden we we-kelijks een- voorstelling van de Fransche to^{ne}-listen, met wier keuze van stukken we volstrekt niet konden dwe^{fen}.

Er is groot ondersch^{ij}d tusschen hooge en lage ve^{fen}.

Op d jaarmarkt dreven d koopman(mv.) een levendig handel in l^{ij}nzaad en me-krap.

Ik wil u niet ontv^{en}zen, dat u- plannen niet met mijn me-ning stro^{ken}.

47. D fabrikant(mv.) lo^{gen} 't l^{ij}nwaard.

Ga met geen lo-gens of v^{ij}nzerij om!

48. De pas ontlo-ken ro-zen roken geurig in d ochtendstond.

Toen de dieven lont roken, deden zij wanho-pig po-gingen om te ontkomen.

De tuinman was opgeto-gen, toen hij zag hoe schoon mijn ro-zen waren ontlo-ken.

De herfstwind heeft mijn tuin ontlo^o-verd.

De m^gne-dige bleef het f^{ei}t lo-chenen.

49. De matro-zen poe^dsen d lo-pen hunner gewe-ren.

Hij kijkt zoo vreemd, alsof hij 't in Keulen hoort onwe-ren.

De slag(mv.) d(2 nv.) Fortuin zijn niet af te we-ren.

Eindelijk verwe-ren zelfs de hechtste ste-nen.

50. De stro-per was een po-tig vent.

't Gelukte d- saamgezwo-ren d gehaat- koning te ont-tro^fnen.

D tuinman(mv.) po^ften aardappels.

51. D me^fde is een bekend ho-nigdrank.

52. D schippers me^fren hun schip(mv.).

Men heeft in d tegenwoordig- veenstre-ken van de provincie(mv.) Groningen en Drent-e spo-ren me-nen te on(t)dekken van paalwo-ningen, die eenig- overeenkomst verto-nen met die van d Zwitsersche me^fren.

53. Verm^{ei}d v^{ei}n^zaards en huichelaars.

Verm^{ei} u in de heerlijke omstre-ken dezer stad.

Onze knecht(mv.) en meid(mv.) gaan heden spe-lem^{en}.

De m^{ei}t(mv.) te-ren op d kaas.

Weet ge wat houtm^{ei}ten en hooiro^oken zijn?

D smeulende houtm^{ei}t verspr^{ei}dde w^{ei}d en z^{ei}d een dik rook. (v^o)

54. De blad(mv.) der scharen worden door ne²-ten verbonden.

55. Deze dame maakt een bevallig n^gging.

Wij n^ggen onze ooren naar zijn welsprekend re-de.

Zijt gij gen^ggd d armen u hulp te verle-nen?

- D zon ^{ei}gde ten ondergang, de maan verrees aan de
Westerkim.
56. Ons dischgeno-ten pellen no-ten.
Zij hebben veel no-ten op hun zang.
Geno-ten weldaden te vergeten is snood ondankbaarheid.
57. Op d woorden dezès mans kan men geen ^{ei}p_y trekken.
De gids ^{ei}l_ydt de reizigers langs een ^{ei}s_yselijk-gevaarlijk-
weg: aan d een- kant st^{ei}le bergwanden met veelvuldig-
sple^{ei}ten en klo^{ei}ven, aan d ander- p^{ei}lloos afgronden.
Als een p^{ei}l uit d boog ^{ei}l_yde de vluchteling voort en
was weldra uit 't ber^{ei}k zijner vervolgers..
58. D mensch is met re-de begaaf|, een re-delijk schepsel.
D voorzitter hield een treffende re-de.
Het is onbeleefd, iemand in de re-de te vallen.
D woorden worden in twaalf soorten of re-dede-len ver-
deeld.
Van der Palm's re-devoeringen zijn uitste-kend; zijn
re-denaarstalent was groot.
Er zijn re-kenkunstige en meetkunstige re-den(mv.)
Welke re-den(mv.) kan men hebben, om in dez- een-
w^{ei}felend houding aan te nemen?
Dat kind luistert naar geen re-de.
Er liggen gepantserd oorlogschepen op d re-de.
Een re-der rust schepen uit.
59. De r^{ei}(mv.) in Vondels drama(mv.) zijn verhe-ven.
Men heeft een nieuw r^{ei} huis(mv.) aangebouwd.
D nimf(mv.) r^{ei}en in de boss|en.
Vr^{ei}ers en vr^{ei}sters lave-ren en zwieren in bont- r^{ei}en
over de ijsbaan; hardrijders op Friesche ijzers ^{ei}len als
p^{ei}len, d bo-gen ontvlogen, in een- recht- lijn voort.
60. De valk vervolgt de r^{ei}ger.

Wilt gij mij uw r^{ij}gnaald le-nen?

61. De rijk(mv.) r^{ij}ken d arm(mv.) aalmoes(mv.) toe.
Wilt ge aan beide kanto-ren deze circulaire aanr^{ij}ken,
of vl^{ij}t het u niet?

62. R^{ij}khalzend zien de toeristen d^{er} top van d st^{ij}l-berg
nog te ber^{ij}ken voor d- zon ter kimme n^{ij}gt; onderweg
viel er niet te pl^{ij}steren.

63. Hoe hooger ge met d^{er} luchtballon r^{ij}st, des te e^{ij}ler wordt
de lucht.

De nacht zal ons gezang doen r^{ij}zen,
Waar nooit d dag het voeren kon.

Een r^{ij}zig to-ren in Got^{hi}-sch- st^{ij}l pr^{ij}kte met een-
verguld^{er} spits.

Mettertijd worden kleine r^{ij}sjes boomen.

Zij bepo-ten dit land met r^{ij}s.

Na 't sluiten d(2 nv.) vrede r^{ij}zen de effekten.

U edele handelwijze doet u in ons achting r^{ij}zen.

D ballon d(2 nv.) luchtr^{ij}ziger wilde niet r^{ij}zen.

64. V^{ij}gen golden voor goede pl^{ij}sters op blauwe sche-nen.
Hoewel Holland en Zeeland geen vrouwenle-nen waren,
verl^{ij}d(d)e Keizer Lodewijk van Beieren zijn- vrouw Mar-
garet(h)a, d oudste zuster van Willem d Vierd-, met
deze graafschappen. Beide part^{ij}en sche-nen hiermee in
d begin- genoegen te nemen.

Napoleon's legerbende(mv.) s^{ij}che-nen onverwin-lijk.

65. Voor Jozefs schoof ho-gen zich d overige ko-renschoof
(mv.) neder.

D(mv.) leerlingen scho-ven d schuld van 't gebeurde op
hun leermeester.

66. Nederland telt drie hoogeschool(mv.).

Indeze water(mv.) scho-len baars(mv.) en ander visch(mv.);

- bij geheel scho|len kan men ze met d ze-gen vangen.
67. Heemskerk en zijn tochtgeno-ten scho-ten vast in 't ijs.
Komt makkers viert de scho-ten!
Trots hun slo-ven komen d sukkels niet vooruit.
De dienstmeisjes dragen slo-ven.
68. Men zal eerlang deze oude kaste-len of slo-ten slo-pen.
Om de kussens doet men slo-pen.
D ro-vers slo-pen in de woning.
69. Geen slo-ten noch slo-ten bev^{ei}ligen d hechtst slo-ten
tegen 't slo-pend geweld d(3 nv.) tijd. *elk d spitten*
70. D kok(mv.) staken 't wildbraad aan de spit(mv.).
Het heeft ons zeer gespe-ten niet op het feestterr^{ei}n te
kunnen komen, om de uitr^{ei}king van prijzen en premie(mv.)
bij te wo-nen.
71. Amsterdam heeft ontelbaar veel straten en ste-gen.
Na een lang rijst stegen wij doodmoe van d paarden af.
72. Zij scholden d geestelijk(mv.) uit voor bemoeiziek ste-ken.
Wij zagen U in edel to-r-n ontsteken.
73. Op d hard straatste-nen uitgestrekt deed d bedelaar
niets dan kermen en ste-nen.
74. De vurig ros(mv.) st^{ei}gerden en schuimden.
D vrachtschip (mv.) loss|en aan d st^{ei}ger.
D bergbest^{ei}ger dringt op zeker hoogte 't bloed neus en
en ooren uit.
75. Wij volgen thans d Gregoriaansch st^{ei}l.
Deurst^{ei}len maakt de timmerman niet van gre-nen de-len.
Van der Palm schreef zijn Gedenkschrift in d st^{ei}l van
Sallustius.
Onvervaard re^{ei}zigers beklimmen ^{u b} ^{ei}zingwekkend- st^{ei}lte
(mv.)
76. Sto-len zijn breed priesterstrook (mv.)

- Deze medede-lingen stro-ken niet met d officieel be-
richten; ze zwe-men veeleer naar lo-gen en bedrog.
Snij(d) dit papier in re-pen en stro-ken.
77. T gebruik van sto-ven is schadelijk.
D vervolgd(mv.) sto-ven voort als kaf voor d wind.
Wij ko-ken of sto-ven ons spijs (mv.).
Meesto-ven waren er vroeger in Zeeland meer dan thans.
78. De vos verandert wel van haar, maar niet van streek(mv.).
Uit weinig penseelstreek(mv.) kan men d meester kennen.
De bodem is schraal in deze stre-ken.
Zijn- slinksch- stre-ken is het te w^eijten, dat onz- schoonst-
verwachtingen d bodem werd- ingeslagen.
Hij deed eenige streek(mv.) op de viool; maar zijn
ve-delstreek(mv.) kwetsten mijn gehoor. Wie toch kan
valsche ve-len ve-len!
79. T stro-pen van wild wordt zwaar gestraft.
De politie zocht d stro-per op te spo-ren; alle pogingen
waren echter te vergeefs(ch).
D Spartaan(mv.) gingen in Attica stro-pen.
D aal kronkelt zich, als we zijn huid afstro-pen.
De apothe-kers verkoopen een menigte stroop(mv.).
80. Een laf|erd laat zich straffeloos op de teen(mv.)
trappen.
Te-nen dienen tot aller^eij vlechtwerk.
81. Versch^eijden vaartuigen pleegt men te te-ren.
Zij doen hun best 't aangeërfde sommetje op te te-ren.
Aardb^eijen zijn te-re vruchten, ze kunnen niet tegen een-
ver- reis.
82. D vroom pelgrim(mv.) to-gen naar Rome.
Zij te-gen ons dees misdaad aan.
U leermeester is opgeto-gen over u vorderingen.

83. Ook in 't barnen der gevaren beto-^one men moed en onverschrokkenheid.
Deze armlo-^oze schilder maalt met d to-nen.
De to-nen der vio-len klonken te schel; die der violncel(mv.) waren zacht en meesle-^opend.
84. Zijn broeder l^{ei}dt aan een- sle-^opend- ziekte.
De ongelukkige liet zich mee tro-^onen en in 't verderf sle-^open.
De dames droegen lange sle-^open.
85. T pachten der ve-^oren le-vert veel voorde-len op.
D twistziek(mv.) zitten elkaar steeds in de ve-ren.
T pas opgerichte magazijn van ve-ren bedden wordt reeds d volgend- maand in publi(e)k v^{ei}ling gebracht.
86. Geen s-^olepters, geen tro-^opn(mv.), geen kro-^opn(mv.) wegen op tegen 't bezit van een gerust gewe-ten.
Met schoon woorden trachtte hij mij daarheen te tro-^onen.
87. T veeg lichaam des stervend lag op d sponde uitgestrekt.
In een paar ve-^og (mv.) had d knecht d tafel van 't ve-le stof gereinigd.
Ik maak mij sterk om di schelm eens d mantel te ve-^ogen.
D zeelieden ve-^ogen d zee schoon van ro-vers.
Gelukkig zijn er niet veel zulke feeksen of helleve-^ogen als Xantippe was.
88. Wij vl^{ei}den ons neer in het mollig gras.
Het vl^{ei}t mij niet u alle besch^{ei}den, op deze zaak be-
trekking hebbende, ter inzage te geven.
't Kind zat met een- vl^{ei}end- stem de liefko-zende moeder te stre-len.
Verafschu-^o steeds alle vl^{ei}er^{ei}.
89. D ploeg trekt diepe vo-^oren in d kleigrond.
T gelaat van dit bes-^oje is vol vo-ren en rimpels.

In dees beek(mv.) vangt men vo-rens en fo-rellen.

90. Voor eenige we-ken is er een apothe-ker vlak naast d dro-gist komen wo-nen.

Weelde ontze-nuwt en verwe-kelijkt.

Na hun stout inval we-ken de vijanden weldra terug.

Dit jonge-tje krijgt we-kelijks geld in zijn spaarpot.

D schepelingen moesten d hard scheepsbeschuit we-ken.

91. D ridders beschermden we-duwen en we-zen.

Al wat bestaat, heet een we-zen.

Elk wiskundig stelling dient bewe-zen.

Eindelijk zagen wij ons hoop verwe-zenlijkt.

We-zenloos staarden de ongelukkige we-zen mij aan.

92. Een de gelijk geleerd w^{ei}dt zijn gehe-le leven aan een enkel onderwerp der omvangrijke wetenschap.

Aan d Delphisch Apollo w^{ei}den d Grieken goud drie-voeten.

Het ontw^{ei}de klooster deed nu dienst als schuilplaats voor een- ro-verbende.

In verscheiden Romeinsch ruïne(mv.) zijn aan Germaansche godheden gew^{ei}de altaren met Lat^{ei}nsche op-schriften gevonden.

T gebouw zal worden ingew^{ei}d.

Wij staan hier op gew^{ei}d grond.

Zij w^{ei}den uit in loftuitingen over hun kind(mv.).

Laat u oog(mv.) over dit heerlijk landschap w^{ei}den.

Wij hadden drie wilde gans(mv.) in ons w^{ei}tas.

Eerzuchtig(mv.) pr^{ei}ken gaarne met w^{ei}dsche titels.

Daar dit veld kaal gegraasd is, moet het vee verw^{ei}d worden.

Daar 't jonge-tje zoo dik geworden was, moest zijn buisje verw^{ei}d worden.

- Tusschen deze vrienden bestond sedert lang eenig verwijdering.
93. Men zal de levering van duizend witten brooden aanbesteden.
- D ambtenaar werden allerlij verwijtingen naar 't hoofd geslingerd, doch op al die aantijgingen bewaarde hij een kalm stilzwijgen.
- Ik verwijt u niets, doch zal u dank witten, zoo ge met die laffe bedriegen ophoudt.
94. T uitgelaten volk danste om d mboom.
- D stad was versierd met groen men.
95. Weet ge te zeggen wat een kastelen, een hofmeester, een sacristen, een klap(p) is?
96. D bakkers builen of zeven het meel.
- De builen zijn bakkerszeven.
97. Hij is handelsreiziger in zemen lap(mv.).
- D koningen(mv.) worden met zemen gevoed.
98. Prins Maurits vermaakte zich met d zijlwagen van Stevin.
- D sluis(mv.) heeten in d Noordelijk gewesten zijlen.
- D zijsteen trekt het ijzer aan.
- Om klaar te komen, moet gij wel alle zijl(mv.) bijzetten.
99. De zijdeworm leeft op d moerbezieboom of moerbem.
- Allerlij artsenen, kruideren, drogerenen en medicenen kunt gij bij dez- apotheker koopen.
- Met onverdroten ijver ging hij zich aan d- studie der electriciteit wden.
- Gestolen goed gedij(d)t niet.
- Is dat een zijden of saten das?
- Hij kreeg een zijdelings- wenk om als lid van dissociet te bedanken.
100. D walvisch(mv.) zogen hun jong(mv.).

- Ook uit 't onschuldigt gezegde(mv.) zo-gen zij gif.
101. Job was met bo^a-ze zwe~~f~~ren bedekt.
De soldaten zwe~~f~~ren d eed d(2 nv.) trouw.
Bijgelo-vig(mv.) bezwe~~f~~ren d duivel.
102. Ka-tje en Na-tje br^eij^en kous(mv.) voor Papa-tje en
Mama-tje.
De matro-zen dro~~f~~gen hun ba^a-tje. *(... v (a...))* *V. P. v (a...)*
De reizigers volgden een klein paa^dtje, dat tusschen
p^ello-ze afgronden en st^eijle rotswanden naar d breed
vall^et leidde.
Wij vergas|ten ons gister aan een haringsla-tje of aan
ki-vitseï(mv.).
Bevestig dit latje aan het la-tje van u tafel.
Jonge katjes zijn o-lijk, dartel diertje(mv.).
In een der laa^dtjes van Mama(2 nv.) bureau|je lagen
tusschen fraaie menu-^vtjes nog lekkere chocolaa^dtjes voor
Cato-tje en Ali-da-tje.
103. In d luwte der bos|chage(mv.) is 't koel rusten.
Geni(mv.) zijn de leidsman(mv.) der menschheid.
'T geni is zijn tijd steeds vooruit.
D Romeinen meenden, dat elk mensch zijn genius of
gel^eij^egeest had.
D Romeinen offerden hun genius(mv.) wijn, wierook
of bloemen.
Met ons drie(mv.) zijn wij d eenige solli-ci-tanten.
D re-liqui(mv.) van heilig(mv.) worden vereerd.
D misdadiger viel op d kni(mv.) en bad om genade.
D ko-li-bri(mv.) zijn de kleinste vogels en hebben de
schitteren(d)ste ve-ren.
De Arabi-sche koffi is d beste. Wij drinken ze elk
middag in ginds koffi-huis.

- Welk zijn de Latijnsche namen voor Louwmaand, Sprokkelmaand, Zomermaand en Hooimaand?
 De apothekers verkoopen allerley olie(mv.).
 Ve-le kantonen hebben nog getralide vensters.
 't Was een oud- en somber- kerker, waar het licht ternauwernood door onberijkbare getralide gaten inviel.
104. De schako(mv.) der krijgsgevangene(mv.) werden bij massa(mv.) geveild.
 In deze dal-tje(mv.) hoort men tot zeven echo(mv.).
 De klerken op de bureau(mv.) worden slecht bezoldigd.
 Garibaldi(2 nv.) vrijescharen werden geslagen.
 D menu(mv.) voor d maaltijd werden fraai gedrukt.
 Wij gaven bruid en bruidegom prachtig cadeau(mv.).
 Deze fabrikan(mv.) stellen sierlijk canapé(mv.) en pendule (mv.) ten toon.
 Wij bestude-ren Molière(2 nv.) comedi(mv.).
 De horloge(mv.) worden naar d groot klok geregeld.
 De faillite bank had veel geld in koffi-plantage(mv.) gestoken, wat een slecht speculatie bleek te zijn.
 De directie(mv.) van beide schouwburgen maakten vooral werk van tooneeldecoratie(mv.) en machinerie(mv.)
 In domino(mv.) gehuld deden wij mede aan de maskerade(mv.).
 In d dier-tuin bevonden zich een aantal kakkatoe (mv.), kolibrie(mv.) en ki-vit(mv.).
 Hebe(2 nv.) jeugd was eeuwig.
105. Gouda is d stad der pijpenfabriek(mv.). Aldaar wonen veel pijpenfabrikanten, wier fabriken ve-len nog steeds waarde-ren, daar hun het roken uit die korte en lange ste-len niet kan yerve-len, als ware het een edel tijdpassering.

De Israëliet(mv.) werden uit Rusland verdreven.
 Waar fabriek(mv.) of trafiek(mv.) bloeien, heers|t wel-
 vaart.

Rossini(2 nv.) opera(mv.) worden bij bruis|end cham-
 pagne vergeleken.

D sieradi-en en kleinood(mv.) d (2 nv.) kerk zijn gestolen.

D ra(mv.) dezer li-ni-schip(mv.) worden afgetuigd.

D Israëli-ti-sche gezin(d)te heeft hier talrijk synago-ge
 (mv.)

De bel^{ei}d^{er}s van d leer van Mohamed worden ook
 wel Islami-ten gehe-ten.

Onder de reliqui(mv.) van d kerk te Maastricht, ge-
 w^{ei}d aan d H. Servatius, worden nog heden ten dage
 verschillende voorwerpen bewaard, die deze vroom
 man in zijn kerkelijk am|t gebruikte; o. a. een elpen-
 been bis(s)chop(s)staf.

De Jezui-ten werden indertijd uit Portugal verdre-ven

106. Wij biljarten met ons twee(mv.), zij met hun drie(mv.)
 Coornhert, die afke-rig was van d Kalvi-nisti-sch
 heers|zucht, heeft nooit d Catholiek kerk verlaten.

Het catholi-cisme erkent d paus als opperst kerkvoogd.
 De catholiek partij bracht d Guise(mv.) ten val.

Parochi(mv.) he-ten kerspel(mv.), kanunnik(mv.) dom-
 heer(mv.)

D canoniek boeken zijn kerkelijk vastgesteld.

Achter in d tuin stond een groen priëeltje met geurig-
 kamperfoeli- en sterkriekend jasm^{el}n.

In d tuin vol anjeli-ren en roos(mv.), lolie(mv.) en viool
 (mv.) zat een gelukkig paartje te minneko-zen.

D ree(mv.) sprongen d rotskloof(mv.) over.

De rendieren worden voor slee(mv.) gespannen.

Voor goeder|tr^{ei}nen zijn verlaagde tarief(mv.) inge-
voerd.

In 1579 werden er in de Nederlanden twee Unie(mv.)
gesloten; d Unie van Atrecht en di- van Utrecht. Bij
d eerst- verbonden zich de Waalsche gewesten met
behoud van al hun privilegie(mv.) tot uitsluitend hand-
having van het catholiek geloof.

D bestje(m^v.) kouten bij d koffi-pot.

Deze jongelieden worden voor d bali opgel^{ei}d.

Men beschutte zich met fali(mv.) tegen d regen.

D klassiek kunst is eeuwig.

107. De rampzalige(mv.) doorleven $\frac{1}{2}$ ritiek tijden.

Lessing(2 nv.) to-neel $\frac{1}{2}$ ritiek(mv.) zijn leerrijk.

Wagenaar beschreef d politiek geschiedenis ons(2 niv.)
vaderlands.

D wondhe-ler wist zijn vl^{ei}m behendig te hante-ren.

Is het d acht|iend- Juni of Juli dat uw-zuster jarig is?

Publi-k plechtigheden of ceremonie(mv.) zijn niet zelden
 $\frac{1}{2}$ del verto-ningen.

Wat wij in 't schrift onderstre-pen, moet de drukker
cursi-ve-ren of met cursief letter drukken.

D fabri-kage dezer arti-kelen is een geheim.

Naast 't fijn por^{ei}el $\frac{1}{2}$ ijn bord van elk gast pr^{ei}kte een
zilver beker, gevuld met 't zeldzaamst druiv|nat, met
malvez^{ei} en hippocras.

D kok(mv.) bereiden vla(mv.) uit melk en ei(mv.)

D massief c-linder woog vijftig pond.

D solo(mv.), waaronder twee aria(mv.) met recitatief,
(mv.) wisselen d orkeststukken af.

Weet ge wat causatief(mv.), frequentatief(mv.) en ite-
ratief(mv.) zijn?

Deno-minatief(mv.) zijn afgeleid van substantief(mv.) en adjectief(mv.). Deverbatief(mv.) van verba of werkwoorden.

108. Het glas was beas|emd.

De booswichten werden geees|eld.

Pruis|en overwon Oostenrijk.

D secre-taris(mv.) zijn met d correspondenti belast.

D notaris(mv.) zijn tot een broederschap vereenigd.

D dignitaris(mv.) he-ten zoo naar hun eeraamt.

D bibliothecaris(mv.) ordenen d`bibliotheek(mv.)

Van d goederen des overle-den(2 mv.) maakt men inventaris(mv.) op.

De Overijs|elsche katoenindustrie ze-telt vooral in Almelo.

In dez- com-is|ie van beoorde-ling waren de indistru-e-len 't sterkst vertegenwoordigd.

Drom|edaris(mv.) zijn r^{el}_{ij}- of loopkameel(mv.)

Noem eens twee bekende raadpensionaris(mv.) van Holland.

109. De Etruri-sche moeras(mv.) was|emen schadelijk dampen uit.

De directie heeft gelast, dat d afgebroken telegraafdraad zoude worden gelas|t.

Is in 't woord fatsoenlijk d inlas|ing van een d no-dig?

D kind^s_{ch}heid ple-gen wij d gelukkigst tijd des levens te he-ten.

Zij voerden d bries|end ros(mv.) aan d leis|el(mv.) mede.

Wij hooren d winden sui^s_{en}, de golven bruis|en, het boomloof ruis|en.

Met spies(mv.), lans(mv.) en kno^ds(mv.) bestormen de
krijgslieden de schans(mv.).

Hoe kon(d)t ge zoo onbe^zuis^d handelen?

Zult ge 't mij vergeven? 't Is jeu(g)dig onbe^zuis^dheid.

Deze gluips, links, bits, loos, vals, schots mensch heeft
een krijs|end stem, een steeds gefrons^d voorhoofd,
een spits, paars neus, een grijs baard, ros haar en
flets ooggen; reeds in zijn kinds|heid was hij een gr^eiⁿ^s|aard
en v^eiⁿ^s|aard en heb ik menigmaal ongewass|en de
waarheid gezegd; niettemin is hij tot zulk een ellen-
deling opgewass|en.

't Zacht gesui^zel der abe-len of wit po-p-li-ren bracht
ons in een dro-merig stemming.

110. Op onz dis ontbreekt noch vlees, noch vis.

Wij less|en ons dorst met fris wijn en krachtig bier
en des winters met warm pons en heet bis|chop.

Het vlees van d kikvors(mv.) is een schaars gerecht.

De mars|kramer is in zak en as wegens 't verlies van
zijn tas, waarin zich zijn kleed(mv.) bevinden.

Mijn zusje heeft haar beurs van paars zij, met licht
ge-le dwars stre-pen op d kermis verloren.

Dez pe-ren beginnen reeds beurs te worden.

Voor zijn ac|ademisch studie(mv.) was hij in 't genot
van twee beurs(mv.)

De stroobos(mv.) vatten onverhoeds vlam. Wij trachten
fluks d brand te bluss|en, maar vergeefs; weldra lag
d geheel schuur in d as.

Vergewis u, of gij u les kent en zorg, dat het ge-
leerde nimmer uit u geheugen gewis|t worde.

De ijsschots(mv.) raken los en drijven ras voort.

In 1590 ver(r)as|te Maurits Breda door het turfschip,

waarin onder r^{ei}s en takke|bos|en soldaten verscho-len
waren.

Hebt ge de brieven van een Japans| dwarskijker ge-
lezen?

Wat ziet dez- jongen er boers uit.

Wis d. stof van u laars(mv.) met een stroowis af.

Links|heid is een le-lijk gebrek.

Er verscheen een in zwart en geelbruin bombaz^{ei}n
gedos|t gast in d gelastkamer.

Don Frederik noemde onz- dras|ig bodem een afgrond,
die soldaten en goud verslind.

In kort tijd verbras|te die student 't geld, dat hij van
zijn oom(mv.) erven (verl. deelw.) had.

't Gespuis versperde d prin^{es}es d doortocht.

Daar hij wars is van al partijzucht, kan hij d steller
van dit schotschrift niet zijn.

111. D kerk was met rouwfloers behangen; d was|kaars
(mv.) verspreidden een zacht licht.

Op 't zachte mos onder .d hoog es uitgestrekt, deden
wij d inhoud d(2 nv.) wijnfles(mv.) in ons magen over-
gaan.

Geen windje hoorden wij suis|en, geen boom ruis|en;
de mos(mv.) en andere vogels pikten de hun toege-
worpen kruim|jes van onz dis stoutmoedig op.

D onkies vraag van dez gans niet heus man laat ik
liefst onbeantwoord.

Dul(d)t gij, dat hij u zoo onheus beje-gent?

Ge moet niet zoo kies|keurig zijn.

In sommige fabri-ken geldt „kuischen” nog als techni-
sch term voor reinigen.

Matro-zen spreken meestal geen gekuis|t taal.

Bries|end en st^{et}gerend stond het ros in fraai dos|voor
d arrensle-de zijn meester te wachten.

Er woei een flink bries.

Zie di- loom en va^{kt}ig jongen daar!

De soldaten waren op mars naar d vijand.

Eenig matroos(mv.) waren op d mars geplaatst, ander
hes|en d zeil(mv.) op.

Zoowel het was als d was kan men ble-ken.

Een voorwaarts of achterwaarts beweging, een zijde-
lings of ruggelings wending kan hem behouden : blijft hij
staan, dan wordt hij door d ko-gel gekwe|st of gedood.

D aarts|bis|chop beklom d kans|el.

Ik zal die vals|aard en trots|aard eens pol^zen, of hij
uwe eis|en rechtstreeks of zijdelings wil ondersteunen.

112. D oude(mv.) schre-ven d los b^{ij}zonder scherp oog
(mv.) toe.

Een schuld^{et}s|er kan een schuldenaar doen g^{et}izelen.

't Was een lieve ver(r)as|ing van de ble-ke Amelie dat
ze d g^{et}-taar had meegebracht, om onze liedje(mv.) te
begel^{et}den.

Dam en dijk draagt wijde bres|en.

De poes(mv.) koesteren zich gaarne aan d haard.

Met een hees stem ventte hij zijn was|en beeldjes uit.

Zoo ik mij niet vergis, zal hij zich fiks van zijn last
kw^{et}ten.

Men moet het wis|e voor het onwis|e nemen.

D sno-de ver|ader lag met een gewis slag gevel^d.

Hoe schrikte ze op bij 't minst geruis,

Bij elk geri^dsel der struwe-len!

Het koren, eerst in schuur en tas opgestapeld, ging
de boer in d winter dors|en.

De moeras|ige oevers d rivier(2 nv.) waren met ijs om-
schors|t.

Kent gij dat mannetje met flets|ko-nen, paars|neus,
ros|ig baardje en sche-le oog en?

D trots van dez trots|aard zal ik fnuiken.

D schip(mv.) kwamen onverhoeds met elkaar in bot-
s|ing.

D beeldstormers roofden d kruis(mv.) uit d kerken.

Wegens d heers|end ziekte zal men d kermis(mv.)
schors|en.

D bloem(mv.) dezer krans(mv.) zijn verflens|t.

De zon bestijgt dagelijks 's hemels trans(mv.)

D poelier(mv.) plukken d gans(mv.).

D as van dit rijtuig raakte in brand. Weldra lag 't
gans voertuig in as.

D boorden d(2 nv.) rivier waren met bies(mv.), lis(mv.)
en rus(mv.) begroeid.

D kleedje(mv.) der dames waren met fluweel lis(mv.)
belegd.

D Engels(mv.) en Rus(mv.) voerden een he-vig oorlog.

T gewas en geplas dezer kind-jes verveelt mij.

D heerlijk zomer belooft een voorde-lig gewas.

D landman(mv.) klagen alom over miswas.

Ik heb d man ongewas|en d waarheid gezegd.

Ge moet niet zoo har|vochtig zijn.

In bosch|age(mv.) en struwe-len hoort gij fi-lo-me-len
kwe-len.

113. Bij d onverhoeds aanval werden d krijgsbenden gemak-
kelijk verstrooid.

Onverhoeds aangevallen werden d krijgsbenden gemak-
kelijk verstrooid.

De gewoon gems(mv.) bewo-nen d hoog gebergte (mv.) van zuidelijk Europa.

Deze onverbe-terlijk dronkaard verkwan²elt zijn ge-heel have.

Lens(mv.) zijn aan beide zijde bolvormig geslepen glas(mv.).

D matroos(mv.) voor d Engels vloot worden ten deel (3 nv.) gepres|t

Hou|toch op met dat geplas en gemors aan d was|tafel.

De legerplaats was goed verschans|^d en voldoende be-vij^{el}ligd tegen een overval.

De magere koeien verslonden in Farao(2 nv.) droom de vette of gevee^{sch}_s|e.

D snelpers(mv.) worden door stoom gedreven.

D biljart^k_{qu}eu(e)(mv.) zijn met pommerans(mv.) voorzien.

Men twij^{el}felt, of de spons(mv.) tot 't planten- of tot 't dierenrijk behooren.

Men houdt streng toezicht op d balans(mv.) der weeg-schalen.

De kans(mv.) van 't spel zijn onzeker.

De wilde(mv.) verlustigen zich in krijgsdans(mv.)

T is onhebbelijk onder het eten te mors|en.

D maandelijks bezoldiging der troepen wordt uitbetaald.

Laf-erds worden geminacht.

De rechter noemde d listig oude een schelms grij²_z-erd.

Dit briefje is krui^z_{el}ings geschreven.

De muurbloemen hebben krui^z_{el}ings tegenover elkander staande bloemblad(mv.).

Verscheidene schepen bleven langs d kust kruis|en om d koopvaard^{el}_vloot tegen zeero-vers te beschermen.

De smid had zwart gekroes^d haar.

114. T verglaas|el overdekt 't aardewerk.
 De gebo|chelde wordt vaak bespot.
 Wij verafschu-wen po|cherij en ho-vaardij.
 Het spies|en behoort tot de Turks straffen.
 D Romeinen deden hun slaaf(mv.) vaak om 't minst
 vergrijp kruis|igen.
 't Hoofd van d grij^s₂aard werd met eike|loof omkrans^t_d.
 De vio-len hielden met een fiks kras op.
 Zij zwe-ren bij kris en kras.
 't Gekras, dat de stift bij 't grave-ren maakt, p^g_{ij}nigt
 mijn ooren.
 Hoe kras is die zeventiger!
 Deze vals|aard en trots|aard zal zijn straf niet ontgaan.
 Door 't te-ken des kruis deed Constantijn d adelaar
 vervangen.
 Dez vals|erd en trots|erd haten wij van gans|er harte.
 Deerzuchtig v^e_{ij}n^s₂aard(mv.) pra|chen omgunstbewijs(mv.).
 Wij vonden d sleutelbos op ginds ri|chel.
 De Tuileri-en heeten aldus naar d vroeger ti|chelbak-
 kerijen.
 Wij ku|chen en ro|chelen wegens 't ro-ken d(2 nv.) ka|chel.
 In die winkel zag ik bos|jes vetkaars(mv.) te koop
 hangen.
 Bougie(mv.) of was|kaars(mv.) worden van stearine
 ber^e_{ij}d.
 Wat groote ansjovis|je(mv.) hebt ge daar.
 Ansjovis(mv.) worden, in olijfolie bewaard, als sardi-ne
 (mv.) in d handel gebracht.
115. Ik was een liefhebber van viss|en; no^{ch}_gt^h_tans verzuimde
 ik daarom nimmer mijn werk; al^t_{th}ans voor zoover ik
 mij thans her(r)inner.

De meisjes zaten tot verve-lens toe d gan(d)s tijd te
gig^{ch}elen.

Tranen big^{ch}elen langs zijn wangen.

Zoo lin^s heb ik zelden iemand gezien.

Uw nieuws^{ch}ierigheid kan niet bevre-digd worden.

Hij pla^{ch} vooruit te rijden.'

Onder een w^{ei}dsch titel werd d gunsteling des Keizers
met een schaduw van geza^h bekleed.

We vonden een vro-lijk gezelschap in d gela^{ch}kamer.

Wilt gij op een rijtoer tra^{ct}te-ren, dan zal ik het gela^{ch}
of de verte-ring betalen.

't Was wel een hard gela^{ch} voor Pieter Spa, dat hij
als zakke|roller werd gepakt.

Ti|chelaar beticht|e Cornelis de Wit van een aanslag
op 't leven des prins(mv.)

Welk geneu^hte(mv.) biedt 't buitenleven niet aan!

Thans deelt en ouderdom en jeugd

In ^t algeme-ne feestgeneu^ht.

Licht ne-vels zwe-ven over d velden.

Een lichtzuil l^{ei}dde d Israëliet(mv.) door d woestijn.

De tocht der Frans vluchtelingen door dicht begroeid
bos(mv.), over d hoogte(mv.) en laagte(mv.) van st^{ij}l
gebergte(mv.) is merkwaardig: hoeveel ontbe-ringen
hebben zij niet uitgestaan; hoe vaak hebben zij bij d
strengst koude in d open lucht op d vochtig grond
overnacht!

Nichtje wist tante zoo aardig te f^{le}-men, dat zij haar
heel wat cadeautjes aftro^{ch}elde.

Di- man met lo-terijbriefjes moet gij niet vertrouwen;
't is een echt scha^{ch}eraar!

Voor d go-^{ch}elaar stond een tafeltje, waarop zijn tas

lag met al de vereis|te middelen van zijn kunst.
Astrolo-gen of sterre|wi^{ch}_{gg}elaars vinden bij onbeschaafd
volken nog veel geloof.

116. Hou steeds u plicht voor oogen.

Help d zwaar last van weduw(mv.) en wees(mv.) tors|en.

De kinderen hebben een ontza^{ch}_g|lijk pret.

We stonden verbaas^d over d ontza^{ch}_glijk groot sluis
(mv.), die men ook z^{el}_{ijl} of sas noemt.

Sinds onheu^{ch}_g|lijke jaren stond hier d oud bur^{cht}_g.

De feiten lo-genstraffen dez ongerst_{ei}mde bewe-ring.

Slechts no-de zouden de onderdanen hun gehecht-
heid aan hun vorst verlo-^{ch}_genen.

De gelijkenis viel niet te lo-^{ch}_genen.

Dit drankje smaakte wal^{ch}_g|lijk zoet.

't Ha^{ch}_g|lijk of k^{ritiek} oogenblik was gelukkig voorbij.

Hij pla^{ch}_g(t) ongelo-vig te grimlachen, zoo dikwijls ik u
groete(mv.) aan hem overbracht.

Ik pla^{ch}_g(t) 's och(t)en(d)s in d vroegte een wandeling-je te
doen.

Ben je een ha^{ch}_gje, vaar ten oorlog.

Hoe sprekend d f^{ei}_{ten} ook zijn, d ongelo-vig Thomas
is no^g_ht(h)ans niet overtuigd.

Al kan de zege(n) niet behaald worden, we kunnen
alt(h)ans 't dr^{ei}_{gg}gend gevaar van een nederlaag ke-ren.

D herderinnetje(mv.) vlechten krans(mv.).

A-mchtig zeeg d vluchteling neder.

Men los|te d schildwacht eindelijk af.

D cipier verzachtte 't lot d(2 nv.) gevangene(mv.)

De berglucht maakt ons lid(mv.) veerkrachtig; bij elk
ademtocht gevoelen wij ons luchtiger.

De waterpu^dsen waren leeggeplas|t.

Het bloed gu^dste uit d wond.

Welk een onheil heeft d bal|dadig aangericht!

Agamemnon bracht zijn dochter aan d kuis godin
Diana te(n) offer.

Ass|epoe(t)ster werd later prin^ces.

Twee^rle^e vleesch(mv.) hadden we op het laatst diner.

118. Na d verstroo|ing d vijandelijk legermacht(2 nv.) keer-
den ons zege-vierend dapper(mv.) naar hun haardstede
(mv.) terug.

D samenvloe|ing d menigte(2 nv.) stremde 't verkeer
langs d openbaar weg.

Veel dagbladschrijvers maken zich schuldig aan taal-
verknoe|ing.

Aan d verfraa|ing van Parijs worden duizend(mv.)
bested.

D gewe-tenloos rechter maakt zich schuldig aan rechts-
verdraa|ing.

De aarde was weleer in een staat van gloe|ing.

D roo|ing der aard appelen heeft in 't najaar plaats.

Door d ontdoo|ing d(2 nv.) sneeuw loopen d landen
onder.

Aan zijn bemoe|ing heb ik dit te danken.

D gloo|ing van d dijk zal men aan weers|zijden met
zo-den bekle-den.

119. D dapper krijgsman plant d vlag op d muur d(2 nv.)
sterk vesting.

D slim paardkooper sluit een voordeelig koop.

D speelziek jongen verbeuzelt d tijd.

D vrouw d(3 nv.) huis ontvangt d gast(mv.).

D dag-raad gaat d dag vooraf.

D zon beschijnt d aarde.

- D maan verspreidt haar glans na d ondergang d(2 nv.) zon.
 D jager richt d hond tot d jacht af.
 D snelheid van d wind is verschillend.
 Engeland drijft d grootst handel.
 D dood d(2 nv.) vorst bedroefde zijn onderdanen.
 Wij wenschen nuttig lid(mv.) d(2 nv.) maatschappij te worden.
 D lidmaat(mv.) van dit kerkgenootschap zijn talrijk.
 Spierarbeid versterkt ons lid(mv.)
120. Millioen(mv.) worden besteed aan 't bouwen van gepan^d-serde schip(mv.).
 Honderd(mv.) ja duizend(mv.) kwamen bij di-overstro-ming om.
 D aardbe-ving deed veel split(mv.) ontstaan.
 D rif(mv.) der z^{eil}l(mv.) worden opgebonden.
 Te u huis werd ik gastvrij ontvangen.
 Te dees stad heeft men veel bloeiend fabriek(mv.)
 Te dez- plaats heeft zich een verfraa|ings com|issie gevormd.
 D bruigom(mv.) worden feestelijk ingehaald.
 D arm neef(mv.) flikflooiën hun schatrijk oom(mv.).
 Pisistratus werd door zijn beid zoon opgevolgd.
 D vader bestraft zijn lui zoon(mv.).
 D hoefsmid(mv.) beslaan d vurig ros(mv.).
 Door storm get^{ij}sterd stranden d schip op koraalrif(mv.).
 Aan d braadspit(mv.) braadt men 't wild.
 Geen der wals(mv.) heb ik mee gedanst; wel twee polka (mv.) en een paar quadrille(mv.).
121. D jager schiet d snel loopend haas.
 D we-duwe bracht haar penning-ke te(n) offer.
 Uit d bloes|em ontwikkelt zich d vrucht.

In 't wit gekleed maagdelijn(mv.) strooiden d overwinnaar(mv.) bloemen.

D oogst der koffi-plantage(mv.) was schraal.

D ridder(mv.) dekten hun gelaat met vi-zier(mv.).

D sultan beraadslaagt met zijn vizier(mv.).

D gemoed(mv.) d(2 nv.) volk zijn opgeruid door dez vurig volksmenner.

D water(mv.) vereenigen zich tot een groot stroom.

Trachten wij ons kloek voorvader(mv.) na te volgen.

122. De tafel(mv.) d(2 nv.) wet verzonken in d zee.

D schr^{ij}nwerker vervaardigen fraai tafel(mv.), stoel (mv.), sofa(mv.) en canapé(mv.).

D blad(mv.) der boom vallen in 't najaar af.

Ik heb geducht p^{ij}n in mijn schouderblad(mv.).

D boom trekt zijn voedsel door middel van zijn blad (mv.) en wortel(mv.).

D provincie(mv.) der Romeinen werden uitgemergeld door hebzuchtige bestuurders.

D professor(mv.) in d letter(mv.) hielden een lang vergadering.

D heiden(mv.) of Zigeuners l^{ij}den een zwervend leven.

D Mohamedaan(mv.) gelo-ven aan zeven hemel(mv.).

D geweldenaar werd door zijn slaafs knecht(mv.) trouw gediend.

D banketletter(mv.) maken het ABC der koek-bakker (mv.) uit.

Men heeft geen middel(mv.) om dez kwaal te genezen.

D nufjes stellen hoog prijs op dun middel(mv.)

Twee portier(mv.) stonden voor d poort te babbelen.

Voor 't vertrek van d tr^{ij}n moeten alle portier(mv.) gesloten zijn.

De staatsman kon zijn- beginsel(mv.) niet verlo-~~g~~enen.
 Ik heb nog verscheidene bloempotten no-dig. Hoeveel
 stuk(mv.) verlangt gij? Zend me een paar doz^e_jn.
 Wanneer moeten de stuk(mv.) of besch^e_d(mv.) op 't
 stadhuis zijn?

123. D hemel(mv.) dezer le-d-kanten zijn fraai bewerkt.
 De studi(mv.) dezer schilders worden gev^e_jld.
 Te voortzetting ons(2 nv.) studie(mv.) begaven wij ons
 naar Weenen.
 Men vergelijkt d staat bij een werktuig met talloos
 rad(mv.).
 Het moordend schroot dunt d gelid(mv.) d(2 nv.)
 vijand.
 D korhoen(mv.) werden bij massa(mv.) geschoten.
 Drie nuchter kalf(mv.) werden te slachtbank gevoerd.
 D koopman(mv.) scha^g_felen in oud kleed(mv.)
 D Smirnaas kleed(mv.) worden kunstig bewerkt.
 Het hoofdstan(d)deel ons(2 nv.) been(mv.) is kalk.
124. 't Meervoud van gymnasium is ..., — van museum ...,
 — van examinandus ..., — van criticus ..., — van
 datum ..., — van coupé ..., — van musicus ..., — van
 subsidie ..., — van fee ..., — van circus ..., — van
 kubus ..., — van cactus ..., — van epos ..., — van
 prospectus ..., — van catalogus ..., — van directeur ...,
 — van rector ..., — van professor ..., — van thema ..
125. D waard zette zijn hongerig gast(mv.) niets ^{dan}_{als} ge-
 braden hoentje(mv.) voor.
 D kindermisjes brengen d kind-je(mv.) naar school.
 De zonnewarmte broedt d ei-je(mv.) der struis(mv.) uit.
 D rad-je (mv.) dezer zakuurwerken zijn te Genève ver-
 vaardigd.

D kleed-je(mv.) uwer zuster-je(mv.) worden met d naaimachine vervaardigd.

D Sybarieten sliepen op ro-zenblad-je(mv.).

126. 't Verkleinwoord van la is .., — van zee .., — van paling .., — van wandeling .., — van lui .., — van sla .., — van pruim .., — van schako .., — van ring .., — van bloem .., — van halm .., — van worm .., — van koning .., — van penning .., — van jongen .., — van vogel ..

127. D gew^{ei}_yd schriften der Catholiek(mv.) maken d Canon uit. D kanon(mv.) t^{ei}_ysterden d zwak vesting.

Met kleinood(mv.) en juweel(mv.) tooien zich aanzienlijk vrouwen.

D heilig beelden werden met sieraad(mv.) overladen.

De voorspelling d(2 nv.) ongeluksprofeet werd niet vervuld.

In d naam zijns heer ^{ei}_ys|te d veldheer d stad op.

'S graaf(2 nv.) hofhouding was glansrijk.

D macht d(2 nv.) hertog was d koning een do-ren in 't oog.

D Watergeus(mv.) waren in dienst d(2 nv.) prins.

D verme-telheid deze(2 nv.) waaghals deed mij ^{ei}_yzen.

T leven eens geleerde is aan d wetenschap gew^{ei}_yd.

D toestand d(2 nv.) zieke blijft dezelfde.

Men dronk op d gezondheid des gastheer(2 nv.).

Mijnheer(2 nv.) hoed viel van d kapstok.

Haarlem^s_{sch} omstreken zijn zeer mooi.

Sumatra(2 nv.) ko-lenh^{ei}_ynen begint men te ontginnen.

Italië(2 nv.) en Turkije(2 nv.) schatkist verkeert in nood.

De aanleg d(2 nv.) knaap wordt door onderwijs ontwikkeld.

D ontluchting d(2 nv.) gevangene is onmo-gelijk ge-
maakt.

128. Attila heette zich d gees|el Gods.

Hebt ge Ter Haar(2 nv.) Eliza(2 nv.) Vlucht wel gelezen?
Graaf Floris(2 nv.) doggen stierven op hun meester
(2 nv.) graf.

Catherine(2 nv.) werk ziet er netter uit dan Anna
(2 nv.) schrift.

D Groenlander(mv.) verorberden met d meest smaak
groot hoeveelheid(mv.) walg-lijk vis|traan.

Mijn rampen ontlokken hem geen enkel traan.

Duizend(mv.) gulden werden te koste gel^{ei}_{ij} tot ver-
spr^{ei}_{ij}ding d(2 nv.) Christendom onder d h^{ei}_{ij}den(mv.).

Van d boekhandelaar kochten wij drie boek papier,
vijf gros staal pennen, vier doz^{ei}_{ij}n potlood; wij besteden
daaraan d som van acht gulden en veertig cent.

D wijnhandelaar(mv.) koopen jaarlijks honderd(mv.)
Frans en Rijns wijn.

Van lieverle-de ontwaakte d onder d verschroeiend
hitte van d dag kw^{ei}_{ij}nend natuur uit ^{haar}_{zijn} verdo-ving
en begon alles in bosch(mv.) en dreef(mv.) te herle-
ven; millioen(mv.) torren en kevers hieven 't nacht-
lied der tro-pen aan, dat eento-nig bleef voortruis-en.
Vijf paar handschoenen heeft die modegek dagelijks
noodig.

D Din|sdags courant van verleden weck bevatte be-
langrijk nieuws.

Honderd boek of vijf riem papier was benooidgd voor
't drukken dezer boek(mv.).

Hoeveel kop houdt een schepel, hoeveel kop een mud,
hoeveel mud een last in?

Zorgt, dat ge in 't gedrang op 't been blijft, anders raakt gij licht onder d voet.

Deze weduwe(mv.) betreuren hunne overleden ge-
maal(mv.).

129. D dood d(2 nv.) vorst dompelde d burgers in diep droefheid.

T verhoor d(2 nv.) getuige nam een aanvang; doch vergeefs trachte men d waarheid te ontdekken.

De Amsterdammer beurtschipper vervoerde versch^eiden trommel(mv.) met Haarlemmer halletjes, Wezeper moppen en Deventer krui^dkoek.

D soldaat(mv.) deden door buskrui^d de m^en springen.
D komst d(2 nv.) bode maakt een einde aan u on-
zekerheid.

In Vondel(2 nv.) Roskam lezen we:

Wat op 't hart(2 nv.) grond l^eit, dat welt me naar d keel.

Wij houden d re-de voor een v^eilig gids op onz le-
vensweg.

Zij volgen hun verstand als d eenig gids.

Philips van Bourgondië ontnam zijn zwak bloedver-
want Jacoba van Beieren al macht.

D dier-temmer reisde met een reusachtig groot wijfjes-
olifant d kermis(mv.) af.

Het toenemend getal lidmat(mv.) deed d macht en
d invloed van 't kerkgenootschap wass|en.

D lengte d(2 nv.) kabel werd op acht en twintig va-
dem geschat.

D letter(mv.) der ouden bestonden uit hout tafeltjes,
die met was bestreken waren; de letter(mv.) werden
met een staal schrijfstift in was gegrift.

Met bont mof(mv.) beschutten zij d handen voor d
n^{eij}pend kou.

In ons stad zijn meer dan twintig friseur(mv.) gevestigd.
Stille water(mv.) hebben diepe gronden.

Caesar zocht d nationaal trots te stre-len door d roem
zijner wapen(mv.) te verhoogen en zege-te-ken(mv.)
te behalen.

Bijgelo-vige menschen beschouwen kome-ten als on-
heilspellende voorteken(mv.).

Oud(s)tijds moesten de priesters de voorteeken(mv.)
raadple-gen en bo-ze geesten bezwe-ren.

130. Met d scherp blik eens profeet las d groot staatsman
in d toekomst.

D hofhouding des hertog was luisterrijk.

De geslachten der mensch vergaan als d blad d(2 nv.)
geboomte.

Een verraderlijk ziekte ontnam d grijs dichter zijn
teerbemind echtgenoot.

Zijn oudst broeder is als d lastigst albedil, zijn jongst
broeder als d grootst domkop, zijn eenig zuster als d
vitziekst weetal van 't geheel koninrijk bekend.

Men houdt ^d diamant, smaragd, opaal, robijn voor
kostbaar steen(mv.).

Met ^d hard diamant wordt 't glas gesneden.

T fijnste bont is ^d hermel^{eij}n.

Vro-lijk wapperde ^d dundoek, statig dreunde d kanon-
schot(mv.), lustig speelden d muzi-kanten 't volkslied,
toen d komst d(2 nv.) vorst werd aangekondigd.

D bemanning d(2 nv.) brik werd gered; doch die van
d driedekker moest in 't gezicht d(2 nv.) vaderlands
kust in d golven d dood vinden.

In d laatst veldslag verlo-ren d ons(mv.) twee gene-raal(mv.), drie generaal-majoor(mv.), acht kolonel(mv.), zes kapitein(mv.), twintig luitenant(mv.) en honderd sergeant(mv.).

D schout-bij-nacht(mv.) bezochten d vloot.

Aan d onverschrokkenheid dezer vaandrig(mv.) zijn zij d overwinning verschuldigd.

Verscheiden nieuwe straten in d Haag zijn naar oud Gouverneur-Generaal(mv.) genoemd.

Er zitten aan ons tafel twee candidaat-notaris(mv.) en drie adspirant-ingenieur(mv.).

Hij werd heden tot tweed luitenant benoemd.

131. Diogenes liep op klaar licht dag met een brandend lanta^{ren} in d hand over d markt van Athene. Toen hem gevraagd werd, wat hij zocht, antwoord|e hij: Atheners, ik zoek mensch(mv.).

Van Frederik d Groot zijn talrijk anecdotes en sne-dig gezegde(mv.) bekend.

Napoleon zeide eens, dat 't Hollands weldra niets meer dan een matroos-taal zou zijn.

Dit bal|dadig jong-ke heeft zijn zondag-sche kleed-jes bedorven.

De wetgeleerde(mv.) behooren geen letterknecht(mv.) te zijn.

Mijnen-wege kunt gij alle plichtple-gingen achterwege laten.

Uwen-wege heb ik mij steeds d grootst offers getroost. Hunnen-wege heb ik de gewens|te verklaring gegeven van mijn gedrag(mv.).

Mijnen|halve mogen de jongens vandaag vacantie hebben.

Ik zal het alleen om uwen|wil doen.

't Is een ne-telig kwestie; zij ^{ei}s|t van uwen|wege d grootste voorzichtigheid.

Vergeefs moeite wendden zij aan om d lading d(2 nv.) gezonken bark te redden.

T frans fre-gat gaf d driedekker d vol laag.

T vrachtschip was vol geladen met best turf.

D prijs van een enkel turf is een half cent.

Mijn neef ving een vet baars van drie pond, ik daaren-
tegen zes baars(mv.), die gezamen-lijk niet eens zoo
veel wogen.

Zij bewe-ren, dat men d best baars in dez stroom
(mv.) vangt.

Met moeite volbrachten wij ons mars door d dras
veengrond.

D turftonners hebben d turf reeds uit d schuit geladen.

D handelaars verkoopen d visch bij opbod en afslag.

132. Met een zwaar zucht to-gen zij aan d arbeid.

Tracht u eierzucht te matigen!

Hij liep op zijn te-nen de trap op.

Dit volk staat nog op een zeer laag trap van be-
schaving.

De arme was een gewel|dadig dood gestorven.

D te d dood veroordeeld werd geen genade geschonken.

Hij gevoelde niet d minst spijt over d misdaad.

Te d spijt van al tegenspoed bracht ik dez zaak tot
een goed einde.

Ondank is d wereld(2 nv.) loon.

Te d wereld niet zoo kwaad ven^{ei}n, als vriend te
schijnen en vijand te zijn.

Deze twee collega (mv.) waren in d tijd(3nv.) vrienden.

In d tijd van Alfred d Groot liet d veijligheid d(2 nv.), openbaar weg(mv.) niets te wenschen over.

133. Wij vinden d perzik-boom reeds in vol bloei; d abri-kooß nog niet.

Men maakt jacht op d hermelijn om zijn kostbaar bont. D koek-bakker zet d koek in d oven.

D eeuwig jeu(g)dige Hebe schonk d goden heerlijk nectar. In dez- herberg vonden we d thee slap, d koffie on-drinkbaar, d wijn schro-melijk duur.

De naam d(2 nv.) onvergeet-lijk veldheer werd met sierlijk letter in $\frac{1}{4}$ hard steen gebijteld.

In d jongst zeeëtrijd verloor de Tromp haar (zijn) beid masten.

D Eurydice zette al zefl bij en ontkwam haar (zijn) vervolgers.

Vergeefs moeite wend|e d bevelhebber aan om d bal|dadigheid zijner soldaten te beteugelen; hals|tarrig wëjgerden deze(mv.) het verbod na te komen.

Door d onvermoeide zorg d(2 nv.) directie werd de beroemde zang(eres, ster?) voor ons to-nel gewonnen. Thucydides, d beroemd Grieksch geschiedschrijver, beschreef d Pelo-po-ne-sisch oorlog.

T dankbaar volk noemde Willem d zwëjger d vader des vaderlands.

D geleerde(mv.) doen onderzoek na(ar?) d oorsprong d(2 nv.) taal.

Wij he-ten d spraak 't vermo-gen om te spreken.

Reeds gaven d gestrand zeeman(mv.) d hoop op, toen er onverwachts hulp opdaagde.

Deze dwe-pers scholden all andersdenkend voor kind (mv.) d(2 nv.) duisternis.

134. De uitste-kend rechtsgøeerde(mv.) handelden over d (het?) eigendom.

D Staten-Generaal benoemden de Ruyter tot opperst vlootvoogd.

D Macedo-niër(mv.) gaven hun dapper koning Alexander d bijnaam van d Grootte.

Wij bewonderen Alexander d Groot wegens zijn groot dapperheid.

Wij brengen Alexander d Groot ons hulde toe.

Dit leger telt twee kapitein-generaal(mv.) en vijftig kapitein-luitenant(mv.), drie luitenant-generaal(mv.) en veertig kapitein-kwartiermeester(mv.).

D vloot z^oldde onder 't bevel van twee luitenant-admiraal(mv.) uit; deze(mv.) hadden vier schout-bij-nacht (mv.) en tien kapitein-ter-zee(mv.) onder hun bevel(mv.). Na allerlei nutteloos uitw^odingen vatte d redenaar d draad van zijn verhaal weder op.

Verscheiden versiersel(mv.) worden van ^o fijnst zilveren gouddraad vervaardigd.

Voor een gerookt paling betaalt men veel meer dan voor vijf bos|jes sprot.

We houden meer van vers haring dan van gezout.

Wij gaven u nicht een werkdoosje van ^o fijnst schil|pad t geschenke.

Men vangt ^o schil|pad aan d oever d(2 nv.) zee.

135. In ons wingerd hebben wij twintig kers-boom(mv.), tien peer-boom(mv.), één schoon linde en een t|ans bloeiend perzik.

T vernederd Frankrijk treurde om d dood van zooveel zijner (harer) zoon(mv.).

Bij d overrompeling d(2 nv.) vesting overviel men d

schildwacht, die met 't geweer in d arm was ingesluimerd.

Bij d overrompeling d(2 nv.) veste vond men onverschuld tegenstand bij d schildwacht, welke, hoezeer uit weinig manschap(mv.) bestaande, een levend(ig?) geweevuur onderhiel en daardoor d geheel bezetting op d been(mv.) bracht.

Dit rijk boertje liet bij zijn overleiden zijn geheel bezitting aan vreemd(mv.) over, zonder zijn arm namaag (mv.) in eenig opzicht te gedenken.

De hees stem en 't bars uiterlijk van dees trots-aard staat al mensch(mv.) geweldig tegen.

Op de vorig paard-markt kocht ons vader vier prachtig merrie (mv.).

Het zege-vierende le-ger werd om zijn buitengewoon baldadigheid en onverschrokkenheid door d inwoners d(2 nv.) hoofdstad met gejuif ingehaald. Men wierp d overwinnaars bloemkrans(mv.) toe en versierde d helm d(2 nv.) veldheer met lau-rierblad(mv.).

Alexander von Humboldt besteed d Chimborasso.

136. Een mat fles dient vooral d jagers en reizigers tot bewaring van dranken, die zij zich op eenzaam weg (mv.) moeilijk of in 't geheel niet verschaffen kunnen. Mits mijn vrienden gezamen(t)lijk mij hun verlangen daartoe te kennen geven, zal ik po-gingen aanwenden om di belangrijk zaak tot stand te brengen.

Op d ker-mis zagen wij een wild-man, die d hardst steen(mv.) verslon^d en zelfs vuur at.

Tegen kers-mis ho-pen wij ons famili- te bezoeken.

Op kers(t)dag verwachtten wij ons beid broeders, doch zij kwamen niet.

Met d grootst moog-lijk koelbloedigheid bood hij in d ha^g-lijkst omstandigheid(mv.) zijn talrijk aanvallers 't hoofd.

D beroemd ster-kundige handelde over d planeet(mv.) en komeet(mv.).

D Chinees muziek is voor ons oor(mv.) evenmin wel-luidend als d Javaansch.

In d jongst storm sloeg d een loo^dsboot na d ander om; d geheel bemanning werd een prooi der ko-kend golf(mv.).

Wat een rijk bloes|em zit er aan mijn beid perzik-boomen, vooral aan d kleinst, maar d druif, bes- en peer-boom(mv.) belo-ven niet veel vrucht(mv.).

Wie Amsterdam eens gezien heeft, kan het (haar) in zijn her|innering met geen ander stad verwarren; no^g met een Hollands, no^g met een uitheemsch.

Verkiest gij, d^{ie} rood gordijn of h^{et} groen? Ik hou meer van wit dan van gekleurd.

De wijnko-per zal u meer zijn Hongaarsch wijn re-commande-ren dan zijn Kaapsch.

Welk druk van di atlas geeft gij d voorkeur, d eerst of de tweed?

137. Hij verbeeld zich fraai letter(mv.) te schrijven; no^gt|ans zijn 't maar haan-poot(mv.).

D paard-staart(mv.) zijn een eer-te-ken van zeker Turks overheidspersoon(mv.).

D snaaks hansworst verlustigde d te zamen gevloeid menigte door allerkluchtigst bok-sprong(mv.), terwijl d go-chelaar zich gereed maakte, om door zijn wonderbaar kunststukken d toeschouwers in stom verba-zing te brengen.

Wij he-ten d zwaluw d bode d(2 nv.) lente.

Wij houden meer van d lente dan van d herfst.

De zwaar bevracht kame-len schrijden nauwelijks hoorbaar door d woest^{ei}n, de slanker dromedaris(mv.)^{ellen} met hun zwaar gewapend getulband ruiters zonder eenig gedruis vooruit.

Wij wisten van goed hand(3 nv.), dat ons neef di gewichtig post zou worden toevertrouwd.

De reiziger had zijn geheel schat in een bont zakdoek geknoopt, di hij aan een stok bevestigd op achteloos wijze nu eens over zijn rechter, dan weer over zijn linker schouder liet bengelen.

Volgens d wil d(2 nv.) prins brak men al onderhandeling met d vijand af en maakte zich tot een zwaar strijd gereed.

D bijgelo-vig vorst deed d wichelaar(mv.) aangaande d wil d(mv.) god(mv.) raadple-gen.

D. woorden d(2 nv.) profeet werden bewaarheid.

138. Rotterdam mist nagenoeg geheel de grachten met haar hoog steen bruggen, die Amsterdam in zoo groot getal (3 nv.) heeft aan te wijzen.

Verschillende getuige(mv.) kunnen d schuld van d beschuldigde (enkv.) met eed (3 nv.) bevestigen.

In d gansch land(3 nv. enk.) was groot rouw.

Ik verkondig d volk(3 nv. enk.) een groot blijdschap.

Van gansch hart(3 nv.) wensch ik u met di goed uitslag geluk.

De Ooster-Indiaan, op Java^s_{sch} kust begroet,

Bevrachtte Neerland^s_{sch} vloot met 's werelds overvloed.

Na bij d lezing meer dan eens een zucht geloos^d te hebben, wierp hij het boek eindelijk in ar moed (3 nv.) weg.

De bloedzuigers hadden d geleerd grijsaard(2 nv.) sympathie in geen deel(3 nv. enkv.).

Na d ontbijt(3 nv.) ging Pieter voor zijn examen werken.

139. Philippus, koning van Frankrijk, had d stoutmoedigheid zich tegen d wil d(2 nv.) paus te verzetten.

D gemoed(mv.) des volks waren opgerui^d.

Sinds d uitvinding d(2 nv.) boekdrukkunst is d beschaving een gemeen goed voor al standen geworden.

Dit vals ke-reltje slaat zijn medescholier met een sleutelbos op d knokkels en noemt dez- barbaars daad ontgroenen.

Neem een ander noot en gooi di dik weg; want het is een loos.

Ik vind d bruin beuk fraaier dan d groen. Aan dez kant van d spoorweg is nog bouwterre^{en} te koop, aan geen niet.

Het een mos-je pikte d op 't zacht mos neergeworpen kruim-jes weg voor d ander er bij konden.

Paars van toorn liep 't man-ke 't huis uit en smeed d een deur na d ander met geweld achter zich toe.

De arme vrouw had van haar beid zoon(mv.) veel verdriet; no^{ch} d jongst, no^{ch} d oudst scheen haar leed te de-ren.

Rijk gekleed page(mv.) liepen met gevuld bekers van d een zaal na(ar) d ander; in beid heerscht vro-lijke gezelligheid.

Zijn vastberade(n) kloekheid verliet d zeeloo^s in 't f^ritiek oogenblik niet.

D winkelier werd rijk door 't verkoopen van bus-, rat-, nies- en wormkrui^d.

Wij bewonderen d fraai tamarinde in d hortus ons(mv.)
hoog-school.

T barbaars bevel des geweldenaars werd slaafs vol-
voer^d.

Ik had gegrond reden(mv.) om u u verzoek te w^{el}ijgeren.
Van d verpoot aardappel(mv.) kwam het meerendeel
niet op.

In 1637 verving d houtloo^ds van Coster's Academie
een steen gebouw, voortaan d Amsterdams Schouwburg
gehe-ten, die met Vondels Gijsbrecht van Amstel werd
ingew^od.

Mijn biljar^dkeu slaapt voor goed in ^{zijn}_{haar} zelfkant graf.

140. Jaarlijks trekken duizend(mv.) landverhuizers naar d
nieuw wereld in d hoop daar fortuin te maken.

Wie bewondert niet d stoutmoedigheid van Cook, d
Engels zeereiziger?

In d Haarlem|er hout staan veel eik-, beuk- en den-
boom(mv.)

Men bedekt deze huis(mv.) met lei- en zink-daken.

Op de Zeeuwsche eilanden dragen de vrouwen nog
veelal bont bovenlijven.

't Is nu niet koud genoeg voor een bont muts en
duffels jas.

De guld woorden, aan zijn pen ontvloed, hebben we
diep in ons geheugen geprent.

D verguld spits van 't r^ozig torentje zagen we in d
verte blinken.

Ondanks zijn meer bekwaamheid, heeft hij 't toch
niet zoo ver gebracht als (dan) zijn jonger broeder.

Ieder avond, ieder ochtend hoopte d gevangene, doch^f
vergeefs, dat 't uur zijn(2 nv.) bevrijding zou slaan.

D als hoer verkleed Floris, als dief geboeid graaf, werden de voeten onder 't lijf van zijn paard aaneengebonden.

Bij d laat(t)st mas^k_{qu}erade verkleed|e die student zich drie ke-ren.

Wij konden in 't Oosten d flauw door d zon verlicht streep der zeeduinen ter nauwe(r)nood onderscheiden. Waskaar²en verlicht|en op 't orgelconcert van d vorig week d groot kerk.

D gewe-tenloos dagbladschrijver heeft zijn pen voor d meestbiedend v^{ei}_{ij}l.

141. Een bekwaam en doorzettend regent, geen w^{ei}_{ij}felaar of weetniet wenscht 't volk aan zijn hoofd te zien.

Ons oorlogsvloot maakte d Royal Charles buit en voerde dat kostbaar vaartuig mede na(ar)'t vaderland. Toen Piet Hein d zilvervloot had buitgemaakt, werd hij hier te land met zooveel geestdrift en eerbewijzingen ontvangen, als of hij een schitterend zege(n)praal op een talloos overmacht had behaald.

Lodewijk d vroom was een goed, maar uiterst zwak koning, weinig berekend voor d groots taak, welk zijn vader hem te vervulling had nagelaten.

De ongelukkig(mv.) werden wegens een vergr^{ei}_{ij}p van staatkundig aard te dood veroordeeld.

D bevolking d(2 nv.) hoofdstad, welk getuige zou zijn van d voltrekking van 't vonnis was in twee groot part^{ei}_{ij}(mv.) verdeeld; d een beweerde, dat d doodstraf een al te zwaar straf was voor lieden, die uit overtuiging zoo hadden gehandeld; de ander hiel staande, dat men tegen oproerling(mv.) niet te streng kon te werk gaan.

Beducht voor eenig rustversto-ring, nam d Rege-ring haar maatregelen en sloot reeds voor 't opkomen d(2 nv.) zon 't terr^{ei}n door paard-volk af.

D jongst schildknaap was bezig d gladgepol^{ei}st, met kruis(mv.) overlaad schilden of de gemalied pan(t)sers zijns meesters droog te wrijven, terwijl d oudst was opgedragen, nauwkeurig toe te kijken, of de (het) vocht er geen roestvlekken op had achtergelaten.

Zij overlaad|e d gev^{ei}nsd met weldaden.

D half ontbloot sterk gespierd arm was d kloek vis-schersgast een geducht wapen.

Bij 't graf zijner moeder, zalige gedachtenis(2 nv.), stond d oud zeerob een poos met ontbloot hoofd (3 nv.).

Een der vechtlustig(mv.) was d linker mouw half weg (2 nv.) uit 't armsgat gescheurd, terwijl d ander met een blauw oog en een bebloed neus rondliep.

Met roodbekre-te(n) oogen en gevouw handen ging de schuldige zijn medeplichtig sme-ken, d vol waarheid te bekennen.

In 't begin(3 nv.) schiep God hemel en aarde.

Ten aanhoor d gansch menigte(2 nv.) werd 't vonnis uitgesproken.

Ten aanschouw van eenig hooggeplaatst (mv.) had d terechtstelling plaats.

142. In een naburig herberg woonde ik een zonderling wed-schap bij.

Lord Byron is een zeer beroemd Engels dichter.

Czaar Peter was ontegenzeg-lijk een groot man.

Czaar Peter was, wat zijn lengte aangaat, buiten k^{ei}f een groot man.

Jan Steen roemt elk als een zeer geestig schilder.

Toen d maandelijks sold^{ei}j onbetaald bleef, begonnen d Spaans troepen tot muiten over te slaan.

Het huis der afgevaardigde(mv.) zocht d koning^{lijk} macht zooveel mogelijk te beperken.

Wie prijst niet d lang-moedigheid d(2 nv.) vorst, di zelfs snood verraders genade schenkt?

Willem van Oranje was K^{ei}z^{er} Karel(2 nv.) gunsteling. Gedurende d vrees-lijk honger-nood verpan|de d vorstin al haar kleinnood(mv.), ten einde d nood der ongelukkig(mv.) te le-nigen.

Arnold, Hertog van Gelre, kreeg zijn verpand bezittingen nooit van Karel d Stout terug.

De half ontlade(n) schepen bleven tot d volgend morgen voor anker liggen.

De schutters gaven geen vuur, maar ontlad|en hunne geweren.

't Stond uw jongst bediende zeer leelijk deez blind, die in 't blind(3 nv.) rondtast|e te misleiden; d arm misleid had 't grootste ongeluk kunnen treffen.

143. Toen Leiden d vijand haar (zijn) muur(mv.) zag verlaten en een gunstig wind d vloot met d zoolang ontbeerd mondvorraad deed naderen, was d geheel bevolking op d been(mv.) vol geestdrift over d onverwacht redding. D hui|chelaar bezigt lo-gen, bedrog en aller^{ei}j slinks streek(mv.), om zijn doel te ber^{ei}jken.

D redenaar antwoord|e niet op d rechtstreeks aanval zijn(2 nv.) tegenpart^{ei}j.

D beantwoord brief moogt gij niet verscheuren.

Op mijn eerst reis had ik een gepensio-neerd ri^d-meester tot me^dgezel, op d volgend d secretaris ons stad(2 nv.).

In d pas opgericht kegelclub werd mijn broeder als bezitter van de kegels met algemeen stemmen als eere-voorzitter benoemd en niemand ons(2 nv.) was op hem, d oudst van allen, jaloers.

Truffels zijn een schaars gerecht.

Tom Pouce was een zeer klein man.

De reus Murphy was voorzeker een zeer groot schaak-speler.

144. De klein moet voor d grooter onderdoen.

De zwak moeten voor d sterker wijken.

De zon schijnt over rechtvaardig(mv.) en onrechtvaardig(mv.).

Ik zie je liever met di stroo-hoed dan met d hoog zwart, die gedurig van je bol dr^{ij}gt te tuimelen.

Domkop(mv.) begrijpen niet, dat zij in veel opzichten voor hun meerder(mv.) moeten onderdoen.

In d her|innering van ouder van dagen leeft nog d ge-le diligence van Van Gend & Loos met zijn (haar) st^{el}| tre-de.

De Meppeler beurtman op Amsterdam zag met genoegen zijn concu|rent, d Zwolsch, een paar stre-ken aan l^{el}| achteruit l^{iggen}.

D bele-digde viel het moeilijk zijn verbete(n) woede nog langer te ontv^{el}|nzen.

Pieter begon met d rechterhand d keu tusschen duim en vingers heen en weer te bewegen op een wijze, di deskundig „zagen” noemen.

D jonggetrouwd(mv.) te d eer werd er te ons huis een schitterend part^{el}| gegeven.

145. Wat 't minder volk schrans|en of schaften noemt, heeten wij dine-ren.

Mijn vertrouw|ste vriend is d eigenaar van een zeer fraai was-beeld-spel.

Ho-vaardij of hoogmoed komt voor d val.

Op d bok van ginds rijtuig zie ik een bars koets|ier.
Brandt beschreef 't leven van D Ruyter, d beroem(d)st Nederlands zeeheld.

Aan Willem d Zwijger is 't Nederlands volk veel verplicht.

Spinola was een uitstekend krijgsoverst.

De lange Klaas van Kijten was een uitstekend Sparewouwer.

Met luid stemme maande d bevelhebber d samenscholend menigte aan uiteen te gaan.

D booswicht heeft d politie op heet daad betrapt.

D tijd wordt afgebeeld met een scherp zeisen in d hand.

D Parcen of Schikgodin(mv.) beschikten over 't broos leven d(2 nv.) ster?-lingen.

Wij zagen d De Ruyter d zeehaven uitzeylen en d vloot zich gereed maken om hem (haar) te volgen.

D edelaardig veldheer stortte zich van d toren af en werd door d lans(mv.) d(2 nv.) vijand opgevangen.

Hij stierf d heldendood.

Gij, weetnieten, zijt ziend blind en hoorend doof.

146. Cicero was een zeer welsprekend re-denaar.

Homerus is en blijft d grootst dichter.

Dees staatsman schijnt d vriend des volks.

Erasmus heet|e d geleerdst man zijn(2 nv.) eeuw.

Maecenas bleek d beschermer der dichters te zijn.

U jonger broer lijkt wel een raar snuiter te wezen.

Socrates werd door zelfbeheers|ing en nadenken d wijs(s)te man van zijn tijdgenoot(mv.).

Democritus scheen d dwaas(s)te man van geheel Griekenland.

D Boeotiërs golden voor d domst en linksch(s)te menschen.

Deze man staat te boek als d bekwaamst zijner am|tgenoot(mv.).

D Atheners weet d koning der Pers(mv.) d opstand zijner onderdaan(mv.).

D verbin^denis met haar maakte mij d gelukkigst al (2 nv.) ster^dlingen.

D beel^denis van mijn overleden oom staat mij nog voor d geest.

Men wen|de ernstig po-gingen aan om d natie tot een beter besef harer (zijner) burgerplichten te brengen. Zal dit evenwel die belangloos volksvrienden gelukken, dan moeten al(mv.) zonder onderscheid daartoe medewerken.

147. Eindelijk ontving ik d zoo lang verwacht, vurig verbeid tijding, dat van 't gestrand schip all opvarend waren gered.

Een der klein had zich erg bemors^d, zoodat ze over het geruit jurkje in plaats van d wit boezelaar een blauw gestreëpt moest aan hebben.

Wat vond de kok toen hij d pas gevange(n) visch ontleed|e?

In de ontleed zinnen schuilen verscheiden fouten.

Zoo gij d arme het ontvreemd niet teruggeeft, is hij voor goed een ongelukkig mensch.

D gehaat Koning on|tro-nen, was d eisch van het ontevrede(n) volk.

Zoolang deez veldheer ^d fortuin diende en d een over-

winning op d ander volgde, bleef hij d afgod zijns volks, maar na een onvoorzien nederlaag bejegende men hem met smaad en ondank; zoo gaat het: d een dag vergood, d ander verguis^d.

't Was d oud man ondoenlijk di bengels d baas te blijven; hij liet hun maar hun gang gaan en d baas spelen.

Het was d eerst April, dat Alva verloor zijn bril.

D eerst Januari dit jaar (2 nv.) was een Zondag.

Laa(t)stleden Dinsdag, d acht|tiend Juni, was het Waterloodag.

Was het gisteren d vijfde Mei?

148. Men heet een zeker zoet honi(n)gdrank me-de.

Solon acht|e Croesus geen-zins d gelukkigst d(2 nv.) mensch(mv.).

Wij trachten d boos(mv.) te beke-ren en d braaf(mv.) gelukkig te maken.

Een jager noemt de po-ten van d('t) haas de loopers, d staart d pluim, het haar d wol.

Mijn vriend(mv.) bewe-ren, dat de persoon, die sin^ds eenig week(mv.) hier te stad zijn verblijf houd, een zeer voornaam Engels-man is. Welk evenwel d reden (mv.) zijn, waarom hij zich alhier ophoud, is hⁿ onbekend. Mij en eenig u(2 nv.) bekende(mv.) komt 't echter voor, dat hij niemand vreemd (2 nv. enk.) is. Wie dan, zult gij vragen. Wel, denken wij, niemand ander dan d welbekend (mijn?)heer, die voor ve-le jaar 't land verliet, naar d Oost ging, zich aldaar een aanzienlijk vermogen verworf(wierf?) en thans, zonder zich aan zijn stadgenoot(mv.) bekend te maken, zijn geboortestad bezoekt. Welk mensch toch gevoelt zich

niet getrokken tot d streek(mv.), waar hij zijn jeugd doorgebracht heeft? Doch vergissen wij ons en is hij (het) werkelijk iemand ander, dan zal zulk wel later van zelve aan d dag komen.

Wilt gij wat pen(mv.)? Hebt gij wat papier noodig? Wat pen(mv.) verlangt gij? Wat papier begeert gij? Wat (welk) man zie ik daar? Wat (welk) vrouw gaat daar?

Wat (welk) kind speelt daar? Wat (welk) mensch(mv.) wandelen daar?

Gij vertelt wat treurig, hij wat vro-lijk, wij wat dwaas, zij wat ernstig.

Zou deze kunstenaar ooit iets grootsch(2 nv.) tot stand kunnen brengen?

Er is niets vreemd(2 nv.) in di- kleeding, 't is iets zeer alledaags.

149. D persoon(inv.), -ie- wij 't meest verschuldigd zijn, zijn buiten k^{ef} ons ouders.

D man, di ik steeds vertrouwd heb, heeft mij bedrogen.

D man, di mij steeds vertrouwd heeft, heb ik schand-lijk bedrogen.

D man, -ie- ik steeds mijn vertrouwen geschonken heb, heeft zich dat vertrouwen onwaardig betoond.

D man, di ik steeds vertrouwd en bemind heb, heb ik door d dood verloren.

D mannen, die ik steeds hoog geacht heb, heb ik leeren verachten.

D mannen, di ik steeds mijn vrienden noemde, heb ik thans mijn vertrouwen ontzegd.

D vriend, met -ie- ik lief en leed doorleefd heb, is mij door d dood ontrukkt.

D handelaar, met -ie- wij belangrijk zaken deden, heeft d rechtbank failliet verklaard.

D man, van -ie- ieder met eerbied en bewondering sprak, was niemand ander dan (als) Göthe.

D wijsgeer, di(2 nv.) stellingen men algemeen afkeurde, ontbrak het aan gezond begrippen.

D wijsgeer(mv.), di(2 nv.) dwalingen men bestreed, waren doodarm.

D koningin, di(2 nv.) schrander staatsbeleid Engeland machtig maakte, was Elisabeth.

D koningin, aan -ie- Engeland groot verplichtingen heeft, was Elisabeth.

D vorsten, aan -ie- dez jammeren worden toegeschreven, worden verfoeid.

D zoon des vorst, aan -ie- men 't regentschap had opgedragen, achtte men d kroon zeer waardig.

D zuster des hertog, die men wegens zijn dapper gedrag hoog schatte, was op 't bal tegenwoordig.

D dochter des graaf, die men wegens haar uitstekend schoonheid bewonderde, woonde d bal(mv.) bij, welk men te haar eer gaf.

D gezanten des Perzis koning, op -ie- men wegens hun trots he-vig verstoord was, vonden een slecht onthaal.

D koning, di(2 nv.) gezanten men omgebracht had, bleef niets anders over dan d schenders van 't volkrecht d oorlog te verklaren.

150. D man, waarvan (van -ie-) ik spreek, d vrouw, waaraan (aan -ie-) hij veel verplicht is, d jong lieden, waardoor (door welk) zij in groot ongelegenheid geraakt zijn, ontmoette ik gister avond te(n) uwent.

D Portugees(mv.), di men alom benijdde en op -ie-men zeer afgunstig was, waren d koenste zeevaarders, di(2 nv.) wakkerheid men bewonderen moet.

Dit is 't bloode(superlatief) jongen-je, d ik ken.

Dat is d blijd(superl.) tijding, welk ik in lang tijd heb gekregen.

Dit zijn d juist(superl.) opmerkingen.

Dat vinden wij 't gepast(superl.) antwoord op zijn onbeschoft vraag.

Ik verheug mij in d vast(superl.) gezondheid, di men wenschen kan.

Niemand tw^{ef}felt er aan, dat een ijzer bol zwaar(comparatief) is dan een hout.

D bevolking, gebukt onder d druk van steeds zwaar(compar.) belastingen, school ^zamen en dr^{ef}igde tot gewel(d)dadigheden over te gaan, zoo men hun ^s(mv.) niet inwilligde.

Trouwens hij was d bits(superl.), valsch(superl.) en kwaad(superl.) man, di wij kenden.

Op d tentoonstelling, di men te vorig jaar(3 nv.) in d residentie hiel, hebben wij zooveel fraai en degelijk gezien, dat wij sinds di tijd een hoog dunk hebben van ons nationaal nijverheid. Ons oom daarentegen, die zich onder d eerst industrieel reket, en gelijk all bekend is, steeds wat aan te merken heeft, beweert, dat hij weinig goed, niets uitstekend en zeer veel slecht gezien heeft.

Het Pruis-isch heerenhuis hield een lang zitting en besloot te laatste d rege-ring te ondersteunen tegen d machtig volkspartij.

151. Hebt gij wat bi-zonder voor mij te lezen, dan hou ik

mij aanbevolen. Gij weet, dat ik een hartstocht-lijk liefhebber ben van al wat ons letterkunde nieuw oplevert. Hoeveel buitenlands snuf wordt ons lezend publiek voor oorspronk-lijk novellen, roman(mv.) enz. in d handen gestopt!

Sommig(mv.) bewe-ren, dat hij te goed trouw gehandeld heeft.

Eenig(mv.) gelo-ven dit, ander(mv.) dat; doch geen van al weet het rechte.

Wij gaan niet met d eerst d best mee.

Te kwaad ure trof mij d tijding van 't bankroet mijns bankiers, in diens (wiens) handen ik mijn geheel for-tuin had gesteld.

Van gansch harte schenk ik mijn kwaad vijand vergif-fenis voor 't geen (dat?) zij jegens mij hebben mis-dreven, maar zal voor 't vervolg (3 nv.) mijn maat-regel(mv.) nemen, om hun (hen), waar ik kⁿ, tegen te werken.

Hoe jammer echter dat d juist (superl.) berekeningen kunnen falen!

Ik gedenk u, hij herinnert zich mij, zij erbarmen zich ons, wij ontfermen ons u, gij trekt u hun aan.

Ik, die mij u erbarm, herinner mij steeds d barm-hartigheid, waarmee gij u mij aantrekt.

Ik gedenk d ongelukkig, hij herinnert zich ons vriend-schap, zij erbarmen zich 't lot hun(2 nv.) ongelukkig natuurgenooten en wij ontfermen ons d rampzalig, welk aan 't noodigste gebrek l^gden.

Zij schaamt zich mij, die zulk een har^dvochtig maat-regel durf(t) voorstellen.

152. D koning zelv achtte het niet beneden zich d onge-

lukkig slachtoffers d(2 nv.) vrees-lijk ramp toe te spreken en te vertroosten. Zoover 't in zijn vermogen stond, le-nigde hij d har^droerend ellende.

't Was d noo^dlottigst afloop, di men zich denken kende (kon) en di gij mijn inzien(2 nv.) best hadt kunnen voorkomen.

Boerhave, ongetw^gfeld een d beroem(d)st geneeskundig, waarop ons land mag bo-gen, heeft men te Leiden een standbeeld opgericht.

De opium is 't bedwelm(d)ste en verdo-ven(d)ste middel, dat wij kennen.

De Donau is een der snelstro-men(d)st rivier(mv.).

Cicero werd voor d welsprekendst redenaar der Romeinen gehouden.

Van Lennep is zeker een der beken(d)st letterkundig uit ons nieuw lit(t)eratuur.

Mijn vriend was een der weldenken(d)ste en rechtschapenste menschvrienden, die ik kende (kon). Om zijn-wille zou ik, om zoo te zeggen, door een vuur gaan, en ik ben verzekerd, dat hij om mijn-wille 't zelfde zou doen.

Om uw-wille zoude ik van mijn gansch bezitting afstand doen, wist ik slechts, dat zulk u voor 't vervolg(3 nv.) wijzer en bedachtzaam(comp.) zoude maken!

Om ons- wille hebben zij zich steeds d grootst opof-fering van al aard getroost.

Om hun-wil heb ik d dwaas(superl.) stap gedaan, di ik doen konde.

Schaamt gij u over u-gelijk (mv.), dan schamen wij ons u.

153. Wij moeten ons (elkander) helpen; al mensch (mv.) moeten zich (elkander) liefhebben.

Gij moet u (elkander) in al moog-lijk gevaar (mv.) tot 't uiterst verdedigen en wakker bijstaan.

Zij zullen zich (elkander) trachten op te vro-lijken en zoo min moog-lijk zoeken te vervelen.

Dez trots-aard is zoo hoogmoedig, dat hij zijn-gelijk(mv.) minacht en alleen zijn meerder(mv.) wil behagen. Doch spoedig zal hem zijn ho-vaardij berouwen.

Veel(mv.) wordt als edelmoedigheid toegerekend, ^dat zij om hun-zelf-wil gedaan hebben.

Zij zoeken zich te mijn kost te vermaken, maar ik zal hun to-nen, dat ik hun en hun-gelijk(mv.) te slim ben.

Nu wij d versmaad hulp van ons-gelijk(mv.) ontbe-ren, moeten we, te eind raad, ons toevlucht nemen tot ons minder (mv.)

D vorsten sloten zich aan d zoogenaamd derd stand aan, om ^d ridderschap, d adel en een overmachtig priesterschap 't hoofd te kunnen bieden. Omgekeerd gevoelden zich d nijver burgers tot d vorst getrokken, welk hun tegen geweldenarij en willekeur der groot(mv.) voldoende kon beschermen. Door zich (elkander) alzoo te ondersteunen, versterkte zich (elkander) zoowel d vorst als d opkomend derd stand.

Gijlieden schaamt u ten onrechte over d omgang met u-gelijk, ongedachtig aan d fabel d(2 nv.) kraai, welk zich met pauw-veer(mv.) opsmukte, om voor meer door te gaan dan hij (zij) inderdaad was.

De aanzienlijkst Romein(mv.) w^lerven om de ('t) priesterschap.

154. Mijn neef is rijker dan d uw, uw neef is verstandiger dan d zijn, zijn neef is schrand(er)er (compar.) dan d ons, ons neef is mil|dadiger dan d hun en

ons tante is d grootst klappst d(2 nv.) geheel stad.
 Ik verwacht mijn vader en d uw.
 Hij verwacht zijn vader en d haar.
 Wij verwachten ons vader en d hun.
 Een goed huisvader spant al zijn krachten in, om in
 't onderhoud der zijn te voorzien.
 God zorgt voor d zijn.
 Mijn vader en d uw zag ik wandelen.
 Uw vader ging met d zijn op d jacht.
 Ons vader en d hun zijn uit visschen.
 Het huis mijns vaders en dat d(2 nv.) uw is zeer fraai.
 Men vstlt d bibliotheek mijns ooms en di d(2 nv.) uw.
 Gij verteert 't zakgeld uws broeders en dat d(2 nv.) zijn.
 Zij behagen hun moeder en d uw.
 Wij verzorgen ons vriend en d uw.
 Gij verpleegt uw broeder en d haar.
 Ons broeders en d hun zijn zwaar ziek.
 Uw zuster en d haar zijn op een partijtje.
 Haar kinderen en d zijn gaan met elkaar om.
 D verwanten mijn(2 nv.) ouders en die der uw zijn
 zeer arm.
 Wij verhe-len d gebrek(mv.) onzer vrienden en die
 der uw.
 Deze man schijnt even nieuwsgierig naar de zaken van
 ander(mv.) als openhartig met d zijn.
 Wij schenken ons vijanden en gij d uw vergiffenis.
 Gij gelijkt uw grootouders en wij d ons.
 Wij to-nen u uw fstlen en hstn d hun.
 Zij bestude-ren hun les(mv.) en wij d ons.
 Ieder bemint d zijn(mv.), wij d ons(mv.), gij d uw
 (mv.), hij d zijn(mv.).

Een ieder doe zijn plicht: gij d uw, wij d ons.

Ik acht uw arbeid beter geslaagd dan d mijn; toch reken ik d daaraan besteed zorg niet geringer dan d uw. Zijn inzendingen werden door d commissie van beoordeeling twee prijzen toegekend; d uw geen enkel. De handelsreiziger bemerkte tot zijn spijt, dat het uit d trein ontvreemd pak het zijn was.

D Carthagers verdedigden zich en d hun(mv.) met d grootst dapperheid tegen 't talrijk en van alles ruim voorzien leger der Romeinen, dat aangevoerd werd door Scipio, d veroveraar van Spanje en d schrik van de veel vijanden des Romeinsch staat. Trots d hardnekkig verdediging moesten zij 't onderspit delven en werden met d hun en al 't hun d slachtoffers van Romes heers|zuchtig staatkunde.

155. Wie was Peter d Groot? Wie Karel d twaalfd? Wie bewondert gij meer? Wie brengt gij u hulde? Wie(2 nv.) daden hebben u 't meest getroffen?

Wie was Elisabeth? Wie Maria Stuart? Wie (2 nv.) lot klaagt gij? Wie(2 nv.) wreedheid verfoeit gij? Wie houdt gij voor onschuldig? of geen van beid?

Wie zijn d weldoeners d(2 nv.) menschheid? veroveraars, voor wie(2 nv.) eerzucht alles moet zwichten, of d genie(mv.), wie(2 nv.) vernuft en oordeel zooveel goed, edel en nuttig hebben gewrocht.

Welk wijsgeer was Socrates? Wat belangrijk kenmerkt zijn wijsbegeerte? Wat voor goed heeft hij tot stand gebracht? Welk wijsgeer pre-dikte 't ken u zelf?

Wat voor een knecht hebt gij toch gehoord? Wat voor een landsman is hij toch?

Welk konig kan iets dergelijks beo-gen?

Het ros, dat(2 nv.)st^{ij}geren d ruiters uit d zadel wierp, rende in vol draf weg.

In het oord, dat (2 nv.) bekoorlijkheid mij boeide, zette ik mij neder, om mijn overig levensdag(mv.) in rust en vrede door te brengen, verw^{ij}derd van mijn hebzuchtig bloedverwan^dten, voor -ie- ik mij niet genoeg kan in acht nemen.

Aan 't eind van d laan, di gij dwars voor het slotter^{ij}n ziet loopen, verheft zich een oud vierstammig beuk, d wonderboom gehe-ten, in die(2nv.) hol tronk altijd, zelfs in zeer droog zomers, water staat.

Hoe stonden al mijn vrienden, die(3 nv.) ik in lang tijd taal noch teeken van mijn bestaan had kunnen geven, te kijken, toen ze mij in levend lijf (3 nv.) voor zich zagen.

156. Het jong-tje, d behe^{bt} is met le-lijk gebrek(mv.), wordt naar een kostschool gezonden, om een streng opvoeding te ontvangen.

T ventje, di(2 nv.)^{ij}delheid zoo belach-lijk is, wordt door ieder voor d gek gehouden.

Het blonde Kato-tje, di(2 nv.) schoonheid door ieder bewonderd wordt, is een uitgeleerd leugenaarstertje.

Het le-lijk Keesje, di(2 nv.) ros haar door ieder le-lijk gevonden wordt, is een recht guit.

Het arm Keesje, di(2 nv.) eergevoel bijzonder sterk ontwikkeld is, spaart voor een doodshemd.

Het goud; welk(2 nv.) hoog waarde door al beschaafd volk (mv.) erkend is, wordt tot verschillend doel (mv.) gebezigd.

Het zwijn, welk(2 nv.) mors|igheid tot een spreekwoord geworden is, wentelt zich gaarn in 't sl^{ij}k.

Het gediensig Ke-tje, di door zijn (haar) gediensig-
heid een ieder inneemt, is een zeer aanvallig meis-je.
Naar 't dorp, op welk(2 nv.) toren gij hier 't onbe-
lemmerd gezicht hebt, leidt een onbegri^d weg, welk
(2 nv.) diep spoor(mv.) bij regenachtig weer 't begaan
schier onmogelijk maken.

157. De staat(mv.), di(2 nv.) geldmiddel(mv.) niet voldoende
zijn voor hun talrijk behoefte(mv.), gaan le-ningen aan.
De herroeping van 't Edict van Nantes bracht hier
te land (3 nv.) veel nijvere en bekwame vreemdelin-
gen, die er burgers werden en te die(2 nv.) behoef
(3 nv.) er waalsch kerken werden opgericht.

Dat ook hier welvaart heers(ch)t en de bevolking
aanzienlijk toeneemt, bewijzen d nieuw huizen, di
men te elk jaar (3 nv.) in niet gering getal (3 nv.)
als uit d grond ziet verrijzen.

Door toe te stemmen in 't verzoek van u neefje, d
zeer hoog bij mij staat aangeschreven, heb ik hun
al(2 nv. mv.) wensch vervuld.

D groot rijkdom(mv.) ons ooms stelden hen in staat
ruimschoots te voorzien in ons al(2 nv.) behoefte(mv.).
Aan u beid(2 nv.) begeerte(mv.) voldaan hebbende,
reken ik mij van al verder verplichting(mv.) aangaande
u beid ontslagen.

Bij de gelegenheid van zijn oom(2 mv.) verjaardag
hebben wij hem al moog-lijk blijk(mv.) gegeven van
ons groot gehechtheid aan zijn persoon.

Zuster Baerken, di(2 nv.) lied(mv.) door haar (zijn) tijd-
genoot(mv.) bewonderd werden, leefde in een kluis te
Utrecht.

D eerst eis, di men d geschiedschrijver stelt, d onpar-

tijdigheid, heeft dez jong auteur te dikwijls uit 't oog verloren.

T oude bes|je, di(2 nv.) dood door haar (zijn) erfge-naam volstrekt niet betreurd werd, bleek schatrijk te zijn.

158. T machtig Amsterdam, welk(2 nv.) handel door d oorlog met Engeland zwaar verlies(mv.) had geleden, haakte naar d vrede.

T machtig Antwerpen, welk(2 nv.) rijkdom door een uitgebreid handel was toegenomen, gold in di tijd voor d eerst koopstad van Europa.

Bilderdijk, di(2 nv.) gehechtheid aan vorst en vaderland zoo herhaald-lijk gebleken was, werd met d snoodst ondank beloond.

Maurits, di(2 nv.) reglementen voor d krijg d grondslag bleven van al later regeling was d man, di d eigenaardigheid van ons vrijheidsoorlog vereischte.

Een zeer uitgestrekt deel ons hoofdstad(2 nv.) met talrijk grachten, straten en ste-gen, heet Jordaan, een naam, over welk(2 nv.) afleiding d deskundig het nog gan(d)sch niet eens zijn.

T. Dortsche Augustijnken, di(2nv.) geschriften hoog geschat werden, was een der beroem(d)st dichters zijn (2 nv.) tijd.

T noodlot, aan di(2nv.) macht god(mv.) en mensch (inv.) onderworpen waren, werd als een godheid voorgesteld. D man, van -ie- gij spreekt, is dezelfde persoon, di wij verleden week ontmoet hebben.

Al burgers kozen dezelfde afgevaardigd.

No_{ch} d een, no_{ch} d ander partij kon men van overdrijving vrij pl_gten, doch daar heid blijkbaar te goed

trouw hadden gehandeld, was d ^{qu}estie spoedig in d min geschikt.

Te elfd uur na 't verdrinken van 't kalf werd d put gedem(p)t.

De stevig knaap, tegen di(2 nv.) schouder 't oude vrouwtje zich neervl^{ei}dd(d)e, wis(ch)te zich de zweetdruppelen van 't aangezicht, zoodra hij in d trein van d inspanning kon uitblazen, en te dezelfd tijd (3 nv.) reikte hij d conducteur d beid kaartjes over.

Te dezelfd ure vernam d vorst d nederlaag, di zijn weluiterust vloot en talrijk leger hadden geleden.

Te zijn huis vernamen wij tot ons schrik 't onheil, dat u en d uw getroffen had.

D boekhandelaar zond mij eenig werken te bezichtiging.

159. T boek, welk ik zoo vaak gelezen heb, dat ik dezelve(2 nv.) inhoud van buiten ken, heb ik weggeschonken. Welk(2 nv.) toonkunstenaar(2 nv. mv.) scheppingen zullen dez winter door 't operagezelschap worden uitgevoerd?

Welk(2 nv.) godgeleerde(2 nv.) stellingen werden veroordeeld, van Arminius of van Gomar?

Welk(2 nv.) land(2 nv.) hulp riepen wij in, van Engeland of van Frankrijk?

Welk(2 nv.) vorstin gedrag laakt hij, van Elisabeth of van Maria Stuart?

Elizabeth, die (3 nv.) nog niet Maurits (2 nv.) krijgstalenten gebleken waren, vroeg spottend, welk beproefd veldheer de Staten aan 't hoofd van 't leger dachten te stellen.

't Dagblad, in welk(2 nv.) kolommen zoo ve-le degelijk artikelen en prettig correspondentie(mv.) uit 't vreem-

de(3 nv.) staan, l^{ei}dt aan gebrek aan advertentie(mv.).
T ontz^{ei}gnlijk vermogen, welk hij door erf-nis had ge-
kregen, was spoedig doorgebracht.

160. Voor degene(enk.), -ie- wij alles te danken hebben,
hebben wij alles v^{ei}l.

Degene, die u bedrogen en door zijn slinks streek (mv.)
zooveel misl^{ei}yd heeft, zal ik, waar 't moog-lijk zal zijn,
voor d oogen d(2 nv.) geheel wereld ontmaskeren.

Degene, di voor zijn vaderland zijn goed(mv.), zijn
geluk, zijn leven opoffert, wordt vaak door zijn kort-
zichtig en kleingeestig landgenoot(mv.) miskend en
verguis^t.

Degene, di gij vertrouwt, vertrouw ik ook, degene,
-ie- gij u vertrouwen onthoud, behandel ik op gelijk wijs.

Degene, di hun jeugd in losbandigheid en lichtzinnig-
heid doorbrengen, zullen later hun misslag(mv.) en ver-
keerdheid(mv.) diep betreuren.

Degene, die zonder talent te hebbe vers(mv.) maken,
mogen beseffen, dat zij niet voor d pers, maar voor
d ko-men^{ei}y werken.

D roem de-gene(2 nv. mv.), die hun medemenschen
op d baan der beschaving zijn voorgegaan, zal eeuwig
zijn.

De-gene, di zulk laag daad kan bedrijven, noemen
wij een schurk.

Wee de-gene, door -ie- d ergernis in d wereld komt?
Deze woorden zijn niet d mijn, maar di degene (2 nv.),
door -ie- ik gezonden ben.

Degene, die van dez atlas een oud druk bezit, kan di
tegen d nieuwst inruilen, mits hij een derd van d
tegenwoordig prijs bij betaalt.

Degene- aan die(2 nv.) adres geen circulaire(mv.) in voldoende getal(3 nv.) zijn gezonden, staan nog meer te dienst(3 nv.)

Daar zijn er, die bewe-ren, dat een staatsman geen geweten hebben moet. De-zulk schijnt oneerlijkheid, in 't klein bedreven, schurkerij, doch op groot schaal uitgevoerd, recht en billijkheid toe.

161. D zelfopoffering degene(2 nv.), die voor 't vaderland stierf, wordt door al braaf(mv.) gewaardeerd.

Degene(mv.) die zich eens aan huichelarij en dubbelhartigheid hebben schuldig gemaakt, worden door al voorzichtig(mv.) gewantrouwd.

Degene, di hij steeds bemind en vertrouwd heeft, veracht hij thans.

Degene, die steeds zijn welzijn trachtte te bevorderen, betaalt di snoodaard met ondank.

Degene, di nimmer met zijn verdienste(mv.) en goed daad(mv.) praalt, heeten wij een ze-dig en onbaatzuchtig mensch.

Degene, di zich als mijn best vrienden voordeden, bleken mijn ergst vijanden te zijn.

Honderd(mv.) ke-ren word ik met de-gene, die(2 nv.) naam even als d mijn wordt gespeld, verward.

Degene, die zij steeds als haar moeder vereerde, heeft zij door d dood verloren.

Voor degene, di u haar vriendin noemt, hebt gij alles over.

Degene, di door d rede geleid d menschlijk zaak(mv.) uit een ander oogpunt beschouwen dan d groot hoop, worden vaak, wanneer zij dwalingen bestrijden en d ondeugd ontmaskeren, d slachtoffers van hun edelaardig stre-ven.

Degene, die(3 nv.) 't werken om 't brood(3 nv.) in eigen vaderland verveelt, beproeven dikwijls hun fortuin in 't vreemd(3 nv.). Niet zelden draait ook daar dezulk ^{de} fortuin d rug toe.

Onder degene, die geregeld d wekelijksch markt bezochten, behoorde een Fries koopman met een fulp of katoen-fluweel reiszak.

We zullen degene, die in 't vervolg te laat komen, een zwaar straf opleggen.

162. Dezelfd vorst, di door dez geschiedschrijver gelaakt wordt, wordt door gene te hemel verheven.

Dezelfd vorst, di wij om zijn wreed inborst verachten, bewonderen wij om zijn rege-ringsbeleid.

Dezelfd vorsten, die door hun vrijzinnig onderdanen worden gesteund, worden door een overmachtig priesterschap in hun groots plan(mv.) gedwarsboomd.

Dezelfd kunstenaar(mv.), die door hun tijdgenoot(mv.) miskend werden, brengt een meer beschaafd en ontwikkeld nageslacht hulde en eer toe. Hoe jammer, dat dit voor d doode(mv.) een schraal vergoeding is voor 't bitter onrecht, dat zij door d bekrompenheid en betweterij gedurende hun leven geleden hebben.

D kiezers d(2 nv.) behoudend partij kozen dezelfd afgevaardigd(mv.) als hun vrijzinnig tegenstanders. Beid vergaten hun onderling geschil(mv.) en waren alleen bedacht op 't welzijn des vaderland.

D Plebejers kozen dezelfd consuls als d patriciërs; doch d ridders verkozen geheel ander.

D burgers vereenigden hun stemmen op een en dezelfd. Degene, die u hulp ontbe-ren, zullen wij te hulp komen.

Dezelfd, -ie hij behaagt, zullen wij ook trachten te behagen.

Wij al zullen te_n zelfd ure hier bijeen zijn om ons gemeen belangen te bespreken.

Vergis u niet, door mijn hoed in plaats van d uw te nemen. 't Zou licht kunnen; want 't is precies d-zelfd. D mijn heb ik bij d heer A. gekocht. Waar gij d uw? Bij d zelfd.

Er zijn kegelaars, die te lang mikken voor ze gooiën; dezulk gaat in 't leven veel d neus voorbij, daar ze te lang uitkijken.

163. Daar Zijn Majesteit, ons geëerbiedigd koning, hier te stad zal aankomen, zijn al burgers in d weer om, door 't oprichten van eer-boog(mv.), 't vormen van eer-wacht(mv.), enz. hun vreugde te kennen te geven over Hoogst dezelve(2 nv.) bezoek.

Hij zond 't werk aan zijn leermeester te beoordeeling, daar hem aan dezelve(2 nv.) goedkeuring veel gelegen was.

Hij verzocht zijn kundig leermeester zijn werk aan te prijzen, daar d aanbeveling dezelve(2 nv.) hem in all(2 nv.) schatting moest doen rijzen.

Burgemeester Dikkerdak vouwde het exemplaar van d Haarlems Courant van d zooveelst in dezelve(2 nv.) officieel plooiën.

D gravin wendde zich tot d keizerin, daar d bescherming dezelve(2 nv.) haar uit al ongelegenheid(mv.) kon helpen.

D componist droeg zijn werk op aan d vorstin des lands, in d hoop dat derzelve(2 nv.) bescherming hem een schitterend loopbaan zoude openstellen.

164. D dichters, die deze criticus bewondert en groot lof toezwaait, hebben nog geen naam gemaakt.

D dichter, di men in d zeventiend eeuw slaafs navolgde en meer eer bewees dan al ander te zamen, was niemand ander dan d welbekend Zeeuw, Jacob Cats. D aanvoerder d(2 nv.) legermacht gaf zijn aan streng tucht gewoon troep(mv.) bevel om -ie met d wapen(mv.) in d hand gevangen werd genomen geen genade te schenken, maar op d plaats zelf op te hangen; d overig zouden zich door een hoog losgeld kunnen vrijkoopen.

D kameel(mv.), welk 't schip d(2 nv.) woest^{en} genaamd worden, zijn d mensch van onberekenbaar veel nut.

Ons gestorven oom(mv.), waaraan (aan -ie) wij steeds met innig liefde gedenken, hebben ons bij hun uiterst wil zoo bedacht, dat wij ons overig leven in een zoet niets doen kunnen doorbrengen. Evenwel zullen wij wijzer zijn en niet 't slecht voorbeeld volgen van zooveel nietswaardig doorbrengers, welk d maatschappij sch^{en}baar door hun verkwisting en buitensporig leefwijze bevoordeelen, maar inde|daad tot nadeel verstrekken.

165. Wi zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht.

Wi gij hiermee bedoelt, is niet twijfelachtig.

Wi geen vreemdeling in ons hoofdstad is, bevreem(d)t het niet, dat bij zulk een opstootje onmidde|lijk een groot menigte op ^d been is.

Wi zou 't verwonderen, dat d politie 't hoofd op hol raakte?

Wi Neerland^s_{sch} bloed door d' adren vloeit, zoo luidt d eerst regel van Tollens (2 nv.) volkslied.

Wi alles voor d wind gaat, verbeel(d)t zich al licht een zondag^s_{sch} kind te zijn.

Wi is het welbeschouwd te wijten, dat uw schoonst verwachtingen d bodem is (zijn) ingeslagen?

Wi dit te veel is, di zal ik iets minder opgeven.

Wi dit te veel vindt, di kan ik niet helpen.

Wi gij uw best vriend noemt, vertrouwt gij toch wel uw geheimen.

166. Zie hier een groot hoop appel(mv.). Indien ik die (2 nv. mv.) honderd weggeef, houd ik die(2 nv. mv.) veertig over. Eet ik daarvan d helft op, dan zijn die (2 nv. mv.) nog twintig over. Althans als ik mij niet vergis. No^s_{th}ans kan ik dat niet gelo-ven.

D kno^d_s, welke(2 nv.) vol zwaarte d ro-ver op 't hoofd van d ongelukkig deed neerdalen, kloofde hem d schedel, zoodat 't rood bloed d moordenaar in 't aangezicht spatte. Wie(2 nv.) verontwaardiging zou niet worden opgewekt, als hij di laaghartig daad zag ple-ge-n?

Dez en gen van zijn vrienden hebben het hem afgeraden, slechts een enkel keurde zijn plan om naar d Oost te gaan goed.

Mijn stem was di een roepende(2 nv.) in d woestijn.

Wi wilt ge, dat ik zal kruisigen, deze of di?

Bij dez en geen heb ik reeds om hulp gevraagd, maar noch bij d een noch bij d ander vond ik baat.

Geef brenger dit(2 nv.) mijn paraplu en d uwe mee.

Bij dit(3 nv.) heb ik d eer u te berichten, dat d bedoeld sollicitant niet dezelfde is, di wij bij d vorig benoeming nummer een hadden geplaatst op d lijst der aanbeveling. Mij komt dez geschikter voor dan di.

In dit(3 nv.) verschilt mijn smaak hemels | breed met (van) d uw: ik lees liever Fransche roman(mv.), gij liever Engels.

167. Ik raad u om uzelf(2 nv.) wil aan, d omgang met u trouwloos vriend af te breken.

Algemeen was d verbazing, toen men vernam, dat hij dez daad niet uit zuiver belang-loosheid, maar om zijn zelf(2 nv.) wil verricht had.

D gebroeders Grimm mochten d heerlijk zelfvoldoening smaken, door hun beid(2 nv.) diepzinnig studie(mv.) d Germaans taalwetenschap te hebben gegrondvest.

Niet om eerbejag of d gunst hun(2 nv.) medeburgers, maar om 't belang des koninkrijks zelv was 't leven dezer staatsman(mv.) aan onverpoosd arbeid gew^{ed}_yd.

D nacht dekt met haar (zijn) zwart sluier 't sluimerend aardrijk; statig verr^{ed}_yst d maan aan d kim en verdooft met haar schitterend glans 't flonkerend starheer; zachtkens suist 't zoele wind-ke door 't lo-ver; heerlijk doen zich d zilver toon(mv.) van talloos nachtegaal(mv.) hooren, en stemt alles d mensch tot rust, kalmte en vrede.

Bij 't aanbreken van d ochtendstond r^{ed}_yst d leeuwrik fluitend omhoog en verheffen duizend(mv.) ontwaakte vogelkens hun toon(mv.) om d rozenvingerig dageraad te begroeten.

Te(r) zijn eer werd d vlag uitgestoken.

-ie d schoen past, trekke hem aan, zoo luid een bekend Hollands spreekwoord.

Te(r) deze stad(3 nv.) heeft zich een com|issie gevormd, die(2 nv.) doel is d verfraai|ng der stad en van hare omstreken.

-ie zijn moedertaal te ^dde hart(3 nv.) gaat, di trekt alles aan, ^dwat in di taal door uitstekende schrijvers geschreven is.

-ie men voor d schuldig houdt, is gebleken niet eens een medeplichtig te zijn.

Bevrees(d)t het u niet, dat degene, die(2 nv. enk.) belangen hier op 't spel staan, onbekend schijnt te zijn, hoe in dit(3 nv.) vooral bekwaam spoed een eerst eisch is, om tot een goed uitslag te geraken.

168. Dez jonkman(mv.) me-nen hun st^{ei}l te vormen door al-lei schrijvers over al-hande onderwerpen te lezen; wij daarentegen lezen alleen d uitstekendst en houden het er voor, dat d overig(mv.) ons geen-zins van nut kunnen zijn.

In d jongst veldslag hebben d ons(mv.) tien kolonel(mv.), drie-honderd korporaal(mv.) zeven honderd tirailleur(mv.) en drie duizend gemeen-soldaten verloren. Bij d dertig duizend gulden(mv.) hadden wij in dez voordeelig onderneming gestoken en hoopten daarmee een goed winst te behalen; werkelijk leverde zij een goed acht(t)ien duizend gulden voordeel op.

Dez koek-bakker bakt tweehande koekjes, drie-hande taarten en gebruikt daartoe slechts een-lei deeg.

Daar hij de honderd-drie-en-zeventigst op d candidatenlijst is, zal 't wel lang duren, eer hij benoemd zal worden.

T buskruif^d bestaat uit drie-lei bestanddeel(mv.).

Van dit werkje bestaan er drie uitgaaf(mv.), elk met vijf-lei letter(mv.) gedrukt.

Men kent duizend-lei, ja oneindig veel soorten van kevers.

- Honderd(mv.), ja duizend(mv.) mensch verloren bij dez ramp 't leven.
 Zoo hij een ander maal dez misdaad pleegt, wordt hij veel strenger gestraft dan nu.
 Te tweed maal (3 nv.) deed ik dezelfde vraag, doch kreeg evenmin als d eerst keer eenig antwoord.
 Men bewondert met recht d een(enkel?)voud van ze-den der oud Germanen.
169. De hoeveelst is het heden?
 D vijftiend deze (2 nv.) (maand) gaan we met ons alle op reis.
 Op Dinsdag, d zooveelst Mei, zal er een publiek v^{ei}-ling worden gehouden.
 Dit jaar is d een en dertigst December een Maandag. Gisteren, d ach|tiende April, was het d jaardag mijn vader(2 nv.); een week later, d 25^e, vieren we di d zijn(2 nv.), waarvoor we eergisteren reeds een uitnoodiging ontvingen.
 Het is van daag pas d eerst Juli. Over 14 dag(mv.), d 15, is het dus d eerst vacantiedag.
 Zend mij een half anker wijn. Zijn de flesschen all 8 maatjes groot? Bijna; ruim drie vierd Liter.
 We nemen gewoonlijk met ons beid twee twintigst in d Staatsloterij.
 Gij speelt d zestiend niet vlug genoeg; het lijken wel achtst te zijn.
170. T goed dat (wat) gij ander(mv.) doet zal u zevenvoud(ig)? vergolden worden.
 Dit paar laars(mv.) kost(en?) mij zevende-half gulden, terwijl d uw, die veel beter zijn, maar anderhalf kosten. Verscheiden substantief(mv.) komen alleen in 't enkel-

voud, ander alleen in 't meervoud voor. Een tweevoud komt in ons taal niet voor.

Dit is d driehonderdst, ja misschien d drieduizendst maal, dat ik di fout bega. No^gchthans kan ik mij di niet afwennen.

Wij gingen met ons drie uit wandelen, terwijl zij met hun vier zich baadden in d koel vloed.

Wij lootten met ons vier en twintig; op mij viel 't lot. Al kwamen zij met hun duizend op, wij zouden hen overwinnen, al zijn wij maar met ons zes.

Vroeger brandde men lang zes(mv.) op koper kandelaars. Zij reden met d acht, wij met d vier; geen wonder, dat wij met gebroken arm en been(mv.) te huis kwamen, daar geen van ons al iets van d edel rijkunst verstond.

Na duizend(mv.) mensch-leven(mv.) en millioen(mv.) schats verloren te hebben, werd d trots vorst handelbaar en sloot d vrede.

Eenig(mv.) bewe-ren, dat de longte-ring ongenees-lijk is; ander(mv.) gelo-ven, dat zij hoogst zelden geneest, al(mv.) zijn 't er over eens, dat het een hoogst ge-gevaarlijk kwaal is.

Leonidas en de zijn stierven d held-dood.

D dwaas regent offert al(2 nv.) belang(mv.) op, om sommig(2 nv.) wensch(mv.) te bevredigen.

Op hun al(2 nv.) gezicht lag angst en bezorgdheid.

Ik kan niet verzwijgen, wat uit al(2 nv.) harten op-welt, waar al(2 nv.) monden van gewagen.

Gods goedheid gaat boven al(2 nv.) menschen lof.

Ontzetting lag op al(2 nv.) wezen.

Veel(2 nv.) smart en wanhoop was stom.

Slechts no-de heb ik me op sommig(2 nv.)' aandrang voor di taak laten vinden.

Man en vrouw zijn beid knap arbeiders, en wat d gelegenheid en d tijd, om te arbeiden betreft, geen van beid ontbreekt.

Is hij u vriend of d zijn? Of is hij misschien u beide(2 nv.) vriend?

Tot ons beide(2 nv.) leedwezen kunnen we u en de uw niet voor d twintigst d volgend maand(2 nv.) ontvangen.

Caesar, Pompejus en Crassus sloten met hun drie een verbond om d Romeins staat te besturen.

Wij ro-ken lekker-er cigar(mv.) voor (van) d acht om een dubbeltje, dan gij di 't tweevoud(?) betaalt.

Brutus en Cassius zwoeren beid d oud republiek in haar vroeg luister te herstellen en doodden daarom met d overig saamgezworen(mv.) Caesar, d groot dictator, di(2 nv.) ijzer arm 't Romeins volk in bedwang hield. Na eenig duizend verloren te hebben, besloot ik niet meer te spelen en nam tot veel(2 nv.) verbazing sinds di oogenblik geen kaart meer in handen.

Wat vroeger veel(mv.) zoo niet al(mv.) voor zeker aannamen, gelo-ven thans nog weinig(mv.), of liever niemand meer.

171. Welk to-neelspeler heeft gisteren avond zoo moeilijk een rol vervuld?

Welk volk stond nog op zoo laag een trap van beschaving?

Welk man is van di zoo ste^{efl}l trap gevallen?

Welk een verstand wordt er niet gevorderd voor di ne-telig zaak?

Wat voor een man bedoelt gij toch?

Wat voor een man zou berekend zijn tot beteugeling van 't overmoedig grauw?

Wat mensch(mv.) zie ik daar langs d straat gaan?

T overmachtig Frankrijk zag d volken aan haar (zijn) voet geknield.

172. Gaat gij met uw vriend op reis en gaan u beide(2 nv.) kinderen ook mee? Mijn vriend gaat zeker mee, maar zijn (diens) kinderen stellig niet.

Toen Jan van Beieren plotseling in den Haag overleed, trad Filips van Bourgondië als zijn erfgenaam in zijn (diens) aanspraken op.

Neefje vertelde oom veel van zijn toekomstig plannen, maar zijn (diens) aandacht scheen door al di lucht-kaste-len niet zeer geboeid te worden.

Het zou Karel d Vijfd verheugd hebben, zoo zijn broeder, Koning Ferdinand, zijn (diens) rechten op d Duitsch keizerkroon ook aan zijn (diens) zoon Filips had afgestaan.

Bruin d beer werd door d Koning uitgezonden, om d moor|dadig Reinaert te halen met d waarschuwing op zijn hoede te zijn voor zijn (diens) sluwheid.

Te dat eind(3 nv.) vertrok Bruin vro-lijk en wel te (ge)moed(3 nv.); doch veel(mv.) betw^{ij}felden het, of hij even opgeruimd zou wederke-ren.

We begrijpen d droefheid van uw vriend over d dood zijn vader(2 nv.); zijn (diens) verlies is gewis zeer groot.

Mijnheer Dorbeen vertelde aan Pieter, terwijl hij bijna een der verguld kno-pen van zijn (diens) nieuwerwets rok aftrok, een oud student-grap.

173. Benoemt de gecursiveerde woorden:

Erbarm u *onzer!*

De gelijkenis, die er bestond tusschen 't portret dezer vreemde dame en dat *onzer* tante was treffend.

De huizen *onzer* beid bureu worden geverft.

Uit d grond *mijns* harten betuig ik u mijn dankbaarheid.

Mijns gelijk(mv.) behandel ik anders dan mijn minder(mv.).

Mijns inziens handelt hij verkeerd.

Gij zijt *mijner* (*mijns*) onwaardig.

Doe dit niet voor *mij*, maar om *uws* zelfs wil.

Ziehier d beel(d)tenis *uws* konings.

De *onzen* hebben een nederlaag geleden.

Geen der *onzen* is er bij tegenwoordig geweest.

Vergeef hem om *onzentwil*.

Weet hij, wie hem te(n) *onzent* wacht?

Niamond *onzer* kan dat gelooven.

Niet uw neef maar den *onzen* is dat voordeeltje te beurt gevallen.

Wee *ons!*

De zege is *ons!*

Ons aller hoop is op Zijn komst gevestigd.

Tot *aller* spijt ging de wedstrijd niet door.

Allerwegen heerschte groot blij(d)schap.

De Heer Van Naslaan had groot gezag in 't beoordeelen der talenten *aller* predikanten.

In *aller* ijl maakte d vijand zich uit d voeten.

Van *aller* wegen ontvingen we felicitatie(mv.).

Te *dezer* stede wordt een badhuis opgericht.

D vijftiend *dezer* gaat mijn familie op reis.

De banden *dezer* boeken zijn stevig.

Dezer dagen verwachten we ons neef uit Indië.
Bij *dezen* en genen heb ik 't groote nieuws reeds gehoord.

Dezen raad zou ik u geven.

In *dezen* hebt gij groot ongelijk.

Welk druk verkiest gij, *dezen* of genen?

Zie hier twee sollicitanten voor d vacant betrekking;
dezen ken ik van zeer nabij, *dien* niet.

Wilt gij brenger *dezes* uw antwoord mee geven?

Ik zal u geld leenen, met *dien* verstande, dat gij in vast termijⁿen terug betaalt.

D man, *dien* gij bedoelt, ken ik niet.

Petrus Stastokius moest eerst spelen; te *dien* einde lei hij zijn pijp neer.

Er waren *er* velen die 't met den voorzitter eens waren.

De *eersten* zullen de laatst zijn.

Den *eersten* *dezer* ontving ik uw brief.

Wie Vondel in zijn leven en werken bestudeert als mensch en dichter, leert *den eerste*(n?) liefhebben en hoogschatten om d laatst, d laatst om d eerst.

Eere, *wien* eere toekomt.

Wien noemt men als nieuw secretaris van dez stad, uw broeder of d mijn?

Wien gij bedoelt, komt niet in aanmerking.

D officier, met *wien* ik d generaal zag spreken, is het zilver eerekruis uitgerijkt.

Wiens naam staat boven aan op d lijst d hoogst aangeslagen(mv. 2 nv.)?

D Minister, met *wiens* wetsontwerp de Tweede Kamer zich niet kon vereenigen, heeft de Koningin 't ontslag verleend.

De tijding was ons *allen* een groot teleurstelling.

In *allen* gevalle(n?) kunt ge op mij vertrouwen; te(n?) *allen* tijd ben ik tot uw dienst bereid.

De rechter wist de vragen in *dier* voege te stellen, dat het d medeplichtig onmogelijk was, langer zijn schuld te lo-chenen.

Kent zij al de namen *dier* kleine eilanden?

Mijn tante hoorde van hare buurvrouw, dat *dier* echtgenoot een beroerte had gehad.

De oude heeren spraken lang en breed over politiek, beursnieuws, effecten en wat *dies* meer zij.

Van *goeder* hand weten we, dat uw benoeming vast staat.

Met *luider* stem gebod de Voorzitter stilte op d tribune.

Al *luider* kreten deden zich bij d brand hooren.

Den vreemde werd door mijn jongst broeder d weg gewezen.

Na lang in *den vreemde* vertoefd te hebben, kwam hij eindelijk bij d zijn terug.

174. Dez paarden zijn sterker (meer sterk) dan vlug.

U vriend is geestiger (meer geestig) dan geleerd.

U zuster is schooner (meer schoon) dan liefallig.

U zuster is schooner dan d mijn.

D Franschen zijn levendiger (meer levendig) dan diepzinnig.

D Duitscher(mv.) zijn diepzinniger dan d Franschen.

Wij tw^{ef}felen aan d kunde(mv.) dezes hoogleeraar.

U kennis(mv.) zijn grappiger (meer grappig) dan vernuftig jongman(mv.).

Zijn groote kennis(mv.) geven hem aanspraak op dez gewichtig en eervol betrekking.

Uit zijn gedrag(mv.) heb ik opgemaakt, dat hij een schranderer (meer schrandere) dan zedig jongmenschen is. Dez drinkebroer klaagt, dat hij dag aan dag dikker wordt; toch kan hij zich 't drinken van zwaar bier(mv.) niet ontwennen.

175. Een mild regen drīnkt d droog grond.

De veld(mv.) drīnken 't bloed d(2 nv.) gevallen heerschaar(mv.).

D nooḷlottig tijding verschrik(impf.) mij hevig; niemand werd daardoor heviger verschrikt dan ik.

Door d nooḷlottig tijding verschrik(impf.) ik hevig.

Niemand verschrik(impf.) daardoor heviger dan ik.

De sabels der huḷaren sle-pen over d grond.

Dez ziekte zal veel(mv.) te 't graf(3 nv.) sle-pen.

D sle-persknecht had gij wel een fooi mogen geven.

Zij schrikt(verl. tijd) mij op uit mijn middagdutje.

Dez veerman voert(vaart) (verl. tijd) ons voor vijf cent(en) over.

Gij vervaart(verl. tijd) ons door uw stentorstem.

Wij varen (voeren)(verl. tijd) dit kanaal meer af dan op.

176. Ik zie d kip een ei lēggen. Het ei lēgt op d grond.

Ik zie, dat d kip een ei heeft gel—.

Wij lēggen(impf.) ons op 't mollig grastapēit neder.

Deze rijkaard lēgt een uitgestrekt buitenplaats aan.

Deze is zeer fraai aangeleg^d_{en} en is ook in een heerlijk oord gel—. D aanleg kost niet weinig.

Ik heb op d sofa lēggen dro-men van schatten, di ik niet bezit.

D schip(mv.) lēggen op d re-de te anker.

Ik lēg sinds eenig tijd met mijn jongst broer overhoop.

Bij d Oosters volk(mv.) lēggen d gasten bij d dis aan.

De kok l¹gt 't zoo aan, dat de gasten niet weten, wat zij eten, maar alleen, dat zij lekker eten.

Ik l¹g mijn vijanden zooveel in d weg, dat zij daardoor belet worden zich te doen gelden.

Hij heeft een buitenspo-rig blijdschap aan d dag gel—.

D kip leit(legt) een ei, 't ei leit(ligt) in 't hooi.

In d hoek, di door d weg en d dijk wordt gevormd, l¹gt een hut.

Des zomers lei (lag) er over d modderig grond een klein paa¹je van gedroogd aardappel-loof, d¹e naar d deur van d hut leid(d)e.

Koningin Wilhelmina heeft d eerst steen voor 't gasthuis te Amsterdam geleg—.

D tuinbaas heeft zijn stroo-hoed op d grond gel— en zijn ſilt in d gang op d kapstok gehangen.

177. D boeren gene-ren zich met d landbouw.

D Markers gene-ren zich met d vis|vangst.

D dokter(mv.) (doctor) genezen d zieke(mv.).

Ik ben van mijn vooroordeel(mv.) eerder genezen, dan gij van de uw.

D mensch(mv.) willen no-de van hun dwaling(mv.) genezen worden, al k¹nnen zij dez ook nog zoo goed.

Moeder leit (lag) haar br¹uw¹werk neer en zei, dat ze voor ons een deuntje zou zingen, dat ze nog uit haar jeugd kende (kon).

Daar hij nooit zijn les kende (kon), vrees ik, dat hij niets zal kennen (kunnen) van 't geen op 't examen geeischt wordt.

De schildwacht z¹t(impf.) d vlucht-ling na.

De vijand z¹t ons op d hiel.

D krijgsgevangen z¹t 't op een loopen.

D krijgsgevangen z^h(impf.) 't op een loopen.

Mijn vriend X is een gezeten burger alhier.

De soldaten hadden hun schako(mv.) en ran^{el}(mv.) in 't duin neergeleg en hun geweren in rotten gezet (gezet).

178. Ik mag di ellend-ling niet l^{ij}den, hij heeft d mijn veel kwaad(2 nv.) berokken^d.

Mijn oom en voogd heeft mijn leiding op zich genomen.

Ik l^{ij}d sinds lang tijd aan hevig kiespijn.

Ik mag wel l^{ij}den, dat gij een ander do^{ter} raadpleegt, noch dez noch gen zou ik in dit(3 nv.) ten volle vertrouwen.

Mijn vader zalig gedachtenis(2 nv.) kon op zijn oud dag een rustig leven l^{ij}den.

Wij bel^{ij}den verscheiden godsdienst(mv.).

Hij bel^{ij}d(impf.) d Israeli-tisch godsdienst en bel^{ij}d thans d Protestants godsdienst.

Jan van Braban^d, een laf, 'a^{sig} en onbeduidend Hertog toonde weinig moed en bel^{ij}d.

De ro-vers overl^{ij}den 't zoo slim, dat niemand hen vinden kon.

Al(mv.) treurden om 't overl^{ij}den van d groot dichter.

179. D zon n^{ij}gde te ondergang.

Het Romeins rijk n^{ij}gde te val.

D aangekomene n^{ij}gde voor de dochter des gastheer.

Was d vorst geneigd (genegen), om van d troon afstand te doen?

Karel d vijfde was Willem d Zwijger zeer genegen (geneigd).

Toen ik aankwam n^{ij}gde d dag zich ten avond.

- De dansmeester leerde zijn leerling een bevallig n^ei^gging (te?) maken.
180. Tot 't best^ei^ggen van bergen heeft men een flink borst en sterk been(mv.) noodig.
T fier ros st^ei^ggerde en wierp zijn berijder te aarde.
D metselaar viel van d st^ei^gger en brak d hals.
181. D bij(mv.) zo-gen d honing uit d bloemen.
Zelfs geiten en wolven zo-gen(verl. tijd) volgens d fabelleer pasgeboren god(mv.) en mensch(mv.).
182. Als d godheid 't gehengt, kunnen d boos(mv.) voor kort tijd d braaf onderdrukken.
Wij zien d houthakker d eik-boom vellen en dez- met groot gedruis op d grond vallen.
't Vonnis is geveld (gevallen); de straf is niet meer te ke-ren.
De rechter velt 't vonnis; van 't geveld (gevallen) vonnis kan de veroordeelde in hooger beroep komen.
183. D geneesheer(mv.) aderlaten(impf.) Lord Byron, maar trots hun hulp bezweek d groot dichter en bevrijder van Griekenland.
D oud heidin(mv.) waarzeggen(impf.) dez bijgelo-vig boeren.
D landman(mv.) zijn gewoon al voorbijgangers vriendelijk goed avond te zeggen.
D jongskens wilden niemand goed dag zeggen.
Wilt gij u opstellen goed maken en daardoor d fouten, die gij begaan hebt, goed maken?
Hoe zoudt ge zulk een grie^end bele-diging, uw buurman aangedaan, willen goed maken?
Zoudt gij di berg te hoog achten om te beklimmen?
Ik ga liever di ander op.

Zoudt gij u zelf en uws gelijk te hoog achten voor dit postje? en het geschikter (meer geschikt) vinden voor uw minder?

Zoudt gij u vriend kunnen hoog achten, als hij een dergelijk laagheid bedreef?

D verze-keringmaatschappij zal ons al(mv.) schadeloos stellen voor d geleden verlies(mv).

Ik hoop dat mijn ouders mijn plannen zullen goed vinden; wellicht zullen zij 't beter vinden, als ik een ander loopbaan kies.

Daar wij in de kōmedie nog plaats vonden, bleven wij om 't stuk te zien, terwijl d overig van ons gezelschap naar 't paard-spel to-gen.

Daar de verlo-ting niet kon plaats vinden zonder d toestemming d(2 nv.) overheid, zullen wij al mogelijk middel aanwenden ten einde daartoe verlof te te verkrijgen.

Wilt gij dan d te verloot artikel(mv.) met nog eenig vermeerderen?

Wij hooren d klok acht slaan en l'ggen nog in bed. Wij zullen in 't vervolg op u les(mv.) acht slaan.

D overheid zal op 't hoofd van d bandiet een hoog prijs stellen; ook zal zij zeker op d ijver en waakzaamheid haar(2 nv.) dienaar(mv.) prijs stellen en die, waar zij kan en mag, ruim belonen.

U schoen-maker heeft mij dit paar jachtlaars(mv.) goed gemaakt; 't is 't zelfde model als d uw.

D klee-maker heeft de abuis(mv.) zijner rekening goed gemaakt; wij ho-pen, dat hij zich in 't vervolg voor dergelijk vergissingen wacht(t)e.

184. Wij gekscheren(scheren) d gek met ons barbier; deze

man pleegt gekscherende te zeggen; dat hij in zijn leven al heel veel gek(mv.) geschoren heeft.

Wij gekschere(n) (impf.) steeds met d ernst, met welk hij d grootst beuzeling behandelt.

Socrates pleegt(impf.) zijn onbeschaamd lasteraar(mv.) niet door woorden maar door daden te lo-genstraffen.

Hij had wel deelgenomen aan d gesmeed ½amenzwe-ring, doch niet d aanslag gepleegd.

Al menschen trachten zich voor schade te vrijwaren.

185. Wij herinneren ons gaarne, hoe onze ouders en d uw d grootst vrienden waren.

Wij herinneren ons vrienden gaarne aan d genoeglijk uren, welk wij met hun doorbrachten.

Wij herinneren ons lichtzinnig vrienden hun plicht door ze (hen, hun) er op te wijzen, hoe stipt gij d uw betracht.

Herinner u mijner (mijns), wanneer ge in d vreemd zult zijn.

Ik heb steeds di vals-aard wantrouwen (verl. dlw.)

Op dat ha^glijk oog-blik hebben al(mv.) aan hun behoud wanhopen (verl. dlw.).

186. Het laken, dat ik bij dez lakenko-per gekocht heb, is zoozeer (krimpen, verl. deelw.), dat ik er mij in ste-de van een jas, een kort buis-je van kan laten maken; evenwel durft d bedrieger bewe-ren, dat zijn laken nooit krimpen (verl. tijd) en nooit (heeft) is (krimpen, verl. deelw.).

Na d nodig pap op mijn arm gelstd te hebben, is hij (zij) zoo (slinken, verl. deelw.) dat ik mij met een spoedig gene-zing durf vlsten.

D knecht des admiraal ontwingt(verl. tijd) d sluipmoor-

denaar d dolk en voerde hem naar d gevangenis. D vorst belgt(verl. tijd) zich zeer over d traag voortgang van di voor zijn rijk zoo heilzaam onderneming. Daar hij zeer (belgen, verl. dlw.) was, vreesden d ambtenaar(mv.) dat zijn rechtvaardig toorn hen treffen zoude. D struikro-ver verbergen(verl. tijd) d gestolen schat onder d grond.

Mijn neef wordt elk jaar rijker, doordat hij geen tiende van zijn vermogen pleegt te verte-ren en d rest op interest zet.

Zijn vader verwerven(verl. tijd) zich daarentegen zeer veel vriend(mv.) door zijn grens-loos mil|dadigheid.

187. D rampzalig man ontgelden(verl. tijd) d misdaad, die ander(mv.) (plegen, verl. dlw.) hadden.

Ik heb al zijn weldaad(mv.) met snood ondankbaarheid vergelden(verl. dlw.).

Bij 't bekennen zijn(2 nv.) dwaling(mv.) en f^eilen smelten (verl. tijd) d man in tranen weg.

D fabri-kant(mv.) kerven(verl. tijd) d tabak.

D onno-zel barbier bederven(verl. tijd) al zijn scheermes(mv.) door ze verkeerd aan te zetten.

D aanvoerder d(2 nv.) bende werven(verl. tijd) manschap(mv.) aan door hun roem, eer en, wat voor d meest mensch(mv.) nog meer zegt, schatten voor te spiegelen.

D boekanier(mv.) waren stout zeevaarders, die, tuk op buit, op d oceaan rondzwerfen(verl. tijd) en d ongelukkig(mv.), die onder hun handen vielen, van alles berooven(verl. tijd), ja vaak als slaaf(mv.) verkochten.

188. D doodgraver delven(verl. tijd) zelv 't graf voor zijn gestorven echtgenoot. Toen hij 't graf delven (verl.

dlw.) had, werd hij door smart overmand en storten (verl. tijd) neer op d bevrozen(verl. dlw.) grond.

Had d Vorst niet d moed begeven, dan zou hij niet 't onderspit delven(verl. dlw.) hebben.

D zon-straal(mv.) smelten(verl. tijd) bij d aanvang d (2 nv.) lente d sneeuw op de vruchtbaar velden.

De vluchteling(mv.) zwerven(verl. tijd) langs d onherbergzaam kust, in d hoop een vaartuig aan te treffen, dat hen uit 't ber^o_{ij}k hun(2 nv.) vervolger(mv.) zoude brengen.

Daar d een staat beweerde, dat d ander d verdrag (mv.) schenden(verl. tijd) en steeds had schenden(verl. dlw.) verklaarden zij elkaar d oorlog.

D dronkaard zwelgen (verl. tijd) zooveel sterken drank in, dat hij er van sterven (verl. tijd).

Dez jager bederven (verl. tijd) zijn jachthonden door ze r^o_{au}w haas-vlees voor te werpen.

De vischvrouw(mv.) kerven(verl. tijd) d aal en d paling.

D keukenmeid kerven(verl. tijd) d visch.

Zij bewe-ren, dat d Rus(mv.) veel matroos(mv.) aanwerven(verl. tijd) voor hun handelsvloot(mv.).

D hoog vloed verzwelgen(verl. tijd) een groot deel van dez welvarend landsteek; daarbij vonden zeer veel bewoners hun dood in d golf(mv.)

Zoodra gij uw debiteur d helft van zijn schuld kw^o_{ij}t-scheldt(verl. tijd), tobt(verl. tijd) hij niet langer.

189. De overwinnaar verdelgen(verl. tijd) d bloeiend stad en strafte d onschuldig inwo-ner medo-genloos. Men ^o_{ij}sde van zooveel gruwelen.

Zoolang als d wond aan mijn linkerhand zweren(verl. tijd), kon ik niets verrichten.

Ik bezweer(verl. tijd) mijn lichtzinnig broeder zijn leven te beteren; hij zweert(verl. tijd) mij zich beter te zullen gedragen, maar hield zijn eed niet.

Hij verhelen(verl. tijd) op gé-nerl^eij wijs zijn gebrek (mv.) maar schaamde er zich ook geen-zins over.

Het onderaards vuur verdelgen(verl. tijd) de stad(mv.) Sodom en Gomorrha.

Wie weet, welk lot u nog bescheren(verl. dlw.) is. Ofschoon ik hem nog nooit iets, van welk aard ook, verhelen(verl. dlw.) heb, vertrouwt hij mij toch niet 't minste toe.

Met dez dwaas scheer(verl. tijd) ik steeds d gek.

Di landstreek(mv.) worden(verl. tijd) verdelgen(verl. dlw.) door een onverwacht uitbarsting van d Vesuvius, di alles onder gloei|end lava begraven(verl. tijd).

190. Hoewel hij steeds goed raad ontberen(verl. tijd), heeft hij zich evenwel door eigen overleg en staal vlijt tot zulk een aanzienlijk hoogte verheffen(verl. -dlw.), dat hij thans over hen, die zich vroeger zijn meerder(mv.) waanden, gebied.

D veldheer(mv.) bevelen(verl. tijd) d soldaten hun uiterst krachten in te spannen om de vijandelijke schans (mv.) te nemen. D soldaten volbrachten, wat zij hun bevelen(verl. tijd.) gelijk zij steeds volbracht hadden, wat hun bevelhebbers hun bevelen(verl. dlw.)hadden. Toen nu d verde-digers bemerkten, dat zij tegen d overmacht der aanvallers niet opgewas|sen waren, kozen zij het haas-pad en scheren(verl. tijd) zich weg. Dewijl mijn middelst vinger ontstoken was en zweren(verl. tijd), kon ik verscheiden dagen achtereen niets uitvoeren.

De vorst zweert (verl. tijd.) d eed van trouw aan d privilegie(mv.) zijns volks.

191. Wat vermeten (verl. tijd) die ellendelingen zich wel, die d goed naam van di eerlijk mensch wilden belasteren.

Dez betwe-ters verme-ten(verl. tijd) zich alles te berispen, waarvan zij niet terstond 't nut inzien(verl. tijd).

Daar dez jongelingen d gebod(mv.) hun(2 nv.) ouders overtreden(verl. tijd), werden zij streng gestraft.

D overwinnaars vertreden(verl. tijd) d rechten der overwonnen(mv.) met voeten.

Gij vergeven(verl. tijd) al, die u kwaad doen, vooral als hun d gelegenheid om wraak te nemen, ontbreken (verl. tijd).

Mij neef(mv.) genczen(verl. tijd) welhaast van een he-vig ziekte.

Di welopgevoed jongman(mv.) bewegen(verl. tijd) zich gemakkelijk in d hoogt kringen.

De fabri-kanten verkochten weven (verl. dlw.) stof(mv.) tegen zeer hoog prijs(mv.).

Gij vergeten(verl. tijd) u zoozeer, dat gij woorden bezigen(verl. tijd), di niet in d mond van een beschaafd mensch mogen opkomen.

Daar zijn geheel verhaal met leugens doorweven(verl. dlw.) is, gelo-ven wij er niets van.

Terwijl d boeren d oogst binnenbrachten, lezen(verl. tijd) d arm(mv.) korenaar(mv.).

De Geuzen moorden(verl. tijd) en plunderen(verl. tijd) op hun beurt; zij rusten(verl. tijd) niet, voor zij zich wreken(verl. dlw.) hadden.

Wie een grie,ënd bele-diging niet kwijtscheldt(verl. tijd)

maar zich wreken(verl. tijd), vergelden(verl. tijd) kwaad met kwaad.

192. Gij vermeet(verl. tijd) u dez eerbiedwaardig staatsman op d schandelijkst wijs in zijn eer aan te tasten.
Gij eel(verl. tijd) met veel smaak van dez heerlijk schaabout.

Gij vergeet(verl. tijd) u leesboek en kunt(verl. tijd) daardoor u les niet leeren.

Gij overtreedt(verl. tijd) al mensch-lijk en god-lijk gebod(mv.) en zijt(verl. tijd) recht snoodaard(mv.).

Gij geneest(verl. tijd) van di gevaarlijk kwaal.

Gij leest(verl. tijd) en verslindt(verl. tijd) heel wat Fransche roman(mv.)

Gij bidt(verl. tijd) mij spoedig tot u te komen, terwijl gij u baadt(verl. tijd.)

Gij zit(verl. tijd) te lezen, terwijl ik pijp(verl. tijd.).

Gij weeft(verl. tijd) u eigen kleed(mv.).

Gij ziet(verl. tijd) d drenk-ling in d diep rivier worstelen met d kracht van d stroom en komt(verl. tijd) hem niet te hulp. Daardoor wordt(verl. tijd) gij door al braaf(mv.) minachten(verl. deelw.). Gelukkig wordt(verl. tijd) d arm man toch gered.

Gij wenscht(verl. tijd), dat ik bij u kwam, eer gij sterft(verl. tijd).

Gij zwerft(verl. tijd) op d wijd oceaen rond.

Gij werpt(verl. tijd) mij met sneeuwballen en wordt(verl. tijd) daarbij zoo koud als ijs.

Gij bederf(verl. tijd) u makker en beroemt(verl. tijd) u daarop.

193. Gij beveelt(verl. tijd) mij te vertrekken, doch scheert(verl. tijd) u weg uit vrees voor mijn toorn.

Gij zweert(verl. tijd) mij trouw, doch ik maakte geen staat op u eed(mv.).

Hij en gij scheldt(verl. tijd) mij uit voor voor al wat leelijk was.

Gij schendt(verl. tijd) ons gedrag en daardoor acht (verl. tijd) ik mij van mijn verplichtingen ontslagen.

Gij bergt(verl. tijd) u eigen huid, in plaats van u leven voor d goed zaak te wagen.

Gij zingt(verl. tijd), terwijl gij danst(verl. tijd).

Gij zwelgt(verl. tijd) 't edel druif-nat door.

Gij stijft(verl. tijd) mij in mijn vooroordeel(mv.)

Gij tigt(verl. tijd) hem di misdaad aan.

Gij snuift(verl. tijd) wraak en woede.

Gij houdt(verl. tijd) mij voor u best vriend.

Gij was|t(verl. tijd) voorspoedig op.

Gij schept(verl. tijd) behagen in di zot klap.

Gij verheft(verl. tijd) u tot zijn hoogte.

Gij lacht(verl. tijd) over mijn wijs les(mv.).

Gij was|t(verl. tijd) u aangezicht en kamt(verl. tijd) u haar.

Gij verguist(verl. tijd) d eens vergood held.

Gij vonnist(verl. tijd) al te streng.

Gij verblijdt(verl. tijd) u en jui^{cht}t(verl. tijd) al te vroeg.

Dunkt U(verl. tijd) dit d waar manier?

Gij schept(verl. tijd) meer dan een heerlijk kunstwerk.

Al wat gij wrocht(verl. tijd) is schoon en goed.

Gij niest(verl. tijd) aanhoudend; zoodat ge mij terde-ge verveelt(verl. tijd).

Ge erft (verl. tijd) van uw tante meer dan ge denkt (verl. tijd).

Eerst krabt ge(verl. tijd) di bank af, dan verft ge

(verl. tijd) haar (hem) en daarna vernist(verl. tijd) ge
haar (hem) een paar ke-ren.

Nu kunt(verl. tijd) ge niet meer, gij hijgt (verl. tijd)
naar adem; ik vrees (verl. tijd) dat ge bezw^eijmt
(verl. tijd).

Gij l^eijdt(verl. tijd) een kommervol leven; d- gansch
dag tors(ch)t,(verl. tijd) sleept(verl. tijd) en kruit(verl.
tijd) ge d zwaarste vrachten en verdient(verl. tijd)
toch zoo weinig, dat ge met d uw gebrek l^eijdt(verl.
tijd).

Wat on(t)waardt(verl. tijd) gij ginds aan d horizon(t)?
Gij overreedt(verl. tijd) dez jong man niet gemakke-
lijk; hij houdt(verl. tijd) zich zelf voor d wijs (overtr.
trap.)

Duldt(verl. tijd), dat hij kwaad met kwaad kwaad ver-
geldt?

Gij stuit(verl. tijd) daarbij op allerlei bezwaren.

Gij kunt(verl. tijd) niet verder, gij stoot uw hoofd tegen
d muur.

194. U stadgenoot belijdt(verl. tijd) d zelfd godsdienst als gij.

Gij belijdt d zelfd godsdienst als ik.

Dez meisjes rijgen(verl. tijd) hun middel(mv.) in.

Wij verkochten een staaf dijgen (verl. deelw.) goud.

De knop dijt(verl. tijd) zich weldra uit en deed d
blad(mv.) vaneensplijten.

Hij krijt(verl. tijd), toen gij slaag(mv.) krijgt(verl. tijd).

D Romeinen krijgen(verl. tijd) met d Carthagers.

Zij krijgen(verl. tijd) door Scipio(2 nv.) held-daad (mv.)
weldra geheel Spanje in hun macht.

Met een kr^eijst^end stem riep hij zijn zoon(mv.) toe,
dat zij kers(mv.) gestolen hadden.

Wij vermijden(mv.) al moog-lijk opspraak.

Zij kwijten(verl. tijd) zich eervol van hun moei-lijk taak.

Gij benijdt(verl. tijd) mij om mijn voor(t)durend voor-
spoed en zijt(verl. tijd) mij daarom niet gen(egeen, -eigd?)

D raaf(mv.) kras|en(verl. tijd), d mos(mv.) tjilpen
(verl. tijd).

Zij schrijden(verl. tijd) voort naar de rustplaats der
dood(mv.).

Wij wijten(verl. tijd) hem ons ongeluk en weten(verl.
tijd) u dank voor u zorgen.

Gij zijgt(verl. tijd) amechtig neder op d mossig rustbank.

D matroos(mv.) reven(verl. tijd) d z^{gh}(mv.), d tuiniers
rijven(verl. tijd) d tuin.

Zulk lelijk streek(mv.) lijken (verl. tijd) ons niet.

195. Op d grond ademloos neerzijgen(verl. deelw.) grijnt
(verl. tijd) hij een geheel tijd, alvorens mij d oorzaak
zijn(2 nv.)smart mede te deelen.

De koopman prijst(verl. tijd) zijn waren te zeer, met
al zijn aanpre-ken slijt(verl. tijd) hij heel weinig.

Hij prijst(verl. tijd) zijn artikelen te hoog; in dez win-
kel kunt(verl. tijd) gij goedkoop te recht.

D landman pijpt(verl. tijd) aan, toen hij zijn daag-
lijks werk volbracht had.

D was|vrouw stijft(verl. tijd) d boordjes en brengt ze
ons stijven(verl. dlw.) te huis.

Zij tijgen(verl. tijd) naar d stad om zich van d mis-
daad te zuiveren, di men hun had aantijgen(verl. dlw.).

Gij verbiedt(verl. tijd) ons u knecht(mv.) toe te snauwen.

Zij bogen 't hoofd bij d aankomst des hoogpriester.

Het verveelt(verl. tijd) ons steeds een-lei groente te
eten.

Wij verbijten(verl. tijd) ons gramschap.

D geheel nacht hebben wij geen oog luiken(verl. dlw.).

Wij vergasten(verl. tijd) ons aan zieden(verl. dlw.) vleesch met wortel(mv.) en gestoofd peer(mv.).

Gestolen goed gedijt niet en gedijt(verl. tijd) nimmer.

D hofdames n^eggen(verl. tijd) voor d vorstin.

Sluiken(verl. dlw.) goed(mv.) worden verbeurd ver-
klaard.

D vlucht-ling(mv.) stuiven(verl. tijd) voort, als kaf voor
d wind, toen wij hen naz^etten(verl. tijd) of op d hielen
z^etten(verl. tijd.).

196. D neger grijnst(verl. tijd) ons aan. Wij begonnen al te
grinnik|en op dat koddig gezicht.

D spi-on(mv.) berichten(verl. tijd), dat d vijand in ginds
moeras(mv.) schuilt(verl. tijd); spoedig waren d ons op
marsch om hem ook van daar te verdrijven.

Wij haten(verl. tijd) elk grompot.

U broeder verschuilt(verl. tijd) zich in ginds bosch|age
om ons te kunnen bespieden.

D sjouwers kruien(verl. tijd) menig zwaar vracht naar de
magaz^en(mv.) d(2 nv.) koopman(mv.).

In u kinds-heid pleegt(verl. tijd) gij u in 't zwemmen
te oefenen.

D Deventer koek-bakker kruidt(verl. tijd) d koek.

D wol pluist(verl. tijd) zoo sterk, dat wij 't kleed niet
durven(verl. tijd) aan(te?) trekken.

Het hongerende kind krijt(verl. tijd) zijn moeder bij haar
tehuiskomst aan.

D epidemie breidt(verl. tijd) zich steeds verder uit.

D vlijtig vrouw br^ett(verl. tijd) en maast(verl. tijd) d
gansch avond.

Wat voor leugens spel(d)t(verl. tijd) di jongen d meester op d mouw?

Ik ontveins(verl. tijd) me niet de moeilijkheden, aan dat werk verbonden.

Wie(n) gij met dit bericht ver(r)ast(verl. tijd), verblij(d)t (verl. tijd) gij gewis ook.

De vader kast^{et}_y(d)t (verl. tijd) zijn kind.

Het bevrees(d)t (verl. tijd.) mij, dat uw jongen zich bij d mijn verveelt(verl. tijd).

Dichte nevelen omhuiten(verl. tijd) d top van d berg, die wij gaan best^{et}_ygen.

De steen plonst(verl. tijd) in 't water.

Wie bonst(verl. tijd) daar op de deur?

Ik verbeeld mij(verl. tijd) dat uw vader bij 't hooren van di- naam 't voorhoofd fronst(verl. tijd).

Gij vergist u(verl. tijd) leelijk.

Met groot lust aanvaardt (verl. tijd) d jong man d betrekking, tot nu toe door zijn vader bekleed; doch hij evenaart(verl. tijd) dez noch in werkkraft noch in toew^{et}_yding.

Hoe bonst(verl. tijd) mij het hart, nu de rechter mij als eerst getuige oproept(verl. tijd).

Zij visschen(verl. tijd) gaarne in troebel water.

Wij blusschen(verl. tijd) in kort tijd d brand.

De reizigers les|chen(verl. tijd) hun brandend dorst.

Voor we hier een letter inlas|chen(verl. tijd) bedenken we ons nog eerst eens.

197. Het verdriet(verl. tijd) d knecht(mv.) altijd verw^{et}_yt (mv.) en scheldwoorden te hooren; zij pakten hun bies (mv.) en verlaten(verl. tijd) hun meester.

Wij bezoeken(verl. tijd) d fabriek, terwijl eenig werk-

man(mv.) d zeep zieden(verl. tijd), ander d reeds zieden(verl. dlw.) zeep uit d ke-tel scheppen(verl. tijd) om hem (ze) verder te ber^{ei}den.

In zierend toorn vlieten(verl. tijd) hem de tranen langs d wangen.

Het was duidelijk, dat dit levend(ig?) man-ke Frans bloed door d ader(mv.) vliet(verl. tijd).

Ik ontraad(verl. tijd) u steeds dez onderneming; evenwel laat(verl. tijd) gij u bepraten, steekt(verl. tijd) er u geheel vermogen in en verliest(verl. tijd) alwat gij bezit(verl. tijd).

D troepen blazen(verl. tijd) na een langdurig doch vergeefs belegering d aftocht.

Na eerst te hebben toegestemd in dez zaak, beraadt (verl. tijd) hij zich weder en trok zich terug.

D koopman blaast(verl. tijd) over zijn ko-kend koffi en wachtte bedaard af, of men hem wat af zou koopen. Ephialtes, di zijn vaderland verraadt(verl. tijd), werd door zijn landgenoot(mv.) verfoeij^d.

198. D vorst heeft zijn eerst minister uit zijn land bannen (verl. dlw.)

Dez trots-aard is met al-lei haat-lijk gewoonte(mv.) behe^{pt}.

Dez me-do-genloos man verstoot(verl. tijd) zijn hals-tarrig zoon, di zich over zijn(?) har^tvochtigheid luide beklagde.

Zijn oom(mv.) bevelen(verl. tijd) hem zijn vader vergif-nis te vragen voor 't geen (dat) hij misdrijven (verl. dlw.) had.

Op staand voet volbreng(verl. tijd) ik u bevel(mv.)

Wij pluimstrijken(verl. tijd) nooit ons meerder(mv.).

T geen (dat) zij bewe-ren, druis|t tegen mijn gevoelen aan.

U vriend benijdt (verl. tijd) u geluk.

Zij evenaren (verl. tijd) hun vrienden in velerlei kunde (mv.).

D prins (mv.) aanvaardden (verl. tijd) de regering in een uiterst moeilijk tijd.

Honderd (mv.) menschen glimlachen (verl. tijd) daarom.

Terwijl ik beeldhouwen (verl. tijd), bespeelt (verl. tijd) gij d fluit.

199. Barmhartig monnik (mv.) herbergen (verl. tijd) d verkleumd reiziger en redden (verl. tijd) hem zoo van een wis dood.

D kantoorbediende heeft d geld (mv.) incasseeren (verl. dlw.).

D oorlog eindigt (verl. tijd), toen beid partij bedingen, (verl. tijd), dat elk behoudt (verl. tijd) wat hij had.

Plato heeft zijn wijsbegeerte in zijn talrijk geschriften ontvouwen (verl. dlw.).

D matroos (mv.) pluizen (verl. tijd) touw.

Na d kaart spouwen (verl. dlw.) te hebben, doen (verl. tijd) verscheiden kunststukje (mv.) daarmee.

Door d streng koude bevangt (verl. tijd) ons een zwaar slaap.

Door d dood ons rijk oom (2 nv.) zijn wij van al zorgen voor ons onderhoud ontheffen (verl. dlw.).

D vorst ontheft (verl. tijd) zijn onderdaan (mv.) van d zwaar schatting, di zij jaarlijks moesten opbrengen.

Hij bezweert (verl. tijd) mij hem d waarheid te ontdekken en ik vaar (verl. tijd) daar wel bij.

Hij was|t (verl. tijd) op tot een krachtig man.

Zij was|sen(verl. tijd) hun handen schoon van d inkt.
 Hoewel d kinderschoenen ontwas|sen, stellen (verl. tijd) zij zich als rede-loos kind(mv.) aan.

200. In zijn kinds-heid slaapwandelen(verl. tijd) u oudst broeder.

Blondin koordedansen(verl. tijd) bewonderenswaardig.
 Wij konden dez valschaard niet l^{ij}den.

Dez vader kon zijn bald|adig zoon(mv.) niet l^{ij}den.

Hij verwelkomt (verl. tijd) zijn vrienden hartetijk.

Gaarne had ik u bezocht, doch ik heb niet mogen (verl. dlw.).

Gij raadt(verl. tijd) mij aan voor mijn gezondheid op reis te gaan, maar ik heb 't niet kunnen (verl. dlw.).

Ofschoon ik geen zin had in d dienst, weigerde mijn voorgd een plaatsvervanger voor mij te nemen, als ik in d lo-ting zou vallen. Hij toch was een oud ge-diend en d bits(superl.), barsch(superl.) ijzervre-ter, di ik kende(kon).

Hij beval mij, arm drommel, voor 5 jaar te te-kenen en daar ik niets in d wereld bezat, heb ik wel moeten (verl. dlw.).

Ik heb lang tijd naar hem staan (te) luisteren, maar begrepen heb ik hem niet.

T heeft u ouders goeddunken (verl. dlw.) u een fat-soen-lijk opvoeding te geven.

De Chinees ro-verkapitein was d schrik der zee(mv.)

Men verdenkt (verl. tijd) dez man van schurkerij.

201. De koe-kooper(mv.) bed^gchten zich wel voor zij d koop sloten.

D dief onthaalde men op kno^dslagen, die raak wa-ren.

D dood getroost, bracht Socrates zijn laatst levensuren in wijsge-rig gesprekken door.

Dez resident stelt zich als een koningje aan.

Laf-aard(mv.) vre-zen en vlieden 't gevaar, verme-tel (mv.) zoeken 't, omdat zij 't verachten, maar dapper (mv.) doen noch 't een noch 't ander, maar blijven zelfs in d ha^glijkste gevaar(mv.) kalm en moedig.

Wij bestude-ren d werken van Confusius, d Chinees wijze.

D chirurgijn-majoor(mv.) verplegen (verl. tijd) d gekwetst(mv.).

Ik d^ocht, dat d zon om d aarde draaide, maar thans weet ik beter.

De schout-bij-nacht(mv.) beraadslagen(verl. tijd) over d maatregel(mv.), die zij zouden nemen in 't belang d(2 nv.) vloot.

Wij haten(verl. tijd) steeds di vals-aard en trots-aard. Wij geleiden(verl. tijd) ons gast, d voornaam vreemdeling, tot aan d huisdeur en nemen(verl. tijd) een zeer beleefd afscheid van haar.

Gij moogt(verl. tijd) wel van geluk spreken, dat gij aan d handen van dez snoodaard ontkomen zijt.

Gij ontkomt(verl. tijd) u vervolgers.

Gij verwelkomt(verl. tijd) u vrienden en d onz.

Gij houdt (verl. tijd) hen tegen, opdat gij langer van hun gezelschap genieten kunt(verl. tijd).

202. Ik heb zijn geheim trachten uit (te) vors|en, maar heb 't niet vermogen(verl. dlw.)

Gij zegt(verl. tijd) weinig en zwijgt(verl. tijd), terwijl gij smakelijk van d heerlijk schotel eet(verl. tijd).

Gij doet(verl. tijd) veel, maar zegt(verl. tijd) weinig.

Gij legt(verl. tijd) u op d wiskunde toe.

Gij pleegt(verl. tijd) na het eten een wandeling-je te doen.

Gij durft(verl. tijd) u meerder(mv.) tegen (te) spreken.

Gij verpleegt(verl. tijd) u ziek broeder-je.

Gij verdenkt(verl. tijd) uw buurman van iets heel leelijks.

Dunkt u dit d best maatregel?

Mij dunkt (verl. tijd), dat het een slecht soldaat is, die geen generaal hoopt te worden.

Daar wij dez ijzersterk man niet aandurven(verl. tijd), poetsen(verl. tijd) wij d plaat.

Hoezeer wij ook naar geld dorsten(verl. tijd), durven (verl. tijd) wij geen oneerlijk middel(mv.) (te) be-zigen, om het te verkrijgen.

Dez eerezuchtig am|tenaar dorst naar eer en roem.

T leger van Xerxes, d koning der Pers(mv.), is(heeft) in zeven dagen d Hellespont overgetrokken.

Herhaaldelijk heb(ben) ik d brug te Keulen overgewandeld.

Mijn broeder, d zeekapitein, is(heeft) in negentig dagen naar Batavia gezeild blijkens zijn jongst brief.

D reis(mv.) van dez snelzeilend brik waren steeds voor-spoedig; hij(zij) is(heeft) reeds achtmaal in zeventig dagen naar Batavia gezeild.

D leeuw is(heeft) op d weerloos man aangesprongen en hem verscheurd.

D honden zijn(hebben) hun baas aangesprongen uit blijschap over zijn terugkomst.

203. Men verhaalt van Byron, d Engels dichter, dat hij eens in een zeer kort tijd d Hellespont heeft(is) overgezwoomen.

Ik heb(ben) in vierentwintig uur van Berlijn naar Amsterdam gereisd en sta thans dood moe voor u.

De vos had(was) reeds verscheiden maal(mv.) 't renperk door gereden, voordat d harddraverij een aanvang nam.

Onbemerkt hebben(zijn) ons schip(mv.) d vijandelijk vloot voorbijgezeild, begunstigd door een zwaar mist. Ik heb(ben) mijn best vriend voorbijgeloopen, zonder 't te merken en zoek hem thans te vergeefs.

Ik ben(heb) mijn geschiedenis geheel vergeten en beef dus voor d uitslag van mijn examen, te meer daar ik 't lijstje met jaartallen vergeten heb(ben), dat ik mede heb wil nemen.

Veel(mv.) ons(2 nv.) best dichters hebben(zijn) Byron vrijelijk gevolgd.

D Chinees jonk heeft(is) d kof gedurende drie uur achtervolgd, maar kon hem(haar) niet inhalen.

Dez schilder heeft(is) Rembrant slaafs nagevolgd.

Ik heb(ben) d vreemdeling, zoo ver ik kon, nagevolgd, maar heb hem ten slotte uit 't oog verloren.

204. De rozen verflensen(verl. tijd) in d fel zon.

Doe die verflens^d bloemen weg, hier hebt ge ander voor een vaas.

Met kerrie toebereid rijst of andere sterk gekruid spijs (mv.) verschijnen zelden op ons dis.

„Men bereid|e zich in all ijl(2 nv.) te d strijd”(3 nv.) was 't kom|ando van 't legerhoofd.

D Koning en d Kroonprins bereid|e 't volk een hartelijk ontvangst; beid werden bij hun komst door d dicht menigte aanhoudend toegeju^{g^d} en toewuiven (verl. dlw.)

't Geroep van „brand!” veron(t)rust|e d geheel buurt.
D veron(t)rust menigte bracht een enkel woord van
d commis|aris d politie(2 nv.) weer tot bedaring.

De doorwaad stroom was op verscheiden plaatsen meer
dan anderhalf Meter diep.

Bij Lobith doorwaad|e de Fransch ruitery in 1672 d Rijn.
Vooraf met deskundig(mv.) bepraat en wel beraad plan-
nen bieden d meest kans op een goed uitslag.

We bepraten(verl. tijd) d zaak lang en breed en be-
raden(verl. tijd) ons andermaal, voor we d opdracht
aanvaard|en.

't Aanvaard am(b)t werd d jong predikant een schoon
levenstaak, waaraan hij al zijn krachten w^edden(verl.
tijd.)

Aan d zilver- of verguld- gordel di- d kle- ding op 't
midden omslingerde, hing 't zwaard in goud sche- de.
Welk goudsmid verguld|e dez ketting?

Ongetw^efeld to- nen d gesmeed en gegoten voorwerpen
uit de 17 eeuw groot bedrevenheid in 't smidsvak.

Hebt ge d vergroot k^omedie van binnen reeds gezien?
Mijn oom vergroot|e voor eenig jaren zijn huis en liet
het groot deel(2 nv.) modernise- ren.

Hoe deze dichter zijn eigen letterkundig arbeid op-
v^ezele en zijn verdiensten vergroot|e, in d tempel
van d roem vindt hij geen plaats.

Teun de jager verhaast|e zijn schre- den en ber^ekte
voor 't donker(3 nv.) nog zijn dorp.

In een overhaast vlucht zocht de vijand zijn heil.

Zijn standvastigheid ontaard|e in hals(s)tarrigheid.

Zorg er voor, dat de weelderigheid van uw tuintje niet
in een wildernis ontaard|e.

205. In d velerlei heilloos partij^eschappen en ve-ten van 't ontaard nageslacht lag(lei) een gereed aanleiding tot een inval van d heer|zuchtig nabuur, die reeds lang bege-rig blikken over d grenzen van 't eens eendrachtig volk had geslagen.

Met rede-(mv.) omkleed voorstellen werden te dez zaak (3 nv.) bij ons gemeenteraad ingediend.

De ridder omkleed|e zich met zijn harnas.

Waarschuw d ziek, dat hij zich in 't heet klimaat d eerst dagen niet te dun kleed|e.

D vriend, di we reeds lang verwacht|en, ja met ongeduld verbeid|en, verwelkomen(verl. tijd) we met blij gejuif^e.

Eindelijk kwam d zoo lang verwacht, zoo angstig verbij^d tiding, dat van 't gestrand schip, d Koning der Nederlanden, all opvarend waren gered.

't Lij^dt geen twijfel, of d edel hadden gegrond rede(n) (mv.) voor hun verbittering tegen Floris d Vijfd, hun gehaat graaf.

Waarop toch grondt(verl. tijd) gij uw aanspraak, om in d klasse op d eerst bank te zitten?

Wat hadden die vrienden voor zooveel verbrast penningen meer plezier kunnen hebben! Onnut besteed sommen is geld in 't water gegooid.

Zeg aan d tuinman, dat hij dez keer wat meer zorg aan d tuin beste-d|e dan d vorig. Al zijn vrij tijd besteedt(verl. tijd) d jong man aan liefhebberijstudie(mv.)

De neef verbrast(verl. tijd) in kort tijd door een zeer vro-lijk, jo-lig leventje aan d ac|ademie te lij^dden verscheiden duizend gulden, die hij van zijn tante erven (verl. dlw.) had.

In d netgepolijst haard brand|e reeds vóór d eerst November een turfvuurtje.

De schr^eijnerwerker polijst(verl. tijd) eerst d sierlijk gevland mahoni-hout linnenkast, daarna de no-te(n)boom toilettafel.

206. Deze monnik(mv.) hebben blootvoet(2 nv.) d bedevaart volbracht.

Wees goed moed(2 nv.) als 't u in d wereld tegenloopt. Met ŷonkelend oog(mv.) riep hij mij luid keel(2 nv.) toe mij te verw^eijderen.

Onverrichte zaak(2 nv.) ke-ren wij huiswaarts.

Langzaam hand(2 nv.) bekoelde d geestdrift voor d nationaal zaak.

Mijn peetoom zalige gedachtenis(2 nv.) heeft mij een aardig duit nagelaten.

Oude gewoonte(2 nv.) deed ik na 't middagmaal een wandeling-tje.

T geen (dat) ik weet, ben ik groot deel(2 nv.) mijn leermeesters verschuldigd.

Gelegd(geleid) laag(2 nv.) was de moord verricht.

Goed schik(2 nv.) kwaad schik(2 nv.) moest alles d binnenrukkend vijand worden geleverd.

Gij verlo-chent(verl. tijd) in dit(3 nv.) geen zin(2 nv.) uw aard.

D gansch dag jagen(verl. tijd) wij en waren des avonds moe.

Hij ondervraagt(verl. tijd) d schuldig maar kreeg geen antwoord.

207. Hoe verre ligt Haarlem van Amsterdam?

In hoe verre d pl^eijter d medeplichtig niet schuldig achtte, werd me niet duidelijk.

Hij was zoo lang, dat hij tot d zolder r^{ij}kte.

Zoo lang hij hier is, loge-ren d zijn bij ons.

Zijn oog doet hem even zeer als zijn mond.

Ik ben even zeer tevrede(n) over de vorderingen van d kleinst als van d grootst.

Ik weet, hoe veel glas(mv.) wijn er in een fles gaan.

Ik begrijp niet, hoe veel menschen 't aanleggen om aan d kost te komen.

Zoo veel vreemdelingen dez plaats bezoeken, zal 't er weldra zeer duur worden.

Boven op d berg staat een vervallen slot. Zijt gij nooit boven op geweest, om d ruine te bezoeken?

Ik sprong midden in d vloed, om d drenkeling te redden, doch vergeefs.

D bliksem sloeg achter in 't huis, doch veroorzaakte weinig schade.

Ik knipte de ooren van mijn hond even kort af als gij die d uw(2 nv.).

Hij weigerde kort af d aangebode(n) diensten van dez en gene; doch de versmaad hulp had hij weldra dubbel noodig.

De vos sprong achter over 't kip-hok en ontsnapte.

Op 't ijs gekomen, viel ik achter over.

Wij gingen onvoldaan van daar en begaven ons hier heen.

Er vestigde(n) zich een menigte Franschen in d hoofdstad; van daar dat de Fransche taal aldaar druk gesproken werd.

Van waar dez geschied schrijver dit ongeloof-lijk verhaal heeft, is mij een raadsel; bij ander wordt er in 't geheel niet van gerept.

Van waar die ontevredenheid bij 't volk?

Tijdens zijn verbanning schreef Bilderdijk buiten 's lands vel- zijner beste werken.

208. Hij prijst mij uit der mate; 't is in der daad om ver-
legen te worden; ik kan niet zeggen, hoe zeer mij dat
behaagt.

Gij spreekt zoo binnen(s)monds, dat wij u niet ver-
staan, hoe zeer wij ons uiterste best doen, om u te
volgen.

Menig maal moeten wij u vragen, wat gij bedoelt.

't Is me te(n) een maal(3 nv.) onverschillig, welk kant
we gaan.

Ga van hier. Gij komt van daar. Wij gaan naar boven
en komen van beneden. Van waar dat rumoer? Van
waar uwe blij-schap?

Hij staat boven op d mast. Ik ben onder in d kelder.
Hij is binnen in d kast. Gij bevindt u midden in d
stad.

D kogel vloog midden door 't volk, zonder iemand te
dooden.

Op d trap der beschaving stond Griekenland boven aan.

Op dez lijst staat ons naam onder aan, d uwe midden in.

Wij gaan d berg op, gij rijdt d berg af, hij rolt di-
langs. D spoortrein rijdt d tunnel door. Wij loopen d stal
in. Gij snelt d heuvel op. D hond springt d stok over.

T varken loopt d poort uit.

Wij varen stroom af. De stoomboot stevende op naar
d plaats zijner(harer) bestemming.

Van waar komt gij? Waar heen gaat gij? Wij komen hier
van daan en gaan daar heen, van waar gij komt.

Ik houd 't voor zeker, dat hij komen zal. Gij denkt

voor zeker, dat ik 't mis heb. Voorwaar, ik zeg u, dat gij u bedriegt.

Ik had groot haast; van daar dat ik u onderst boven liep. Die koopman was over slim; van daar dat hij zooveel verloor.

Zie daar ginds een heerlijk oord, om eenig tijd te blijven. Zie daar twintig gulden, koop er u iets voor.

Zoo lang Engeland Alfred d Groot niet had, kon het d strijd tegen d Deen(mv.) niet volhouden.

Van der Palm was niet alleen wel bespraakt, maar zelfs welsprekend.

209. Wij noemen elk man van eenig rang Wel edel geboren, terwijl wij met Hoog wel geboren en Hoog geboren alleen adellijken(n) betitelen.

Op reis had ik van zijn gezelschap even veel last als genoeg.

Kunt gij di onverschillig niet wat opwekken? Hij doet alle zaken met tegenzin; alles is hem even veel.

Zijn tand deed hem zoo zeer, dat hij 't uitschreeuwde. D droefheid deed hem zoo zeer aan, dat hij bezwijmen (verl. tijd).

Wij ho-pen al met der tijd flink mannen te worden.

Zijt gij ook onder weg een zwart krulhond tegengekomen? Hij deelde mij voor waar mede, dat uw buurman dit geluk was te beurt gevallen.

Een ieder moet naar mate van zijn bekwaamheden beloond worden.

In spijt van zijn tegenstreven werd hij genoodzaakt daar in toe te stemmen.

Deze per^ceel(mv.) worden ten overstaan van dez beid notaris(mv.) gev^eild.

Hij schaamde zich niet, zich ten aanzien van zijn chef (mv.) zoo aan te stellen, di- ten gevolge werd hij afgezet. Ten gevolge van di maatregel is hij thans brood-loos. In geval gij genade vraagt, zal men u di- verle-nen. In geval van nood zal men u hulp verle-nen.

Uit kracht van dez bepaling zal men u ongemoeid laten. Na(ar) luid een resolutie(2 nv.) van de Heeren Staten, op voorstel Zijner Hoogheid, d Prins van Oranjc, Willem d Derd genomen, werden de boeren uit d omtrek geprest om te d verdediging(3 nv.) van 't benard land in dienst te treden bij verschillend compagnie(mv.) Hij hield 't voor zeker, dat zijn vrienden gered waren.

Voor dit licht vergrijp moet ik te recht staan; te recht ergerde ik mij daarover.

Ik achtte hem te goed, om zoo te handelen.

Ik ontving slechts d helft van 't geen mij toe kwam en heb dus nog een aardig sommetje te goed.

Daar d boot omsloeg en d stroom hevig was, hebben wij ons te(r) nauwer nood met zwemmen kunnen redden.

210. Wij verwachten binnen kort tijding uit d West.

Hij is steeds bij d hand, als er wat te verdienen valt.

All waren verheugd, uitgezonderd u jongst broeder.

Ieder kreeg een belooning, uitgezonderd hij (hem), die ze verdiende.

All waren verheugd, u jongst broeder uitgezonderd.

Ieder kreeg een belooning, hij(hem), die ze verdiend had, uitgezonderd.

Ondanks zijn onverzettelijk wil zal ik hem daartoe overhalen.

D geheel bemanning was wel, uitgenomen d kapitein.

Sinds d dag zijn(2 nv.) verjaring heb ik hem niet gezien.

Wij waren steeds vriendelijk tegen(jegens) ons kennis (mv.)

Hij was steeds onvriendelijk tegen(jegens) zijn minderen.
Wij richten ons na(naar) u; wat gij doet, doen wij ook.
Na(naar) d ondergang van Athene was Griekenlands bloei kortstondig.

Wij haken na(naar) rust, vrede en geluk.

Zij r^{ij}khalzen na(naar) d komst van hun wel bemind vader.

Dit ondoordacht besluit zal veel jammer(mv.) na(naar) zich sle-pen.

Lodewijk de vijftiende aardde na(naar) zijn vader.

Zij handelen na(naar) d stem van hun geweten.

D ellendig vorst was zwak na(naar) lichaam en geest.

Zij koesteren een voortdurend wrok jegens(tegen) mij.

Wees erkentelijk jegens(tegen) u weldoeners.

Bedenk altijd jegens(tegen) wie gij spreekt.

Ik kocht (voor) eenige dagen geleden verscheiden do-zen staal pennen, tegen (voor) anderhalf stuiver het doz^{en}n.

Hebt gij ook een middel tegen(voor) di kwaal?

Gij komt om negen uur(uren? ure?) bij mij; maar zult zorg dragen te negen uur bij mij te zijn. Maar zoo gij tegen negen uur er zijt, is 't ook goed.

Precies om (te) negen uur zal ik er zijn.

211. De magere Amalie maakte nevens(naast) haar l^{ij}vig broeder in mij d gedachte aan(van) d eerst droom van Koning Farao zeer levend(ig).

In d wagen vond d monnik zijn beid kinderen, die onder(op) weg na(naar) 't klooster waren, om hun vader forel(mv.) te brengen.

Aan(met, door) menig veldslag heeft deze veldheer zich een naam weten te maken.

Na(naar) hun uiterlijk te oordeelen, waren dez zonderling gekleed personen geen No-ren, noch Russen. Aan des officiers laars(mv.) blonken een paar moer (mv.) voor(van) spo-ren.

De schuldbeken(d)tenissen te(n) last(3 nv.) aan(van) d Argentijns Republiek waren van nul en geen waarde (3 nv.).

De moeder heeft veel vreugde van(aan) haar beid zoon (mv.) beleefd, vooral aan(van) d jongst.

Bij gebrek van(aan) brood eet men korstjes van past^een. Wees voorzichtig, anders zult gij u met(aan) di speld prikken.

In den brochure wordt 't laatste Raadsbesluit aan(op) d kaak gesteld(gezet.).

In zeeoorlogen hebben de onz veel slagen op(tegen) de Engelschen gewonnen.

Zijt ge nog niet klaar met di brief? Gij hebt er langer dan een uur over(aan) geschreven.

Voor eenig jaren heeft men d Keulsch Dom voltooid : hoe lang is er over(aan) gebouwd?

Leeuwarden, mijn geboorteplaats, is omringd met(door) uitgestrekte weilanden, welk doorsneden zijn met(van) grin^d- en straatwegen en slo-ten.

Over(door) heel Europa was oudtijds 't Engelsch borduurwerk bekend.

De zieke was over (in) 't algemeen rustiger dan d vorig nacht.

Hij was zeer verontwaardigd op (over) d toon, die gij aanslaat (verl. tijd).

212. Vergeleken bij (met) Parijs, ja bij (met) Londen zelfs, is Amsterdam in de oogen van d wereldburger geen klein stad.

Indien men Napoleon d Eerst vergelijkt met (bij) Willem van Oranje, d groot zwijger, is het treffend te zien hoe met (door) d val van d eerst alles valt, wat hij heeft opgebouwd, terwijl 't werk d ander (2 nv.), al l^eidt het een geweldig schok, wanneer zijn bouwmeester onder (door) d hand eens moordenaars valt, staan blijft.

Gij hoeft niet voor (bij) personen, voor (bij) — ie gij in geen enkel opzicht achterstaat, te willen onderdoen. Kent gij een beter middel voor (tegen) d koorts dan (als) kinine?

Tegen (voor) d te-ring is geen kruid gewassen.

Voor (ter) verpo-zing van dez arbeid ging ik een paar sonate(mv.) spelen.

We hadden all dezelfde afkeer van (voor) dat vak.

Vriendelijk dank voor uw deelneming met (in) d benoeming van mijn zoon als (tot) notaris; gij kunt denken, dat wij ons voor (om, met) hem zeer verheugen.

Ik schaam me over (voor) uw gedrag tegen (tegenover, jegens) uw meerder.

Van wege (wegens) de massa (mv.) sneeuw kwamen al treinen te laat aan.

Karel, een echt krijgsman, had bij 't vaarwel niet veel last met (van) teerhartig aandoeningen.

Om u op d hoogte te brengen met (van) deze zaak, heb ik meer dan een week nodig.

Zij waren een en al verbazing van (over)dat heerlijk kind.

De eerste ontmoeting schrikte (schrok) me af om (van) nader kennis te maken.

Dat voorval in zijn leven heeft beslist van (over) heel zijn lot.

Hij kwam onwillekeurig in d meening, dat ik ontevred(e)n was over (met) zijn werk.

Mijn vader was bijzonder in zijn schik met (over) d uitslag van mijn examen.

In d een bewerking op (van) d prent is d hoed des ridders overvloedig gepluimd, in d ander is zij (hij) vederloos.

Ik heb u steeds voor (tegen) d verleidelijk aanbod(mv.) van dez doortrapt schurk gewaarschuwd.

Ik waarschuwde u steeds om di ellendeling (geen?) vertrouwen te schenken.

Neem u in acht om aan die dwaasheden (geen?) deel te nemen.

Ik deel volkomen (in?) zijn meening.

Men zegt, dat tabaksrook goed is voor (tegen) d muggen.

Dez vrijpostig heer zette zich nevens (naast) mij neder.

213. Hoe eenvoudig was 't leven deze(2 nv.) zeeheld, d dapper verdediger van zijn besprongen vaderland!

Al(mv.) vreesden het onverschrokken leger d(2 nv.) keizer, d grootst veldheer zijn(2 nv.) eeuw.

Wij bewonderen d daden d(2 nv.) Carthaags veldheer, Rome(2 nv.) onverzoenlijk vijand.

Door 't beleid van Scipio, d onderwerper van Spanje, werd Rome van Carthago als van een machtig mededinger(ster) verlost.

D ondervinding is de best leermeester.

Zij beschouwen mensch(2 nv.) verstand als een onfeilbaar gids.

D Ruyter werd benoemd tot opperst vlootvoogd.

Napoleon werd gehuldigd als eerst consul.

Mijn broeder is aangesteld als eerst k^ommies bij 't ministerie.

Ik houd hem voor d best schrijver dez(2 nv.) tijd.

Gij wordt genoemd als d ontwerper van dit plan.

Men doodverven(verl. tijd) mij als d uitstrooier van dez lastertaal.

Iedereen vond dit een aardig zet.

Men maakte hem voor een groot gek uit.

Zelfs u vrienden vinden u een groot gek.

Hij deed zich kennen als een eerst intrigant.

Men klaagde mij aan als d he-ler.

Zij drinken een glas rood wijn.

D wijnkooper bestelde drie okshoofd zoet zijn.

Wij kochten vier pond best suiker.

Mij werd daag-lijks voorgeschreven een halve flesch Rijnsch wijn.

Dez onverdraag-lijk pedant wilde overal d baas spelen en kon die klein jongens niet eens d baas blijven.

214. Hij streed d laatst strijd.

Zij vervullen een moei-lijk rol.

Hij viel zich d arm stuk.

D commissaris van politie begon 't bloed te ko-ken.

Wij wenschen geen enkel stap terug te treden.

'T geen gij zegt is scherpzinniger (meer scherpzinnig) dan waar.

Wij vinden Huygens een puntiger (meer puntig) dan geestig dichter.

Dit pakje sigaar (mv.) kost een half gulden en dez sigaret(mv.) een kwartje 't dozijn.

Deze burgerluijjes waren laa(t)stleden Zondag, d gansch dag op 't feestterrein.

Gij speelt wel d moeilijkt partij; willen we eens omwisselen, gij dez- en ik die; de secundo-partij heeft minder lastig gre-pen en meer kwart en achtst no-ten dan zestiend.

De Mohamedanen vereeren Mahomed als Gods hoogst profeet.

Deze jongen lijkt mij een lomp vle-gel.

Een kruideniers-affaire lijkt me niet; mijn broeder wel.

De zon scheen d gansch dag niet.

Het scheen een gansch dag te moeten duren, voor d driemaster opgetuigd was.

Dit scheen me d langst dag mijns levens.

Welk van d beid tunnels vindt gij 't langst?

Mij dunkt dez. Hij (Zij) is stellig twee en een half K. M.

Dit is een zeer oud rijksdaalder, een met d beel(d)tenis van Koning Willem d Eerst.

Ziehier heel wat klein zilver geld; 't is samen juist een rijksdaalder.

Een Oostenrijks florijn is geen Hollands gulden; 't is wat meer.

215. Wat een menschen was (waren) in d kerk!

Komt, makkers, komt, d vijand aangevallen!

De zege wacht ons; slechts goed moed gehouden!

Nu fluks d mantel om, d hoed op en dan d straat op.

Wel aan! d sprong gewaagd!

U heeft(hebt) zich (u) blijkbaar vergist en mijn zakdoek in plaats van d zijn (uw) bij u (zich) gestoken.

Wij hooren, dat u zich (u) veel toelegt op d schilder-kunst. Wil(wilt) u ons eens eenige(n) van uwe (zijne) schetsen en studie(mv.) laten zien?

U, die altijd een goed raadsman voor mij geweest is (zijt), zult(zal) me toch verder uw (zijn) goed raad en waard steun niet willen onthouden.

Het moge Uw Majesteit behagen, in Haar(Zijn, Uw) antwoord gunstig over (op) mijn verzoek te beschikken. Ons Catootje, dat eer(st)daags naar school moet, zou zoo gaarne nog bij haar(zijn) zusje te huis blijven.

Kent gij het vriendinnetje, dat bij mijne zuster logeert? Of hebt gij het (haar) nog niet ontmoet?

De(n) Bosch ligt aan d samenvloe|ing van d Dommel en (met) d Aa.

Woont uwe familie reeds lang in de(n) Haag?

De(n) Haarlem|er Hout mag bo-gen op fraaie beuke(n) lanen.

Deze man bracht een groot deel zijns levens in d Oost door, hij is wat men noemt een oud gast.

Kennen(verl. tijd) gij bij uw aankomst eenige familie(mv.) in d West?

216. Benoemt de cursief gedrukte woorden en vormt bij iederen zin een anderen, waarin 't benoemde woord denzelfden dienst doet.

Toen hij me vroeg, ben ik met hem meegegaan.

Voor ruim twintig jaar kenden(konden) wij uw familie al; gij waart *toen* nog maar een klein jongen.

Als niet komt tot iet,

Dan kent iet zich zelve niet.

Als de klok van twaalfen luidt, gaat d school uit.

Elks aangezicht blonk van vreugde, elks hart sloeg,

als was hem 't grootste geluk op eenmaal aangekondigd.

Wie Neerlands bloed door d'adren vloeit,

Verheff' d zang *als* wij.

Kom, schuif uw stoel wat *bij*.

Bij dez- heb ik d eer u mee te deelen, dat voor d laa(t)st deze (2 nv.) mijn reiziger u zal bezoeken.

Voor onz dominee met d zijn op reis gaat, zal hij nog eerst in d residentie pre-ken.

Voor 't gebouw gekomen, zag ik d concierge juist d deur sluiten.

Het rijtuig is reeds lang *voor*.

Al n^ei^pt de kou, waar d'armoe huist,

Zij geeft vermaak, wie 't kan betalen.

Al, wat blinkt, is nog geen goud.

Er hebben *al* verscheidene(n) op dez lijst geteekend; onder andere(n) vele autoriteiten te(r) dezer stede.

Niets zal mij liever zijn, *dan* u en d uw te helpen.

Zoo gij tijd en lust hebt, kom *dan* in d vroeg morgen bij mij, om een flink wandeling te doen.

Laat ons wat doorstappen; we zijn *eer* te laat dan te vroeg.

Schaf raad voor 't kwaad, *Eer* 't verder gaat.

217. Let op d spelling bij de volgende woorden:

de droog, heet winden van d Sahara, — tors(ch)en, — bries(ch)en — een gehaat vorst ont(t)ro-nen, — no^en-^t(h)ans, — uit(t)ermate trots(ch) groeten, — prin^en van adel(l)ijke(n) bloede, — het sui^zende lo-ver, — de profetie (mv.), — de p^ll^obs ondiepten van d doorwaad rivier, — Noor(d)sche gre-nen de-len, — de balans (mv.) uit d ko-men^ewinkel, — sluis(mv.) en waterkeringen, — bedelmonnik(mv.) in grauwe p^en, — ongekuis(ch)t taal; — een vies, vuns lucht, — wit

- gedas^t en wit gebef^t, — eene grof bele-diging, — een-to-nige melodie(mv.), — een wanhopig concur(r)entie.
218. Willem d Zwijger, d grondlegger van Neerlands Vrijheid geheeten, noemt het dankbare nageslacht terecht d Vader des Vaderlands.

Ge weet toch welk Willem hier bedoeld wordt? 't Is Willem d Eerste, d eerste Stadhouders van die naam. D oud pekbreek, bekend en bemind als eenoogig stuurman op d bark van Harbert Maartenz, ontging het niet, hoe 't vijandelijk schip alle zeilen bij zette, om d onze op zij te komen.

Een twintigtal vastberaden mannen nam(en) dienst op d schoener, d Prins te paard.

John Hatteras wilde voor ongeveer 50 jaar met zijn brik, d Voorwaarts gedoopt, beproeven d Noordpool te bereiken en zoo d r^{ij} der Engelsch ontdekkingen bekronen door(met) een allerschitterendst poging.

Toen d moed van Leiden(2 nv.) burgerij wankelde, was van der Werf(2 nv.) toespraak genoeg, om hen (haar) te doen staan en volhouden. Zij verbeid(d)en, d blik op God gericht, Oranje(2 nv.) hulp.

De vijand was 't eerst d poort meester, weldra d burg. De moordenaar was d dood schuldig.

Onder d ouden, met d w^{ij}dsch naam van antiquiteiten, betiteld, vonden we zilver munten uit d negend eeuw, ten tijde van Lodewijk d Vroom vervaardigd. De hooge gasten zagen een rijk gedos(ch)t knaap in blinkend eerlivr^{ij} een gedreven zilver schenkan d feestisch ronddragen.

In de Drentsche ve-nen, tusschen Valthe en Ter Haar zijn de overblijfselen van een Romeensch verbijn-

dingsweg gevonden in d vorm van een st^eijger, door de Romeinen zelf een brug geheeten, welk brug gelegen(gelegd) was op in d grond geslagen stammen, vastgekoppeld met balken en bevloerd met de-len.

219. Als n°. 216.

Trots weer en wind ging 't ziekelijk meisje dag aan dag uit.

„In Michiel zit bloed van mijn vader zaliger!” riep vrouw de Ruyter met moederlijk *trots*.

De examens zijn hiermee *ten einde*.

Ten einde raad vloog 't arme kind d straat op.

Ten einde mij van d toestand van d ziek te vergewissen, ging ik d dokter zelf spreken.

Wat heeft hij zich afgesloofd; — het zweet gu^ust d arm jongen van 't voorhoofd.

Weet, *wat* ge zegt.

Wil ik u *wat* nieuws vertellen?

Wat is het, dat u hindert?

Wat plekje is u zoo lief als u geboorteplaats?

Geef mij *wat* boter.

Al *wat* gij verkiest, gebeurt daarom nog niet.

Wat kost dit?

Het bleef d gansch dag regenen, *toch* bleven wij bij ons plan en aanvaard(d)en tegen d avond d terugreis.

Leen mij een paar honderd gulden, gij houdt *toch* nog duizende(n) over.

Om elkanders aard te weten,

Moet men zout bij schepels eten.

Eindelijk dan, heette het, was d Tweed Kamer *om*.

Sommige(n) bewe-ren, dat de vorst door vergif *om* 't leven kwam.

Kom, gauw d hoek *om*!

Er waren *er*, die liever een pijp dan sigaren rookten.
 Ik ga naar d komedie, *of* gij moest willen gaan.
 Hij heeft zich vergist, *of* zij heeft hem bedrogen.
Of het hard regent, wij gaan toch visschen.
 Het kind deed, *of* het niet d minst pijn gevoelde.
 't Boek, *dat* hier ligt, moogt ge meenemen.
 't Donderde, *dat* de ramen dreunden.

220. Woest en onstuimig als een verbolgen bruis(ch)end zee drongen de Aziatische Hun(n)en, in 't begin van d vijfde eeuw in ons werel(d)deel gevallen, westwaarts voort, overal sporen van brand en bloed achterlatende, zoodat het volk d man, die als hun koning gold, d gees(s)el Gods noemde.

Zijn vorst in 't heetste van d kamp te volgen, met dez te overwinnen of te sterven, was d roem d Germaansch krijger(2 nv.).

De manschappen, die ten strijde toegen, waren gewapend met lans(mv.), speer(mv.), werpspies(mv.), kromme zwaarden in d vorm van zeis(mv.), met boog(mv.), slingers en kno^dsen, wel het meest met d kort piek, een „frame” geheeten, aan welk(2 nv.) bovineind een drie of vierkantig puntijzer of een scherp steen-, been- of hoorn-spits. Al wen(d)t gij ook de beste pogingen aan, 't zij bij mijn patroon, 't zij bij d uw, gij overreedt noch d een noch d ander, steeds zult ge beid zoowel dez- als gen- hooren beweren, dat gij ze van d begin(3 nv.) misleiden(verl. tijd.)

Wie van deze jongens kennen(verl. tijd) gij 't beste, d kleinst of d grootst?

Degene, die ik gedurig met d uw zie, vind ik d aardigst; hij is zoo goedlachs(ch).

't Bevreem(d)t mij, dat degene, wiens belangen hierop 't spel staan, onbekend schijnt te zijn, hoe in dit(3 nv.) vooral bekwaam spoed een eerst vereischte is, om tot een goed uitslag te geraken.

221. Als n°. 217.

Ven^elⁱnige ste-ken, — een k^ritiek oogeblik, — eenige drukf^elⁱen in d officieel lijst der uitgeloot premie(mv.), — zoete m^elⁱmeringen in bos|chages(mv.) en dreef(mv.), — eike(n)houten canapé(mv.), — een bedrijvig dorp(s)straat, — katte(n)koppen, — paarde(n)hoeven, — paarde(n)-pooten, — studente(n)grappen, — hane(n)pooten, — varken(s)staarten, — eike(n)bosschen, — gravinne(n)-kronen, — honde(n)haar, — een honde(n)tentoonstelling, — een honde(n)kop, — een diepgegroeofd li^dtee-ken, — de beroem(d)ste virtuoo(s)(mv.), — zich geen(s)zins met e^ddel hoop vl^een, — diepe vergui^zing, — de ge-le diligence met st^el treden, — de ri^d vi^e ver^a.

222. T lust mij, arm man, (om?) nu eens braaf te smullen. Ik heb niet d minst lust, (om) mijn oom in alles na(ar) de oog en te kijken.

Mijn patroon ontbrak al tijd, (om) d rekening uit te schrijven.

Het is niet de(r) moeite waard, (om) daarover langer uit te w^eden.

't Zou mij zeer spijten, (om) dez- arm blind zijn wekelijksch aalmoes te moeten weigeren.

Van hier naar de(n) Haag is wel twaalfs uur gaans. Het is te ver, (om) die afstand op een dag te voet af te leggen.

Eindelijk werd het tijd voor ons, van (om) naar huis te gaan.

't Bevreemd(d)e iedereen, hoe uit slechts eenige Compagnie(mv.) voet- en paarde(n)volk zulk een goed aaneengesloten leger was gegroeid, dat nog alleen d vuurdoop behoefde, voor (om) d levend onwrikbaar muur te worden, waarop de Republiek der Vereenigde Nederlanden weldra kon vertrouwen.

(Om) te loopen vindt hij vreeselijk vervelend.

We begeeren niets liever dan (om) onz eer te verdedigen.

223. Ik, die steeds hoog prijs stel op uw meening, heb(ben) ook in dit(3 nv.) uw raad gevolgd.

Gij, die steeds d wetten des lands overtreed(verl. tijd), word(verl. tijd) naar verdienste gestraft.

Noch u kunde noch u gedrag geeft(geven) u hierop aanspraak.

Noch 't vraagstuk noch 't opstel voldeden (voldeed) aan d op 't examen gesteld eischen.

Zowel u kunde als u gedrag geeft(geven) u hierop aanspraak.

Ik en gij, die ons beginsel(mv.) steeds getrouw gebleven zijn, wederstonden hun vriendelijk aanbod(mv.).

Gij en hij werd(verl. tijd) geprezen om d moed en veerkracht, die gij in dez ne-télig zaak betoonde.

Caesar niet Pompejus won d slag bij Pharsalus.

Caesar niet Pompejus verloor d slag bij Pharsalus.

Napoleon zag zijn tegenstander Wellington, d Engelsch bevelhebber, de Franschen bij Waterloo verslaan.

Geen wonder, dat men dez- rechtsgeleerde algemeen hoorde noemen als aanstaand Minister van Justitie.

Een kind zag zijn vader op zijn tachtigste jaar do-pen.

